

Діана Вінн Джонс
Зачароване життя

1

Кет Чант обоожнював свою сестру Гвендолен. Вона була чарівницею. Після тих шалених змін, які відбулися у їхньому житті, вона залишилася єдиною його опорою та підтримкою.

Це сталося одного недільного дня, коли батьки взяли їх на прогулянку по річці на колісному пароплаві. Вони були святково одягнені: Гвендолен та її мати в білих сукнях, Кет та його батько в недільних костюмах із шорсткої синьої саржі. День видався спекотний. Прогулянковий корабель аж кишів святково вдягненими людьми. Вони розмовляли, сміялися, ласували сандвічами з тоненьких скибок білого хліба, з маслом та молюсками, а пароплавний орган гучно награвав популярні мелодії й ніхто не чув один одного. По правді кажучи, на цьому старезному пароплаві зібралось набагато більше людей, аніж йому було під силу перевезти. Прикра несправність штурвала — і весь святково вдягнений натовп, який щойно сміявся та поїдав сандвічі, зміло бурхливим потоком із греблі. Велетенська хвиля з шаленою силою вдарилася об поручні, що утримували людей на палубі, і старезне судно розлетілося на шматки. Кет пригадував, як під музику орґану лопаті від бічних коліс ударилися в синє небо. Гаряча пара клубочилася над поламаними трубами і своїм свистом заглушувала крики пасажирів, змитих шаленим потоком. То був жахливий нещасний випадок. Газети назвали його Жахіттям Веселої Ненсі. Жінки, у своїх мокрих, важких, прилиплих до тіла сукнях, зовсім не могли триматися на воді. Чоловіки в обтислих костюмах із синьої саржі були в такому ж становищі. Але Гвендолен була відьмою, й потонути не могла. Тому Кет, який у мить кораблетрощі ухопився руками за сестру, також залишився живий. Майже усі люди, що були на пароплаві, втопилися. Ця подія приголомшила країну. Компанія прогулянкових пароплавів спільно з мерією міста Волверкот взяли на себе витрати на поховання. Гвендолен і Кет одержали за кошти громади чорний одяг і тепер їхали за процесією катафалків у екіпажі, запряженому чорними кіньми з чорними перами на головах. Разом із ними їхали усі ті, що вижили

у катастрофі. Кет з цікавістю розглядав їх, намагаючись вгадати, чи це також відьми та чародії. Згодом мер Волверкота заснував благодійний фонд для тих, хто вижив у катастрофі. Гроші сюди стікалися з усієї країни. Ті, кому пощастило вижити, забрали свої статки й поїхали геть, щоб деінде почати нове життя. Лише Кет і Гвендолен залишилися у місті, адже ніхто так і не зміг знайти їхніх родичів. Певний час долею дітей опікувалися всі жителі міста. Їх називали «гарненькими малими сиротами». І це справді було так. Адже обоє були вродливі, з порцеляною шкірою та синіми очима, тому чорний одяг їм дуже личив. Гвендолен була милою дівчинкою, хоча й зависокою як для свого віку. Кет, навпаки, був нижчим за своїх однолітків. Містян розчулювала материнська любов, з якою Гвендолен ставилася до Кета. Та й Кет не заперечував: ця турбота трохи зменшувала порожнечу, яку він постійно відчував після втрати батьків. Жителі міста й собі виявляли увагу до Кета: жінки давали йому тістечка й іграшки; міські радники переймалися його самопочуттям; а мер, приходячи з відвідинами, завжди плескав його по плечі й розповідав про успішне вкладення їхніх грошей у якийсь траст. Місто оплачуватиме їхню освіту та виховання, а кошти їм віддадуть, коли вони стануть повнолітніми. «Але де ви, діти, збираєтеся жити?» — запитав мер приязним голосом. Гвендолен розповіла йому, що стара місіс Шарп, яка жила поверхом нижче, запропонувала оселитися в неї. «Вона завжди була дуже доброю до нас, — пояснила дівчина, — ми з радістю перейдемо жити до неї». Попри свою доброту, про яку так розповідала мерові Гвендолен, місіс Шарп була ще й відьмою (про це свідчив знак у її вітальні). Дипломованою відьмою, яка була зацікавлена у Гвендолен. Мер сумнівався у правильності цього рішення, бо, як і всі люди, позбавлені відьмацького таланту, ставився з підозрою до тих, хто ним володів. Отож запитав Кета, що він думає про наміри Гвендолен. Кет не мав нічого проти. Він волів жити в будинку, до якого звик, хай навіть нижче поверхом. Позаяк мер вважав, що двоє сиріт мають почувати себе щасливими, наскільки це можливо в їхньому становищі, то погодився. Гвендолен і Кет переселилися до місіс Шарп. Уже згодом, озираючись назад, Кет зрозуміє, що саме тоді він остаточно переконався, що Гвендолен — відьма. Досі він про це лише здогадувався, а їхні батьки, коли він запитував про її вміння, хитали головами й засмучено зітхали... Кет був збентежений, бо пам'ятав, як

налякалися батьки, коли він корчився в конвульсіях. Тоді вони чомусь звинувачували в його болях Гвендолен. А якщо вона не відьма, то навіщо її звинувачувати? Але тепер усе змінилося. Місіс Шарп не робила з цього таємниці.

— Ти маєш справжній талант до чаклунства, моя люба, — казала вона, дивлячись на Гвендолен осяйним поглядом, — і я не виконала б свій обов'язок щодо тебе, якби дозволила його змарнувати. Нам потрібно негайно знайти тобі вчителя. Для початку було б непогано, якщо б ти пішла навчатися до нашого сусіда — містера Нострама. Можливо, він і найгірший чаклун у місті, але вміє навчати. З ним ти вивчиш основи чаклунства, моя люба.

Містер Нострам брав один бет за годину вивчення елементарних основ магії та одну гінею за підвищений курс. Досить дорого, як здавалося місіс Шарп. Вона одягла свій найкращий капелюшок із чорними намистинками й пішла до ратуші довідатися, чи фонд погодиться оплатити навчання Гвендолен. На превеликий жаль, мер відмовив їй. Він сказав, що чаклунство не входить до курсу звичайної освіти. Жінка повернулася додому настільки роздратованою, що навіть намистинки на її капелюсі подзенькували. У руках вона тримала картонну коробку з усілякими дрібничками, яку знайшли у спальні Гвендолен.

— Дурні правила! — сказала місіс Шарп, поставивши коробку на кухонний стіл. — «Якщо в людини є талант, то вона має право його вдосконалювати», — так я їм і сказала. Але ти не турбуйся, моя люба, — сказала вона, побачивши, що Гвендолен неабияк розгнівалася. — Немає такої ситуації, з якої неможливо було б знайти вихід. Можна обійти будь-яку заборону. Містер Нострам не братиме з тебе грошей за навчання, якщо ми знайдемо щось таке, що б його зацікавило. Погляньмо в цю коробку. Напевно, твої бідолашні мама й тато залишили тобі щось таке.

Отак базікаючи, місіс Шарп викинула на стіл увесь вміст коробки. Це була дивна колекція найнесподіваніших речей — листів, ниток для вишивання та сувенірів. Кет досі не бачив і половини цього розмаїття. Там було, наприклад, свідоцтво про шлюб, яке підтверджувало, що Френсис Джон Чант одружився з Керолайн Мері Чант дванадцять років тому в церкві Святої Маргарет у Волверкоті, й зів'ялий букет, який його мати, певно, тримала в руках під час шлюбної церемонії. Під

цими паперами та букетом він знайшов блискучі сережки, яких ніколи не бачив на своїй матері.

Місіс Шарп так швидко нахилилася над цими сережками, що її капелюшок знову схвильовано задзеленчав.

— Діамантові сережки! — вигукнула вона. — Чи не запропонувати їх містерові Ностраму? Хоча... ми отримаємо більше, якщо я віднесу їх містерові Ларкінсу.

Містер Ларкінс тримав крамницю з мотлохом на розі вулиці. Хоча те, що він скуповував, не завжди було мотлохом. Між мідними ґратками для камінів і глиняними горщиками з надщербленими краями, можна було знайти справді цінні речі. А напис «Екзотичні Речі» свідчив, що містер Ларкінс також скуповував крила кажанів, висушених тритонів та інші інгредієнти, потрібні для магічних ритуалів.

Не було жодного сумніву, що господар крамниці надзвичайно зацікавиться діамантовими сережками. Місіс Шарп жадібно вирячила очі й простягла руку, щоб забрати сережки. У цей момент Гвендолен також простягла до них руку. Вона не промовила жодного слова. Нічого не сказала й місіс Шарп. Обидві руки на мить завмерли в повітрі. Виникло відчуття нещадної внутрішньої боротьби. Опісля переможена місіс Шарп забрала свою руку.

— Дякую, — холодно сказала Гвендолен й поклала сережки в кишеньку своєї чорної сукні. — Сподіваюся, ви мене зрозуміли?

Намагаючись гідно виплутатися з незручної ситуації, місіс Шарп промовила:

— У тебе справжній талант, моя люба!

І вона продовжила перебирати речі з коробки. Там були стара люлька, стрічки, спрей світло-фіолетового кольору, різноманітні меню, концертні квитки, й пака давніх листів. Вона пробігла пальцем по їхніх краях.

— Любовні листи, — сказала вона. — Від нього їй.

Вона поклала паку, не дивлячись на неї, й підняла іншу.

— А ці листи адресовані йому. З них жодної користі.

Коли великий рожевий палець місіс Шарп пробіг по третій паці листів, Кет подумав, що, будши відьмою, вона отак заощаджувала собі чимало часу...

— Ділове листування, — сказала місіс Шарп.

Її палець зупинився й повільно повернувся до початку паки.

— А це що таке?

Вона потягла за рожеву стрічку, якою була перев'язана пака, обережно витягла з неї три листи й розгорнула їх.

— Крестомансі! — вигукнула вона, затулила долонею рот і ще щось промурмотіла за стиснутими пальцями. За лічені секунди на її почервонілому обличчі Кет побачив справжній вибух емоцій: здивування, переляк, жадібність.

— Цікаво, про що він писав твоєму татові? — сказала вона, трохи отямившись.

— Погляньмо, — запропонувала Гвендолен.

На кухонному столі місіс Шарп розгорнула усі три листи, й діти схилилися над ними. Найперше, що вразило Кета, був енергійний підпис на всіх трьох. Два листи були написані тим самим енергійним почерком. Перший лист датовано дванадцять років тому, незабаром після одруження його батьків. Ось що у ньому було написано:

«Дорогий Френку, прошу тебе, більше не зазирає у пляшку. Маю надію, що це допоможе. Я досі готовий у всьому підтримувати тебе. Ти надалі можеш розраховувати на мою допомогу, щойно повідомити мені, що я повинен зробити. Відчуваю, що ти маєш до мене претензії.

Завжди твій, Крестомансі».

Другий лист був коротший:

«Шановний Чанте!

Бажаю тобі того самого. Котися ти під три чорти.

Крестомансі».

Третій лист надіслали шість років тому, але його написав хтось інший. Крестомансі лише підписався.

«Сер, шість років тому ми застерігали, що з вами може трапитися те саме, й ви абсолютно недвозначно дали зрозуміти, що жодної допомоги від нас не потребуєте. Тож ваші проблеми нас не цікавлять. І наша організація не добродійна.

Крестомансі».

— Цікаво, що сказав йому ваш тато? — запитала місіс Шарп, опанована страхом. — Що ти думаєш про це, моя люба?

Гвендолен простягла над листами руки, ніби хотіла підняти їх і погріти над полум'ям. Обидва її мізинчики загнулися.

— Я не знаю. Вони здаються мені важливими, а надто перший й останній.

— А хто такий Крестомансі? — запитав Кет.

Йому було важко вимовити це ім'я. Він спробував сказати його по складах, намагаючись пригадати, як промовила його місіс Шарп: КРЕСТО-МАН-СІ.

— Я правильно його назвав?

— Атож, правильно. Не переймайся, хто він такий, любове моя, — сказала місіс Шарп. — А «важливі» — не те слово, моя люба. Хотіла б я знати, що сказав йому твій тато. Судячи зі змісту листів, це мало бути щось таке, про що не кожен наважився б сказати... А погляньте, що йому відповіли. Три листи, у яких крім підписів майже нічого не написано! Містер Нострам віддасть за них свої очі, моя люба. О, тобі пощастило! Побачивши їх, він навчатиме тебе й не вимагатиме грошей. І так учинив би кожен чаклун у цій країні.

Місіс Шарп почала весело складати речі у коробку.

— Що тут ще цікавеньке?

З паки ділових листів раптом випала маленька червона книжечка. Місіс Шарп обережно взяла її і так само обережно розгорнула. Вона була менш як наполовину наповнена тоненькими картонними сірниками. Але три сірники були спалені вже у книжечці. Третій з них обгорів так сильно, що Кетові здалося, наче він запалив і попередні два.

— Гм, — сказала місіс Шарп. — Напевне, тобі варто зберегти цю річ, моя люба.

Вона передала маленьку червону книжечку Гвендолен, а та поклала її в кишеньку своєї сукні, де вже лежали сережки.

— А що ти захочеш узяти собі на пам'ять, любове моя? — запитала місіс Шарп у Кета, пригадавши, що й він може претендувати на якусь із цих речей. Вона дала йому букетик білого вересу. Кет носив його у своїй петлиці, аж поки той не розсипався. Живучи у місіс Шарп, Гвендолен розквітла. Її волосся стало якимось по-особливому золотим, її очі — глибоко синіми, навіть від її постави віяло впевненістю та радістю. Навіть Кет, сам того не усвідомлюючи, відійшов у тінь, щоб дати їй більше простору. Але нещасним він себе не почував. Місіс Шарп ставилася до нього з не меншою добротою, аніж до Гвендолен. Міські радники разом із дружинами приходили відвідати їх кілька

разів на тиждень. Саме завдяки їм діти навчалися у найкращій школі у Волверкоті. Там Кет почував себе майже щасливим. От якби лише не покарання вчителів за те, що він, шульга, потай писав лівою рукою. Але так робили усі вчителі в школах, де навчався Кет, отож він уже звик до цього. Попри те, що в нього було багато друзів, він завжди почував себе самотнім. Напевне, саме тому він був настільки прив'язаний до Гвендолен — вона була єдиною рідною для нього людиною. А от вона частенько була нетерплячою до брата. Хоча через брак часу та постійне відчуття щастя ніколи на нього не гнівалася. Зазвичай, вона всього лиш казала: «Дай мені спокій, Кете». Потім пакувала книжки в теку для музичної літератури й поспішала на урок містера Нострама, який жив поруч. Містер Нострам був у захваті, навчаючи Гвендолен. Місіс Шарп платила йому по одному листу на рік, і почала з останнього. «Всіх одразу віддавати не варто, бо він надто жадібний, — казала вона, — а останнім віддамо перший лист — це буде для нього справжньою втіхою».

Наука давалася Гвендолен дуже легко: за перший семестр вона склала одразу два іспити з магії, третій та четвертий — після Різдва, а з наступного літа почала вивчати Вищу магію. Містер Нострам вважав її своєю найкращою ученицею — він сказав про це місіс Шарп, коли вони розмовляли через паркан, — та й Гвендолен завжди поверталася з його занять задоволена й осяйна. Вона ходила до містера Нострама двічі на тиждень, увечері, з музичною текою під рукою, нічим не вирізняючись з-поміж решти дітей, які також ходили на уроки музики... Саме на уроки музики посилалася місіс Шарп, коли складала звіт про витрати на навчання Гвендолен. Позаяк містер Нострам не одержував платні, а місіс Шарп розраховувалася з ним за навчання листами, Кет вважав, що вона чинить супроти нього нечесно. «Я повинна щось відкласти собі на старість, — сердито відказувала опікунка. — Хіба мені хтось платить за те, що я вас утримую? І я не вірю, що твоя сестра пам'ятатиме про мене, коли виросте й стане знаменита. Ой, ні, таких ілюзій я не маю!» Кет розумів, що місіс Шарп мала рацію, і навіть трохи її шкодував, бо хоча й ставилася вона до них добре, але відьмою була не надто успішною. «Дипломована Відьма» — так було написано на вивісці у вікні вітальні. Насправді це звання вказувало на найнижчу кваліфікацію відьми. Люди приходили до місіс Шарп, щоб замовити закляття, лише тоді, коли не мали фінансової

змоги звернутися до трьох Акредитованих відьом, що жили трохи далі. Щоб мати хоч якийсь заробіток, місіс Шарп працювала помічницею містера Ларкінса у його крамниці. Саме вона знаходила для нього Екзотичні Речі — оті чудернацькі інгредієнти, необхідні для чародійства, — аж із самого Лондона!!! Вона дуже пишалася зв'язками в Лондоні.

— О, так, — частенько хвалилася місіс Шарп Гвендолен. — Я маю зв'язки, я їх маю. І знаю людей, які можуть дати мені фунт драконячої крові щойно я їх попрошу, а цей товар заборонений. Поки я поруч з вами, ви не матимете ні в чому потреби.

Усупереч усьому, місіс Шарп сподівалась стати менеджером Гвендолен. Принаймні, так вважав Кет. І щоразу йому ставало шкода місіс Шарп. Він був переконаний, що Гвендолен, щойно стане знаменитою, скине її із себе, як старе пальто. Як і місіс Шарп, Кет не мав сумніву, що Гвендолен стане дуже відомою. Тож одного разу він сказав: «Боюся, доглядати вас доведеться мені». Ця думка його не тішила, але він відчував, що повинен це сказати. Місіс Шарп була йому вельми вдячна, і вирішила знайти для нього приватного вчителя музики. «Мер не заперечуватиме», — вирішила. Так вона намагалася одним пострілом поцілити у двох зайців. Кет учився грі на скрипці. Йому здавалося, що він досягнув неабиякого успіху, адже дуже старався. Єдине, чого він ніяк не міг зрозуміти, чому нові сусіди, які оселилися зверху, завжди гупали кулаками у двері, щойно він починав грати. А місіс Шарп, якій також ведмідь наступив на вухо, кивала головою, усміхалася та неабияк його підбадьорювала. Одного вечора, коли Кет саме музикував, Гвендолен вбігла до кімнати й швидко проказала закляття, пильно дивлячись на нього. Уявіть собі переляк Кета, коли він побачив, що замість скрипки тримає за хвіст великого смугастого кота. Котяча голова була затиснута під підборіддям, а смичок пиляв його спину! Зрозумівши, що мучить кота, Кет негайно зупинився... Та навіть коли він кинув смичок, кіт не перестав кусати його і боляче дряпати пазурами.

— Навіщо ти це зробила? — закричав він.

Кіт зістрибнув на землю і вигнувся дугою, люто зиркаючи на хлопця.

— Бо твоя музика звучала саме так! — відповіла Гвендолен. — Я не могла більше її терпіти ані секунди. Ходи сюди, котику!

Але Гвендолен котові також не сподобалася. Він подряпав їй руку, яку вона до нього простягла. Гвендолен у відповідь вдарила його. Кіт кинувся навтьоки, а Кет погнався за ним із криком:

— Зупиніть його! Це моя скрипка! Зупиніть його!

Але кіт бігав прудкіше за Кета, і це поклато край його музикуванню.

Місіс Шарп настільки вразив цей вияв таланту Гвендолен, що вона вийшла на подвір'я, вилізла на стілець, і, перехилившись через паркан, розповіла усе містеру Ностраму. Ця історія швидко ширилася околицею й незабаром про неї знала кожна відьма і чаклун. Бо, як відомо, люди, що захоплюються однією справою, люблять об'єднуватися. Коли Кет виходив із парадного входу будинку місіс Шарп та повертав праворуч по Ковент-стріт, він проминав будинок трьох Акредитованих відьом, двох чоловіків, що називали себе чаклунами, Провісника, Віщуна й Чоловіка, що вважав себе Чарівником. Повернувши ліворуч, Кет ішов біля помешкання з вивіскою «Навчаю чаклувати», де жив містер Генрі Нострам, оселю ворожки, будинок із написом «Закляття на усі випадки життя», дім Ясновидця й нарешті, крамничку містера Ларкінса. Навіть повітря на цій та прилеглих вулицях було насичене чаклунством. Усі маги справді щиро й по-дружньому цікавилися Гвендолен. Історія з котом справила на них величезне враження. Скрипка (так його назвали) став їхнім улюбленцем, і попри свою погану вдачу нестачу в їжі не відчував ніколи. А Гвендолен мешканці їхньої вулиці любили ще дужче. Містер Ларкінс дарував їй подарунки. Маг, який хотів стати чарівником, — бородатий молодик — щоразу виходив зі свого будинку їй назустріч, а інші чарівниці не шкодували для неї простих чарів. Гвендолен ставилася до них зверхньо. «Вони вважають мене дитиною чи що? Я вже давно перестала займатися такими нісенітницями!» — зазвичай казала вона, відкладаючи вбік черговий подарунок. Місіс Шарп, яка навпаки, була вдячна за будь-яку допомогу у відьмацтві, збирала їх і ховала. Кет кілька разів знаходив якісь усіма забуті заклиття і не міг втриматися від спокуси їх випробувати. Він мріяв бути хоча б трохи таким талановитим, як Гвендолен, і завжди сподівався, що якийсь із цих заклять йому вдасться... Але жодне не працювало. Навіть те, що перетворювало мідні гудзики на золото (цього Кетові хотілося найбільше). Провісники майбутнього також обдаровували Гвендолен.

Вона одержала стару кришталеву кулю від Віщуна й пачку гральних карт від Ворожки. А Головний Провісник Майбутнього розповів їй, яка доля її чекає. Після розмови з ним Гвендолен прийшла збуджена й осяйна. «Я стану знаменитою. Він сказав, що я зможу володарювати, якщо правильно візьмуся за цю справу», — сказала вона Кетові. Хоч Кет не мав жодного сумніву, що Гвендолен стане відомою, та не міг собі уявити, як вона правитиме світом, тому сказав:

— Ти зможеш правити лише однією країною, і то якщо вийдеш заміж за короля. А правитель Велсу торік одружився.

— Існують інші способи володарювати, тупий йолопе! — відповіла Гвендолен. — Містер Нострам має кілька варіантів для досягнення моєї мети. Зрозумій, на цьому шляху безліч перешкод та труднощів. Я повинна подолати навіть занепад та зустріти могутнього Чорного Чужинця. Мої пальці заціпеніли, коли Провидець говорив, що я зможу володарювати, і я зрозуміла, що це правда!

Та-а-к, самовпевненості Гвендолен, здавалося, не було меж! А наступного дня Ясновидиця міс Ларкінс покликала Кета до свого дому й запропонувала провістити його долю.

2

Те, що вона сказала, неабияк стривожило Кета. Міс Ларкінс, як Ви уже здогадались, була дочкою містера Ларкінса, власника крамниці мотлоху. Вона була молода, вродлива, з яскраво-рудим волоссям, яке збирала в акуратний хвостик на маківці, залишаючи поодинокі руді пасма, що тяглися до її сережок, немов сідала для папуг. Це була надзвичайно талановита провидиця й, поки не стала відомою історія про кота, улюблениця всього їхнього кварталу. Навіть його мати надсилала їй подарунки.

Кет знав, що міс Ларкінс пропонує провістити його майбутнє із заздрощів до Гвендолен.

— Ні, ні, дуже тобі дякую, — сказав він, відступаючи від маленького столу міс Ларкінс, на якому було безліч предметів для пророкувань. — Зі мною все гаразд. Я не хочу знати своє майбутнє.

Але міс Ларкінс підійшла й ухопила його за плечі. Кет пручався. У ніс вдарив запах парфумів, які аж кричали: «ФІАЛКИ!», її сережки важко теліпалися у вухах, а корсет сукні тріщав щоразу, коли вона робила наступний крок до нього.

— Дурненький! — сказала міс Ларкінс своїм густим мелодійним голосом. — Я не зроблю тобі боляче. Я тільки хочу знати.

— Але я не хочу, — сказав Кет, не перестаючи пручатися.

— Стій спокійно, — сказала міс Ларкінс і спробувала зазирнути Кетові глибоко у вічі.

Кет швидко заплющив очі. Він опирався з усіх сил і, напевно, міг би уникнути цього, якби міс Ларкінс раптом не опанувало щось на кшталт трансу. Він відчув, що всі його рухи сковує якась невідома і дивна сила. Розплющивши очі, Кет побачив, що міс Ларкінс дивиться на нього тупим, невидющим поглядом. Вона тремтіла, а корсет її сукні тріщав, наче старі двері під потужним натиском вітру.

— О, будь ласка, відпусти мене! — попросив Кет.

Але схоже, міс Ларкінс його не чула. Тоді він ухопився за пальці, що стискали його плечі й спробував їх розчепити. Але намарно. Скорившись, він лише безпорадно дивився на невиразне обличчя міс

Ларкінс. Вона відкрила рота, й звідти донісся зовсім інший голос. То був чоловічий голос, уривчастий і приємний.

— Ти заспокоїв мене, хлопче, — задоволено сказав він. — У твоєму житті настав час великих змін. Та ти цього не зауважив. Чотири життя ти втратив, і у тебе залишилося всього п'ять! Будь уважнішим, адже тобі загрожує небезпека принаймні з двох сторін. Тобі це відомо?

Голос замовк. Кет був такий наляканий, що не наважувався й ворухнутися. Він міг тільки чекати, поки міс Ларкінс повернеться до свого звичного «я». Вона позіхнула, елегантно затуливши рот долонею, й відпустила його.

— Ось так, — сказала вона уже своїм звичним голосом. — Усе минулося? То що я сказала?

Коли міс Ларкінс зізналася, що не пам'ятає жодного сказаного слова, тіло Кета від жаху вкрилося гусячою шкірою. Тепер він мріяв лише про те, щоб дременути звідси геть. І вибравши зручний момент, прожогом кинувся до дверей. Міс Ларкінс побігла за ним, знову схопила його за руки й трусонула.

— Скажи мені! Скажи мені! Що я тобі сказала? — Вона теліпала ним так енергійно, що її руде волосся розсипалося по плечах. Тепер корсет звучав так, наче хтось згинав і розгинав дошки. Це було жахливо.

— Яким голосом я говорила? — запитала вона.

— Чоловічим голосом... — затинаючись, відповів Кет. — Голос був приємний, і ти не говорила жодної нісенітниці.

Міс Ларкінс здалася приголомшеною.

— Чоловічим голосом? Не так, як базикають Боббі або Доддо? Тобто, я хотіла сказати, не дитячим голосом?

— Ні, — сказав Кет.

— Як дивно! — мовила міс Ларкінс. — Я ніколи не уявляла себе чоловіком. Що він сказав?

Кет повторив те, що сказав йому чоловічий голос устами дівчини. Про себе він відзначив, що ніколи його не забуде, навіть якщо доживе до дев'яноста років. Єдине втішало, міс Ларкінс була не менш ошелешеною, ніж він.

— Я думаю, це було застереження, — у її голосі вчувався сумнів. Здавалося, вона була розчарована. — І більш нічого? Нічого про твою

сестру?

— Ні, — відповів Кет.

— Що ж, нічого не вдієш, — невдоволено сказала міс Ларкінс, відпустила Кета і почала поправляти своє волосся.

Кет скористався моментом, коли вона обома руками почала приколювати причесане волосся, і кинувся на вулицю, почуваячись геть приголомшеним. Майже відразу його впіймали двоє людей.

— Ага, ось він де, юний Ерік Чант, — сказав містер Нострам, перегороджуючи йому дорогу. — Ти знайомий із моїм братом Вільямом, юний Чанте?

Кета знову схопили за руку. Він спробував усміхнутися. Не те, щоб він ставився до містера Нострама неприязно, але йому не вельми подобалася його манера жартувати та постійно називати його «юним Чантом». Адже це неабияк ускладнювало Кетові підбір форми звертання до нього. До того ж містер Нострам був маленьким, кругленьким чоловічком із двома крилами сивого волосся та травмованим лівим оком, яке дивилося кудись убік. Отож Кет ніколи не знав напевне, чи він дивиться на нього й слухає його, чи його розум витає деінде, вдивляючись туди цим мандрівним оком.

— Так, так, я знайомий із вашим братом, — нагадав Кет містерові Ностраму.

Містер Вільям Нострам частенько приходив навідати свого молодшого брата. Кет бачив його майже щомісяця. Це був заможний чаклун, який практикував в Істберні. Місіс Шарп розповідала, що містер Генрі Нострам жив коштом свого багатшого брата, виманюючи в нього і гроші, і дієві закляття. Правда це була чи брехня, але з містером Вільямом Нострамом Кетові було ще важче розмовляти, аніж із його братом. Містер Вільям був ще нижчий від маленького містера Генрі, й завжди ходив у вишуканому одязі, а на його камізьельці, яка ледь охоплювала кругленьке пузо, виднівся срібний ланцюжок від годинника. В усьому іншому він був копією містера Генрі Нострама, хіба що обидва ока Вільяма були скаліченими. Кет завжди дивувався, як містер Вільям міг щось бачити. «Як ваші справи, сер?» — чемно запитував його. «Дуже добре», — відповідав той таким похмурым голосом, що закрадався сумнів у правдивості його слів. Містер Генрі Нострам подивився на Кета своїм мандрівним поглядом.

— Річ у тім, юний Чанте, — пояснив він, — що ми трохи запізналися з цією розмовою. Мій брат стривожений. — Він стишив голос, а його мандрівне око почало оглядати правий бік Кета. — Це про оті листи від... Ти знаєш, від Кого. Ми не знайшли в них жодної зачіпки. Схоже, що й Гвендолен нічого не знає. Можливо, ти, юний Чанте, знаєш, чому твій шанований і трагічно загиблий батько познайомився з... назвімо його, Видатною Особою, який підписався під тими листами?

— На жаль, я не маю ані найменшого уявлення, — знизав плечима Кет.

— Можливо, йдеться про вашого родича? — припустив містер Генрі Нострам. — Чант — не дуже поширене прізвище.

— Гадаю, що таки поширене, — відповів Кет. — Адже ми зовсім не маємо родичів.

— А родичі вашої любої матусі? — наполягав містер Нострам, невідомо куди мандруючи своїм неспокійним оком, а його брат в цей час примудрявся похмуро дивитися водночас на хідник і на верхівки дерев.

— Генрі, ти ж бачиш, що бідолашний хлопець нічого не знає, — сказав містер Вільям. — Я навіть сумніваюся, що він може знати дівоче прізвище його любої матусі.

— О, це я знаю, — сказав Кет. — Воно записане у їхньому шлюбному свідоцтві. Її прізвище також Чант.

— Чудасія та й годі, — сказав містер Нострам, поціливши оком у свого брата.

— Дивно... Але це нам ніяк не допоможе, — погодився містер Вільям.

Кет хотів втекти. Сьогодні з ним відбулося стільки дивних подій, йому поставили стільки незвичайних запитань, що вражень мало б вистачити аж до Різдва.

— Ну, якщо ви неодмінно хочете про це дізнатися, — сказав він, — чому б вам самим не написати тому містерові, містерові Крес...

— Замокни! — сердито крикнув містер Генрі.

— Тихіше! — гнівно озвався його брат.

— Величній Особі, я хотів сказати, — уточнив Кет, стривожено глянувши на братів.

Очі містера Вільяма почали блукати обличчям хлопця, і Кету здалося, що маг зараз впаде в транс, як міс Ларкінс.

— Це нам допоможе, Генрі, це нам допоможе! — раптом скрикнув містер Вільям. І з тріумфом потрусив срібним ланцюжком, що висів на його камізельці.

— У нас є срібло! — вигукнув той.

— Я дуже радий, — чемно промовив Кет. — Мені вже час.

Він з усіх ніг побіг вниз вулицею. А коли пополудні знову вийшов із дому, то повернув праворуч й покинув Ковент-стріт, оминувши дім Чоловіка, що Вважав себе Чаклуном. Хоч той шлях був набагато довший і тому доволі незручний, але це було наразі краще, аніж знову зустрітися з міс Ларкінс чи Нострамами. Кетові навіть захотілося, аби розпочалися заняття у школі. Того вечора, коли він повернувся додому, Гвендолен уже чекала на нього. Після уроку містера Нострама вона була, як завжди, збуджена, а до того ж у її погляді з'явилося щось таємниче та важливе.

— Це чудова думка: написати листа Крестомансі, — сказала вона Кетові. — Не знаю, чому я раніше про це не подумала? Пусте, я щойно його написала.

— Навіщо тобі це? — запитав Кет. — Хіба містер Нострам не міг йому написати?

— Буде краще, якщо він одержить листа від мене, — сказала Гвендолен. — І я думаю, що нічого не станеться, якщо він знатиме мій підпис. Містер Нострам продиктував мені текст листа.

— Про що він врешті-решт хоче довідатися? — запитав Кет.

— А ти не хотів би це знати? — збуджено промовила Гвендолен.

— Ні, — сказав Кет. — Не хотів би.

Ця розмова нагадала йому події сьогоднішнього ранку і йому знову захотілося, щоби навчальний рік почався якомога швидше. Натомість він сказав:

— Мені хотілося б, аби кінські каштани вже достигли.

— Кінські каштани! — сказала Гвендолен із глибокою відразою. — Який же ти недалекий! Вони достигатимуть ще добрих шість тижнів.

— Я знаю, — сказав Кет, і наступні два дні, виходячи з дому, він повертав праворуч.

Була чудова погода, яка буває лише коли серпень змінюється вереснем. Кет з друзями прогулювалися берегом річки. Отак блукаючи,

вони натрапили на мур, перелізли через нього й опинилися в саду. Там було безліч яблунь із солодкими білими яблуками, які досягали найраніше. Хлопці напихали цілі кишені та капелюхи тих яблук, аж поки розлючений садівник не відлущував їх граблями. Усі кинулися навтьоки. Кет був задоволений: йому пощастило принести додому свого капелюха, повнісінького яблук. Місіс Шарп любила яблука, тому Кет сподівався, що вона не годуватиме його сьогодні пряниковими чоловічками. В інших чарівниць вони вистрибували з тарілки й утікали, поки їх намагалися з'їсти. Тому, спіймавши хоч одного, ти відчував, що просто зобов'язаний ним поласувати. Це була справедлива боротьба, й деяким чоловічкам щастило втекти. Але пряникові чоловічки місіс Шарп поводитися зовсім інакше. Вони лише лежали, ледь-ледь рухаючи руками, й Кетові завжди бракувало мужності їх з'їсти. Кета настільки поринув у ці думки, що навіть не звернув увагу на чотириколісний кеб, який зупинився біля будинку Чоловіка, що вважав себе чаклуном. Він підійшов до бічних дверей свого будинку, і забіг у кухню, тримаючи у руках капелюх з яблуками:

— Погляньте-но, місіс Шарп, що я приніс!

Але місіс Шарп не було. Натомість посеред кухні стояв високий і надзвичайно елегантно вдягнений чоловік. Кет перелякано дивився на нього. Напевно, це новий мер міста, багач, бо ніхто, крім цих людей, не носив штани з перламутровими лампасами, оксамитові піджаки й високі капелюхи, що блищали не менше, аніж їхні черевики. Його чорне волосся було гладенько зачесане й схоже на ще один капелюх. Кет не мав сумніву, що бачить перед собою Чорного Незнайомця Гвендолен, який прийшов допомогти їй почати володарювати світом. Але чому він на кухні? Гостей завжди приймали у вітальні.

— Вітаю вас, сер. Проходьте сюди, будь ласка, — сказав він, важко відсапуючись.

Чорний Незнайомець здивовано глянув на нього. «Та воно й не дивно, — подумав Кет, — Він так розгублено дивиться навколо себе». На кухні панував звичайний безлад. Кухонна плита була засипана попелом. Роззирнувшись довкола, Кет з жахом помітив, що місіс Шарп знову готувала пряникових чоловічків. Інгредієнти для закляття (пакети, недбало зліплені зі старих газет, і жалюгідні маленькі глечики) лежали на одному кінці стола, а пряникове тісто отак і залишилося лежати посеред стола. У дальньому кутку стола мухи

лазили по м'ясу, приготованому на ланч. М'ясо було таке ж брудне, як і знаряддя для закліть.

— Хто ти? — запитав Чорний Незнайомець. — Мені здається, що я тебе знаю. Що ти приніс у своєму капелюсі?

Кет був надто заклопотаний тим, щоб навести бодай якийсь лад на кухні, але останнє запитання він почув.

— Яблука, — сказав він, показуючи їх Незнайомцеві. — Смачні й солодкі. Я нарвав їх із дерева.

Незнайомець зміряв його серйозним поглядом.

— Нарвав, — сказав він, — це означає, що ти їх накрав.

Кет знав про це незгірш за нього. Він вирішив, що навіть меру міста не личило нагадувати про це.

— Я знаю. Але, напевно, й ви крали яблука, коли були в такому віці, як я.

Незнайомець легенько кахикнув і змінив тему розмови.

— Ти ще не назвав себе.

— Пробачте. Я справді вам не сказав, як мене звати? Я — Ерік Чант. Але всі називають мене Кет.

— Отже, Гвендолен Чант — твоя сестра? — запитав Незнайомець.

Він ставав усе сумнішим, а в його словах зазвучали нотки жалю. Кет запідозрив, що кухня місіс Шарп здавалася йому гніздом інфекцій.

— Я справді її брат. Вийдімо звідси? — сказав Кет, сподіваючись витягти Незнайомця з кухні. — Ось тут трохи чистіше.

— Я одержав лист від твоєї сестри, — сказав Незнайомець, не рухаючись зі свого місця. — Мені здалося, вона написала, що ти втопився разом із батьками.

— Ви помилилися, — збентежено відповів Кет. — Я не втопився, бо тримався за Гвендолен, а вона чарівниця. Ось, тут чистіше.

— Я бачу, — сказав Незнайомець. — До речі, мене звать Крестомансі.

— Он як! — здивувався Кет. Це була справжня несподіванка. Він поклав свій капелюх із яблуками між знаряддями для чарів, сподіваючись, що вони зруйнують його. — Тоді вас негайно треба провести до вітальні.

— Чому? — здивувався Крестомансі.

— Тому що, — роздратовано відповів Кет, — ви занадто важлива особа, щоб перебувати тут.

— Що змушує тебе думати, що я надто важлива особа? — запитав Крестомансі, ще досі не оговтавшись від здивування. Кетові захотілося трусонуть його за плечі.

— Ви приїхали сюди у багатому екіпажі, одягнуті у розкішний одяг, та й місіс Шарп сказала, що ви дуже важлива особа. Вона стверджує, що містер Нострам віддав би свої очі за три ваші листи.

— Та невже? — запитав Крестомансі. — Ці листи навряд чи мають таку високу ціну.

— Ні, не віддав. Але за них він навчає Гвендолен, — сказав Кет.

— Як навчає? Без очей? Оце вигадав! — засміявся Крестомансі.

На щастя, з двору почулися швидкі кроки, і в кухню увірвалася засапана, осяйна й щаслива Гвендолен.

— Містер Крестомансі?

— Атож, я Крестомансі, — підтвердив Незнайомець. — А ти, либонь, Гвендолен?

— Так. Містер Нострам розповів мені, що поблизу стоїть кеб, — видихнула Гвендолен.

За нею вбігла не менш засапана місіс Шарп. Вони обоє почали навперебій вітати Крестомансі, й Кет був дуже вдячний їм за це. Нарешті, вони умовили гостя перейти до вітальні, й місіс Шарп шанобливо запропонувала йому чаю й поставила тарілку з пряниковими чоловічками, які ледь-ледь рухали руками. Кет подумки відзначив, що Крестомансі також не наважився їх їсти. Гість випив трохи чаю — скромно, без молока й цукру, — й почав розпитувати, чому Гвендолен і Кет вирішили оселитися у місіс Шарп. Місіс Шарп спробувала переконати мага, що вона взялася безкорисливо опікуватися цими дітьми, і напевне, сподівалася, що Крестомансі платитиме їй за турботу так, як погодилась оплачувати міська влада. Але Гвендолен вирішила бути чесною.

— Місто платить за наше утримання, — сказала вона, — бо всі шкодують, що сталася та катастрофа з прогулянковим кораблем.

Кет зрадив, що ситуація прояснилася, хоч і розумів, що Гвендолен уже викинула місіс Шарп, наче старе пальто.

— Тоді я змушений буду поговорити з мером, — сказав Крестомансі, підвівся, поклав свій новенький капелюх на елегантний рукав піджака й струсив з нього пилінки. Місіс Шарп зітхнула й змирилася. Вона чудово розуміла, чого прагне Гвендолен.

— Не турбуйтеся, місіс Шарп, — сказав Крестомансі. — Ніхто не хоче вас позбутися.

Потім він потис руки Гвендолен та Кетові й сказав:

— Я повинен був, звичайно, побачитися з вами раніше. Пробачте мені. Зрозумійте, ваш батько повівся зі мною надто брутально. Але це не остання наша зустріч з вами, обіцяю!

Після його відвідин місіс Шарп ходила насуплена, Гвендолен — радісна, а Кет — знервований.

— Чого ти так радієш? — запитав Кет у Гвендолен.

— Тому що він був зворушений нашим сирітством, — відповіла Гвендолен. — Він усиновить нас, і моя доля буде влаштована!

— Не верзи дурниць! — розгнівано сказала місіс Шарп. — Твоя доля залишилася такою, як і була. Він приїхав сюди, але не сказав вам нічого втішного і нічого не пообіцяв...

Гвендолен впевнено усміхнулася.

— Ти не бачила того зворушливого листа, якого я йому написала.

— Може, й так. Але не схоже, щоб він надто вплинув на нього, — відказала міс Шарп.

Кет радше погоджувався з місіс Шарп, бо мав прикре відчуття, що ще до приходу Гвендолен і місіс Шарп, примудрився образити Крестомансі не менше, аніж свого часу його батько. Він сподівався, що Гвендолен про це не дізнається, інакше знову розлютиться на нього. Але на його величезний подив виявилось, що Гвендолен мала рацію. Мер прийшов до них пополудні й повідомив, що Крестомансі забирає їх обох до себе і хоче, аби вони стали частиною його сім'ї.

— Сподіваюсь, мені немає потреби пояснювати вам, як вам пощастило, — сказав він, коли Гвендолен скрикнула від радості й обняла спохмурнілу місіс Шарп.

Кет нервував більше, ніж зазвичай. Він потягнув мера за рукав.

— Дозвольте вас запитати, сер, хто такий Крестомансі?

Мер по-дружньому поплескав його по плечі.

— Це дуже знаменитий джентльмен, — сказав він. — Незабаром ви зустрінетеся з усіма коронованими особами Європи, мій хлопче. Як тобі таке, га?

Кет не знав, що йому й думати. Ця перспектива здавалася доволі туманною і лише давала привід нервувати більше, аніж досі. Гвендолен, либонь, написала справді дуже зворушливого листа. Отже,

на нього знову очікували зміни, і від цього було трохи лячно. Упродовж наступного тижня їх захопила веремія приготувань до переїзду. Дружини міських радників купували їм новий одяг, Гвендолен тріумфувала та все більше нервувала, а Кет відчував, що йому вже бракує товариства місіс Шарп, міс Ларкінс, та й за усіма іншими, здавалося, він уже скучив. До потяга їх прийшло проваджати, напевне, усе місто з прапорами та духовим оркестром. Кет засмутився. Немов передчуваючи, що незабаром його життя стане іншим, а може, й гіршим, він сторожко присів на краєчок свого сидіння у вагоні. Натомість Гвендолен, одягнута у свою симпатичну нову сукню, у гарненькому капелюшку, зручно прилаштованому до зачіски, впевнено й елегантно відкинулася до спинки свого місця.

— Я це зробила, — радісно сказала вона. — Кете, хіба ж це не чудово!

— Ні, — відповів Кет, почувавши себе препаскудно. — Мені вже хочеться додому. Навіщо ти це зробила? І чому зараз виглядаєш такою щасливою?

— Ти не зрозумієш, — відповіла йому Гвендолен. — Але дещо я тобі скажу. Нарешті я втекла з цього напівживого, напівмертвого Волверкота, і розлучилася з тупими радниками та базіками-чаклунами. І ще: я здивувала Крестомансі. Ти це бачив, хіба ні?

— Я не придивлявся спеціально, — сказав Кет. — Хоч і бачив, як ти підлизувалася до нього...

— О, стули пельку, тупий бевзю, а як ні, то влаштуй тобі щось гірше, ніж конвульсії! — сказала Гвендолен.

Потяг нарешті засопів і рушив зі станції. Гвендолен махала рукою духовому оркестрові угору й униз, немов особа королівської крові. Кет розумів, що вона тренується правити світом.

3

Подорож потягом тривала майже годину, перш ніж він доїхав до Баубриджа, кінцевої станції їхньої подорожі.

— О-о-о, яка ж вона маленька, — розчаровано мовила Гвендолен.

— Баубридж! — вигукнув носильник, бігаючи по платформі. — Баубридж. Юні Чанти, виходьте, будь ласка.

— Юні Чанти! — зневажливо перекинула Гвендолен. — Вони що не можуть ставитися до мене з більшою повагою?

Проте і ця увага була їй приємна. Кет помітив, що, одягаючи свої рукавички, вона аж тремтіла від збудження. Обоє вийшли з вагона і Кет, зіщулившись від пронизливого вітру, притулився до сестри та дивився, як носильники витягують на платформу їхні валізи. Гвендолен підійшла до того, який викрикував їхнє прізвище.

— Це ми — юні Чанти, — величним тоном повідомила вона.

Але ця врочиста фраза пролунала досить мляво. Носильник лише кивнув головою й поквапився до вестибюля, у якому гуляв ще сильніший вітер, ніж на пероні. Гвендолен притримувала капелюшок рукою. У цю мить їм назустріч вийшов молодик у розмаяному вітром плащі.

— Ми — Чанти, — сказала йому Гвендолен.

— Гвендолен та Ерік? Радий вас бачити, — привітався молодик. — Я — Майкл Сондерс. Навчатиму вас разом з іншими дітьми.

— Іншими дітьми? — з погордою запитала Гвендолен.

Але містер Сондерс належав до людей, які не вміють стояти довго на одному місці, тому, сказавши це, він одразу ж побіг, щоб пригланути за їхніми валізами. Гвендолен була трохи невдоволена. Та коли він повернувся й вивів їх на станційне подвір'я, вони побачили автомобіль, який чекав на них — довгий, чорний, гладенький — Гвендолен одразу ж забула про своє невдоволення. Така зустріч їй сподобалася. А от Кет, навпаки, волів би, щоб їх зустріла коляска. Автомобіль підкидало на ямах, він гуркотів і смердів бензином. Кета майже відразу занудило. І стало нудити ще більше, коли вони покинули Баубридж і покотилися звивистою сільською дорогою. Для

Кета єдиною перевагою автомобіля була його швидкість. Через десять хвилин містер Сондерс сказав:

— Погляньте: онде замок Крестомансі. Звідси його видно найкраще.

Змучене обличчя Кета й щасливе, усміхнене Гвендолен повернулись у бік, куди їм вказували. Замок був на протилежному пагорбі — сірий і з баштами. Коли дорога завершила, вони побачили його з іншого боку. Тепер це був ряд великих вікон, над якими майорів прапор. Здала виднілися ряди темних кедрів і великих в'язів, відблискували моріжки та буяли квіткові клумби.

— Чудово, — слабким голосом промовив Кет і здивувався, що Гвендолен нічого не відповіла.

Дорога до замку, на превелику радість Кета, була прямою, без різких поворотів. Автомобіль, проминувши село, в'їхав у великі ворота, а далі по довгій, оточеній трьома рядами дерев, алеї, встеленій гравієм, що розлітався з-під коліс, прибув до великих дверей старої частини замку. Гвендолен натхненно нахилилася вперед, наче в очікуванні, що її зустрінуть першою. Вона не сумнівалася, що зустрічатиме їх дворецький, а може, навіть лівреїні лакеї. Отож з великим нетерпінням чекала, коли відбудеться ця врочиста зустріч. Але автомобіль їхав далі, повз сірі, шорсткі мури старого замку, й зупинився біля непримітних дверей, за якими починалася його нова частина. Це були майже потаємні двері: густі зарості рододендронів ховали їх від обох частин Замку.

— Я привіз вас сюди, — весело пояснив містер Сондерс, — щоб показати двері, якими ви користуватиметеся найчастіше. Запам'ятайте їх, будь ласка.

Кетові тут сподобалося. Навіть двері здалися йому майже домашніми. Але Гвендолен, ошукана у своїх величних сподіваннях на врочисту зустріч, гнівно зиркнула на містера Сондерса, й думала, чи не кинути в нього одне зі своїх найгостріших заклять. Але вирішила не робити цього, бо все ще хотіла справити добре враження. Вони вийшли з автомобіля й пішли за містером Сондерсом. Його плащ попереду них майорів навіть коли вітер не долітав до двірця, яким закінчувався прохід. Їх вийшла зустрічати надзвичайно елегантна пані в обтислій пурпуровій сукні, з чорним, як смола, волоссям, що було

вкладене у високу зачіску. Кет подумав, що їх вийшла зустріти місіс Крестомансі.

— Це міс Бессемер, управителька дому, — сказав містер Сондерс. — Міс Бессемер, це Ерік і Гвендолен. Еріка, боюся, трохи знудило в автомобілі.

Кет і не здогадувався, що його проблема так впадає у вічі. Він був збентежений. Гвендолен, вельми розгнівана, що їх зустрічає звичайна домоправителька, холодно подала їй руку. Міс Бессемер потисла руку дівчини, як імператриця. Кетові здалося, що він ще ніколи у своєму житті не зустрічав леді, яка вселяла б такий страх, але в ту мить вона повернулася до нього з дуже доброю усмішкою.

— Бідолашний Еріку, — сказала вона. — Я також страждаю, коли мені доводиться їздити автомобілем. Щойно ти вийдеш із машини, тобі стане краще, а як ні, то я дам тобі пігулки, які полегшать твій стан. Виходьте, помийтеся й огляньте свої кімнати.

Вони пішли за тонким червоним силуетом її сукні вгору сходами, потім коридорами й знову сходами. Кет ніколи не бачив такої розкоші. Під ногами стелився килим, пухнастий зелений килим, схожий на росянисту ранкову траву, а підлога була так відполірована, що в ній віддзеркалювалися і чисті білі стіни, і картини на них. Повсюди було дуже тихо. Не було чути нічого, окрім їхньої власної ходи та шелестіння червоної сукні міс Бессемер. Раптом вона відчинила двері, і в очі вдарило яскраве полуденне сонце.

— Це твоя кімната, Гвендолен. З неї можна пройти до ванної.

— Дякую вам, — сказала Гвендолен, велично заходячи до своєї кімнати.

Кет виглянув із-за спини міс Бессемер і побачив дуже велику кімнату, з дорогим м'яким турецьким килимом, що накривав майже усю підлогу. Міс Бессемер сказала:

— Коли немає гостей, родина обідає швидше, ніж зазвичай, і разом зі своїми дітьми. Але ви ж не проти випити зараз чаю? До чиеї кімнати мені його принести?

— До моєї, будь ласка, — відразу сказала Гвендолен.

Місіс Бессемер відповіла:

— Що ж, тоді ми домовилися, чи не так? Твоя кімната нагорі, Еріку.

Туди треба було піднятися крученими сходами. Кет був задоволений. Його кругла кімната, судячи з віконних ніш, зі стінами завтовшки не менше трьох футів, була частиною старого замку і це йому надзвичайно подобалося. Кет не втримався, щоб не перебігтися розкішним килимом, потім заліз на одне з широчезних підвіконь і виглянув назовні. Перед ним височіли пласкі вершини кедрів, а за ними виднілася галявина, схожа на розстелену ковдру зеленого оксамиту, а також квіткові клумби, що східцями спускалися по схилу пагорба. Він роздивився кімнату. Вигнуті стіни та грубка були побілені, а на ліжку лежала картата ковдра. Окрім ліжка, у кімнаті стояв стіл, комод та книжкова шафа, що так і манила до себе.

— О, мені подобається моя кімната, — сказав він міс Бессемер.

— На жаль, твоя ванна розташована внизу, — сказала міс Бессемер так, наче це було великою проблемою.

Та позаяк у Кета ніколи не було своєї ванної кімнати, то він надзвичайно зрадив навіть такій. Міс Бессемер пішла, а він поквапився роздивитися ванну. Там висіло три рушники різних розмірів і лежала губка, завбільшки з диню. Ванна стояла на чотирьох ніжках, схожих на лапи лева. В іншому кутку кімнати, облицьованому плиткою та відділеному червоними гумовими шторами, був душ. Кет не втримався, щоб не скористатися можливістю помитися з дороги. І вже скоро ванна була вщент мокрою. Ледь витершись, він повернувся до своєї кімнати. Там уже рудоволоса служниця Мері розпаковувала його валізу та сумку. Вона попросила Кета глянути, чи правильно розкладені його речі. Вона була надзвичайно приємною дівчиною, але Кет її дуже соромився. Руде волосся служниці нагадало йому міс Ларкінс, і він не знав, як з нею поводитися.

— Е... можна мені піти вниз і випити чаю? — затинаючись пробелькотів він.

— Звичайно, йди, — байдуже сказала вона.

Він знову побіг униз, картаючи себе, що повівся з нею нечемно. Валіза Гвендолен стояла посеред її кімнати. А вона сама, немов королівна, сиділа за круглим столом біля вікна. Перед нею стояв великий мідний чайник і тарілка з бутербродами та печивом.

— Я сказала служниці, що розпакую свою валізу сама, — мовила вона. — У мене там свої таємниці. І попросила її принести чай, бо

помираю з голоду. Ти лишень поглянь на цей чай! Ти коли-небудь бачив такий несмак? Не принесли навіть джему!

— Можливо, печиво смачне, — з надією промовив Кет.

Але воно також виявилось несмачним або ж недостатньо смачним.

— Ми помремо з голоду серед цієї пишноти! — зітхнула Гвендолен.

Її кімната була справді чудовою. Стіни та стілець оздоблені синім оксамитом, а на ліжку лежало оксамитове сине покривало. Ніжки стільця пофарбовані в золотистий колір. Справа під стіною стояв туалетний столик (достойний самої принцеси!) з позолоченими гребінцями, маленькими шухлядами й довгим овальним дзеркалом, на якому висіла позолочена гірлянда з квіток. Туалетний столик дуже сподобався Гвендолен, на відміну від шафи, розмальованої квітами й танцюристами, що виводили кривого танцю поміж травневих дерев.

— У шафі зберігають одяг, а не розглядають малюнки на її дверях, — сказала Гвендолен. — Вони відвертають мою увагу від важливих справ. А от ванна тут дуже гарна.

Ванна кімната була викладена синіми й білими кахлями, а сама ванна опущена нижче вистеленої кахлями підлоги. Щоб прийняти душ, над нею висіли сині штори, схожі на ті, що чіпляють над дитячим ліжечком. Рушники були кольору оздобы ванної кімнати: білі та сині. Та Кетові більше подобалася власна ванна, хоча б тому, що він провів забагато часу у ванній Гвендолен. Сестра замкнула його там, щоб він не заважав їй розпаковувати речі. Попри сичання душу — згодом Гвендолен могла звинувачувати лише себе у тому, що ванна кімната була геть мокрою, — Кет чув її роздратований голос: вона дорікала комусь, хто увійшов до її кімнати й застав її за розпакуванням валіз, за несмачний чай... Все ще розлючена, вона пішла відчиняти двері своєї ванної кімнати.

— Ці тутешні слуги зовсім не виховані, — сказала вона. — Якщо ця дівчина скаже мені ще бодай слово, у неї на носі з'явиться чиряк. І мені начхати, що її ім'я звучить так гарно — Евфімія. Хоча, — великодушно додала Гвендолен. — Так назвати дівчину — це для неї вже достатня кара. Кете, йди одягни свій новий костюм, адже за півгодини нас покличуть на обід, і ми повинні виглядати пристойно. Чи ти чув коли-небудь більш формальне запрошення?

— Мені здавалося, що ти прагнеш саме такого ставлення, — сказав Кет, який, безперечно, не хотів, щоб з ним так поводитися.

— Ти можеш бути великим і водночас поводитися природно, — відрізала Гвендолен. Але думка про майбутню велич однаково її втішала. — Я вдягну свою синю сукню з мереживним коміром, — сказала вона. — Напевне, якщо тебе нарекли Евфімією, то це вже достатній тягар, навіть для такої грубіянки.

Коли Кет підіймався крученими сходами до своєї кімнати, замком рознісся звук гонгу. Цей звук, що вперше порушив тишу, неймовірно налякав хлопця. Лише згодом він дізнався, що це був сигнал, який попереджав родину, що до обіду залишилося півгодини, аби переодягтися до столу. Кетові, звичайно, не потрібно було стільки часу, аби вдягти костюм. Тому він вирішив ще раз прийняти душ. Коли служниця з недолугим ім'ям Евфімія прийшла, щоб провести його та Гвендолен до вітальні, де вже зібралася вся родина, Кет відчував себе виснаженим, немов вода забрала рештки його сил. Гвендолен, у своїй гарній синій сукні, впевненою ходою увійшла до вітальні. За нею ледь волочив ноги Кет. Кімната була заповнена людьми. Кет не міг зрозуміти, як усі вони могли належати до однієї родини. Тут була літня дама в мереживних рукавичках і маленький товстунчик із великими бровами та гучним голосом, який постійно говорив про акції та фонди, містер Сондерс у потертому чорному костюмі, який був йому явно закороткий; і щонайменше двоє молодих дівчат, двоє парубків. Кет побачив і Крестомансі. У своєму костюмі з темно-червоного оксамиту він мав блискучий вигляд. Крестомансі й собі поглянув на Кета й Гвендолен, та, судячи з його невиразної, чи то пак, розгубленої усмішки, мабуть забув, хто вони такі.

— Вітаю вас, — промовив він. — Познайомтеся, це моя дружина.

Їх підвели до повнявої леді з лагідним обличчям. На ній була пишна мереживна сукня (Гвендолен не могла відвести від неї очей), а в усьому іншому це була найзвичайнісінька жінка, одна з тих, що їм зустрічалися коли-небудь. Вона щиро усміхнулася до них.

— Ерік і Гвендолен, чи не так? Називайте мене Міллі, мої любі.

Кету та Гвендолен наче камінь із плечей впав, адже ніхто з них не мав найменшого уявлення, як до неї звертатися.

— А зараз познайомтеся з моїми дітьми, Джулією та Роджером, — сказала вона.

Двоє пухкеньких діток підійшли й стали обабіч неї. Вони були бліді й важко дихали. Дівчинка, як і її мама, була в мереживній сукні, а хлопчик — у синьому оксамитовому костюмі. Але багате убрання аж ніяк не приховувало того, що вони були ще звичайнішими, аніж їхня мати. Вони чемно подивилися на Гвендолен і Кета й усі четверо хором сказали:

— Привіт! Як ся маєте?

Більше їм було нічого сказати один одному. На щастя, уже за мить увійшов дворецький, розчахнув двері в кінці кімнати й оголосив, що обід подано. Гвендолен подивилася на нього з великим обуренням.

— Чому він не відчинив двері саме для нас? — просичала вона Кету, коли вони рушили в безладному натовпі до їдальні. — Чому дворецький не виділив нас з-поміж інших?

Кет нічого не відповів. Він був надто заклопотаний тим, щоб не відстати від Гвендолен. Всі повсідалися за довгим полірованим столом. Кета посадили біля Гвендолен, бо інакше він би, напевне, знепритомнів від страху. На щастя, ніхто навіть не намагався цього зробити. Та йому однак було зовсім ніяково. Лакеї подавали вишукані страви на срібних тарелях через ліве плече Кета. Це відбувалося так неочікувано, що Кет щоразу підстрибував з несподіванки й зачіпав таріль. Він губився, адже не знав, скільки й чого йому можна взяти. Та найбільшою халепою було те, що Кет виявився шульгою. Ложка й виделка, якими він мав перекидати їжу з тарелі на свою тарілку, були в незручному для нього місці. Коли він спробував взяти наїдок, як завжди, — ложка падала, якщо перекидав у іншу руку — розливав підливу... Лакей постійно заспокоював його: «Не турбуйтеся, сер», та від цього Кет страждав іще більше.

Розмова була ще жахливішою, ніж вечеря. З дальнього кута столу маленький чоловічок із гучним голосом безперервно базикав про акції та паї. Там, де сидів Кет, розмовляли про мистецтво. Містер Сондерс, напевне, усеньке літо мандрував за кордоном. Він із таким захопленням розповідав про статуї та картини, які побачив у різних країнах Європи, що щоразу, від надміру почуттів, гамселив кулаком по столі. Студії та школи, кватроченто й голландський живопис, — голова Кета пішла обертом. Він дивився на тонке, з квадратними щоками, обличчя містера Сондерса й дивувався, наскільки той розумний. Потім до розмови приєдналися Міллі й Крестомансі. Міллі

назвала цілу низку імен, яких Кет досі ніколи не чув, а Крестомансі коментував кожне ім'я так, ніби названі люди були його найближчими друзями. Хоч якою звичайною здавалася Кетові компанія за столом, Крестомансі пересічним чоловіком не був. Його чорні блискучі очі пронизували навіть якщо він дивився на тебе туманним і замріяним поглядом. Що вже говорити, якщо розмова була йому цікава, як-от про мистецтво: тоді його очі сяяли так, що, здавалося, осявали все обличчя. Кет засмутився ще більше, коли побачив, що й діти підтримують цю розмову. Вони тихо цвірінькали, ніби розуміли, про що розмовляють їхні батьки. Кет відчув себе невігласом. Уся ця розмова, морока зі срібними тарелями й несмачне печиво, яке він з'їв до чаю, начисто відбили у нього бажання їсти. Він навіть не доїв половину свого торта з морозива. Його зачаровувала Гвендолен, яка так спокійно, невимушено, та ба, навіть зі зневагою на обличчі, смакувала наїдки. Нарешті обід закінчився. Їм дозволили вийти й вони повернулися до кімнати Гвендолен та плюхнулися на синє оксамитове покривало.

— Що за дитячий садок, — сказала вона. — Вони хизуються своїми знаннями, щоб змусити нас відчувати себе невігласами. Містер Нострам остерігав мене, що вони можуть утнути таке, щоб приховати порожнечу своїх душ. А яка в Крестомансі жахлива й недалека дружина. Тобі доводилося коли-небудь бачити таких негарних і тупих малят, як ці двоє дітлахів? Здається ще трохи, і я зненавиджу наше буття тут. Замок уже тяжіє наді мною.

— Може, коли ми звикнемо, все буде не так і погано, — сказав Кет. У його голосі вчувалася безнадія.

— Буде гірше, — пообіцяла йому Гвендолен. — Щось у цьому замку, дуже неприємне та мертвоутне, душить мене та забирає мої чарівні сили. Я ледве можу дихати.

— Ти себе накручуєш, — сказав Кет, — бо хочеш повернутися назад до місіс Шарп.

І він зітхнув. Насправді, це йому дуже бракувало місіс Шарп.

— Ні, я зовсім про це не думаю, — сказала Гвендолен. — Напевно, ти також зможеш відчути цей вплив. Прогуляйся замком і відчуєш, що тут усе мертво.

Кет анітрохи не сумнівався у правдивості її слів. У замку справді панувала дивна атмосфера. Спершу він вважав, що це всього-на-всього тиша, але, здається, помилявся. Попри спокій, який ніби витав у замку,

можна було відчутися якусь незрозумілу невагомість, немов би усе, що вони робили чи казали, було вкрите велетенською пуховою ковдрою. Навіть їхні голоси були тонші, аніж зазвичай та ще й не відлунювали. Дивина!

— Так, тут справді доволі дивно, — погодився він.

— Більше, аніж дивно! Тут жахливо! — сказала Гвендолен. — Мені дуже пощастить, якщо я виживу. — Й за мить, на величезний подив Кета, додала: — Але я не жалкую, що сюди приїхала.

— А я жалкую, — сказав Кет.

— Але за тобою треба комусь приглядати, — сказала Гвендолен. — Гарзд. На моєму туалетному столику лежить колода карт. Вони, звичайно, для ворожіння, але якщо вийняти з них козири, то зможемо зіграти в преферанс.

4

Тиша та спокій панували у замку і наступного ранку, коли служниця, руда Мері, прийшла його будити. Яскраве вранішнє сонце ковзало промінням по вигнутих стінах кімнати. Хоч Кет тепер знав, що довкола повно людей, жоден звук не порушував тиші замку. За вікном також панувала німота. «Я тепер знаю, щó це мені нагадує! — подумав Кет. — Таке відчуття зазвичай буває, коли цілу ніч йшов сніг». Ця думка сподобалася йому й так його зігріла, що він знову задрімав.

— Час прокидатися, Еріку, — сказала Мері, термоячи його. — Я зробила тобі ванну. Навчання починається о дев'ятій годині. Поквапся, бо не встигнеш поснідати.

Кет підвівся. Він настільки був переконаний, що уночі падав сніг, що вкрай здивувався, виявивши, що від вранішнього сонця у його кімнаті тепло. З вікна виднілися зелені моріжки та квіти, а над розквітлими деревами кружляли граки, наче бачили в цьому помилку природи. Мері пішла. Кет дуже зрадив, бо ще не вирішив для себе — подобається вона йому чи ні, та й на сніданок не хотілося запізнитися. Він швиденько одягнувся, зайшов у ванну кімнату, випустив з ванни воду і побіг крученими сходами вниз до кімнати Гвендолен.

— Ми встигаємо на сніданок? — стривожено запитав він її.

Гвендолен була не в дусі. Втім, так було щоранку, коли вона розчісувала свої золоті коси. От і зараз, сидячи на стільці з синього оксамиту перед дорогого оздобленим дзеркалом, вона несамовито боролася зі своєю зачіскою.

— Я не знаю, і мені байдуже. Замовкни! — сказала вона.

— Так говорити не годиться, — служниця Евфімія увійшла до кімнати разом з Кетом. Це була доволі симпатична дівчина. І насправді вона не сприймала своє ім'я як тягар. — Ми чекаємо на вас, щоб подавати сніданок. Ходімо.

Гвендолен демонстративно перестала розчісувати коси, і вони пішли за Евфімією до кімнати, яка була трішки далі по коридору. Щойно провітрена квадратна кімната з рядом великих вікон виглядала занедбаною супроти решти замку. Оббивка на шкіряних кріслах

потерта, а на килимі, схожому на моріжок, проглядались брудні плями. З відкритих дверей буфетів то тут, то там виднілися годинники, тенісні ракетки та інший непотріб. Джулія й Роджер, гарно одягнені, уже чекали на Кета і Гвендолен за столом. Мері, що стояла біля вікна, сказала:

— О, ви вчасно!

І почала вовтузитися з чимось цікавеньким, схованим у буфеті біля грубки. Щось дзенькнуло. Мері підняла ляду й дістала звідти великий таріль, на якому лежали крайці хліба з маслом й стояв коричневий глек із гарячим какао. Вона принесла таріль до столу й Евфімія налила кожному горня какао. Гвендолен з презирством оглянула наїдки й спитала:

— І це все?

— А чого ви ще хочете? — запитала Евфімія.

Гвендолен не могла добрати слів, щоб висловити усі свої бажання: вівсяна каша, яєчня з беконом, грейпфрут, тост, вуджена риба — усі ці наїдки спали їй на думку водночас, поки вона дивилася на таріль.

— Думай швидше, — сказала нарешті Евфімія. — Щоб ти знала, я також хочу поснідати.

— Ви не маєте мармеладу? — запитала Гвендолен.

Евфімія і Мері презирнулися.

— Джулії та Роджеру не дозволяють їсти мармелад, — відповіла Мері.

— Але мені можна його їсти, — сказала Гвендолен. — Негайно принесіть мені мармелад!

Мері підійшла до переговорної труби біля ліфта й після шарудіння, переговорів та ще одного дзенькоту, прибув глечик із мармеладом. Мері принесла його й поставила перед Гвендолен.

— Величезне дякую! — палко промовив Кет.

Він любив мармелад не менш, ніж Гвендолен, а зараз, напевно, ще більше, бо ненавидів какао.

— Та, будь ласка! — сказала Мері з насмішкою, й обидві служниці вийшли.

Певний час всі їли мовчки. А трохи згодом Роджер сказав Кетові:

— Подай мені мармелад, будь ласка.

— Тобі не можна це їсти, — сказала Гвендолен. Її настрої не змінився.

— Ніхто не довідається, якщо я з'їм трішки мармеладу з вашого ножа, — приязно мовив Роджер.

Кет передав йому мармелад, а також свій ніж.

— Чому вам не дозволяють його їсти?

Джулія й Роджер обмінялися таємничим поглядом.

— Ми надто товсті, — сказала Джулія і спокійнісінько взяла ніж та мармелад у Роджера, який уже намастив свій краєць хліба.

Відповідь не здивувала Кета. Особливо коли він побачив, як багато мармеладу вони накладають собі на хліб. Мармелад стримів з обох країв скибки хліба коричневими липкими скелями. Гвендолен подивилася на малих товстунів з огидою, а потім задоволено оглянула свою акуратну парусинову сукню. Безперечно, відмінність була разючою.

— Ваш батько дуже гарний чоловік, — сказала вона. — Він, напевно, розчарований, що ви обоє такі товстенькі й негарні, як ваша мати.

Двоє дітей подивилися на неї крізь мармеладні скелі...

— О, я не знаю, — сказав Роджер.

— Бути товстенькими дуже зручно, — сказала Джулія. — Мабуть, прикро здаватися китайськими ляльками, от як ви.

Сині очі Гвендолен зблиснули. Вона зробила непомітний рух під столом. Тієї ж миті хліб із товстим шаром мармеладу вислизнув із рук Джулії і приліпився мармеладовою скелею до її обличчя. Джулія схопила ротом повітря.

— Як ти смієш ображати мене! — сказала Гвендолен.

Джулія повільно відліпила хліб з лиця й витягла хустинку. Кетові здалося, що вона вирішила витерти обличчя. Але це було не так. Мармелад і далі стікав по її повних щічках, а вона взяла лише невелику його частинку та зав'язала у вузлик. Дивлячись на Гвендолен значущим поглядом, вона туго затягла вузлик востаннє, і наполовину наповнений, повитий парою глек із какао здійнявся в повітря, на мить зупинився і, тремтячи, почав нахилитися над головою Гвендолен.

— Зупини його! — видихнула Гвендолен.

Вона підняла руку, щоб відсунути глечик убік. Та глечик ухилився і продовжив нахилитися. Гвендолен зробила таємний жест і промовила дивні слова. Глечику було байдуже. Він, тремтячи, перехилився щораз більше, аж поки какао заблищало на його горлечку. Гвендолен

спробувала сама ухилитися від нього. Та струмись пересунувся в повітрі і знову навис над нею.

— Змусити його пролитися? — запитала Джулія і зблиснула мармеладовою посмішкою.

— Не смій! — завершала Гвендолен. — Я розповім Крестомансі про твою хуліганську витівку! Я... я... ой, ой!

Вона знову випросталася на своєму стільці, і глек пересунувся в повітрі й завис над її головою. Гвендолен хотіла його вхопити, але він знову ухилився.

— Обережніше. Ти змусиш його пролитися. І що тоді станеться з твоєю шикарною сукнею, — сказав Роджер, поблажливо спостерігаючи за цією сценою.

— Хоч ти замовкни! — заволатала на нього Гвендолен, і, відхиляючись у протилежний бік, опинилася майже на колінах у Кета. Кет знервовано подивився угору: глечик ковзнув у повітрі й тепер завис ще й над ним. Здавалося, із нього ось-ось полетіть какао. Але в цю мить двері відчинилися й на порозі з'явився Крестомансі, одягнутий у квітчастий шовковий халат пурпурово-червоного кольору з отороченими золотом рукавами та коміром. У ньому Крестомансі видавався ще вищим та величнішим. Могло здатися, що це імператор або ж суворий єпископ. Усмішка, яка була на його обличчі, враз зчезла, коли його погляд зупинився на глечичку. Глечик також спробував зникнути. На очах мага він так швидко опустився на стіл, що какао з нього все-таки забруднило шикарну сукню Гвендолен і невідомо, чи то сталося ненароком, чи ні.

— Я хотів вам побажати доброго ранку, але бачу, що він недобрий. — Крестомансі подивився на глечик, потім на щоби Джулії, вимашчені мармеладом. — Якщо ви двоє ще колись захочете мармеладу, то згадайте, що вам їсти його заборонено. Те саме стосується усіх чотирьох.

— Я не вчинила нічого поганого — сказала Гвендолен таким солодким голосочком, мовби не тільки масло, а й мармелад ще не розтанули у її роті!

— Ні, ти зробила! — заперечив Роджер.

Крестомансі підійшов до столу й тепер стояв, заклавши руки в кишені свого розкішного халата, і дивився на дітей зверху вниз.

Кетові він здався дуже високим. Його навіть здивувало, чому його голова не торкалася стелі.

— Існує єдине, найважливіше правило в цьому замку, — сказав Крестомансі, — якого усі ви повинні дотримуватися: дітям заборонено чаклувати, якщо поруч немає Майкла Сондерса, який наглядав би за ними. Ти мене зрозуміла, Гвендолен?

— Так, — сказала Гвендолен. Від люті вона зціпила зуби й стиснула пальці. — Проте я не виконуватиму це дурне правило.

Крестомансі, здавалося, не почув її слів та не помітив, яка вона розлючена. Він повернувся до Кета.

— Ти мене також зрозумів, Еріку?

— Я? — здивовано перепитав Кет.

— А хто ж іще?

— Звичайно, зрозумів...

— От і добре, — сказав Крестомансі. — А тепер я побажаю вам доброго ранку.

— І тобі доброго ранку, тату, — сказали Джулія та Роджер.

— Атож... доброго вам ранку, — сказав Кет.

Гвендолен вдала, ніби нічого не почула. Обоє дітей Крестомансі повинні були брати участь у цій грі, а от вона — необов'язково. Крестомансі усміхнувся й неквапливо вийшов з кімнати.

— Базіка! — сказала Гвендолен Роджеру щойно двері зачинилися. — Ви обоє влаштували мені цю брудну витівку з глечиком чи не так?

Роджер мляво, безтурботно посміхнувся.

— Чаклунство процвітає в нашій родині, — сказав він.

— І ми обоє успадкували його, — додала Джулія. — Мені треба вмитися.

Вона взяла три крайці хліба з мармеладом (вони мали б підтримати її сили, поки вона йтиме) і вийшла з кімнати, наостанок кинувши через плече:

— Роджере, скажи Майклові, що я ненадовго.

— Хочете ще какао? — чемно запитав Роджер, піднявши зі столу глечик.

— Так, будь ласка, — сказав Кет.

Йому ще ніколи не доводилося їсти або пити зачаровану їжу, до того ж він дуже хотів пити. «Якщо напхати у рот мармеладу

і пропустити крізь нього струмисько какао, не повинно бути аж так гидко», — подумав собі Кет. Зате Гвендолен була впевнена, що Роджер намагається образити її. Вона сіла впівоберта на своєму стільці і велично вдивлялася у стіну. Цієї миті несподівано відчинилися потаємні двері, і містер Сондерс весело сказав:

— Вітаю вас усіх. Час починати навчання. Заходьте сюди й подивимося, чи витримаєте ви засмажування на рожні.

Кет похапцем проковтнув свій мармелад, просякнутий смаком какао, і підійшов до дверей. За дверима була справжня шкільна кімната: чотири парти, шкільна дошка на стіні, глобус на вчительському столі, рапата шкільна підлога, і ні з чим не зрівняний шкільний запах. Була тут також книжкова шафа зі скляними дверцятами, без якої жодну школу не можна було б вважати цілком обладнаною, потріпані темно-зелені й темно-сині книжки, без яких будь-яка шкільна шафа здавалася б неповною. На стінах висіли великі фотографії скульптур, що їх містер Сондерс вважав дуже цікавими. Дві парти були коричневі й старі, а інші дві — нові, жовті й полаковані. Гвендолен і Кет мовчки сіли за нові парти. Джулія прибігла, уже помивши обличчя з милом, сіла за стару парту поруч із Роджером, і «засмажування» почалося. Містер Сондерс, накульгуючи, ходив туди-сюди перед шкільною дошкою й ставив каверзні запитання. Його твідовий піджак відстовбурчувався на спині так само, як і його плащ від вітру. Можливо, саме тому рукави піджака здавалися надто короткими для довгих рук містера Сондерса. Раптом його довга рука ніби вистрелила вперед і вказівний палець вперся в Кета.

— Яку роль відіграли чари у війні Червоної та Білої Троянд?

— Напевно, я це пропустив, сер.

— Гвендолен?

— О... Дуже велику роль, — з легкістю вгадала Гвендолен.

— Неправильно, — сказав містер Сондерс. — Роджер.

Після повторення стало зрозуміло, що Роджер та Джулія за літо багато чого забули, але навіть зараз вони випереджали Кета з багатьох предметів, а Гвендолен і поготів!

— Що ти вивчала в школі? — запитав її містер Сондерс, утративши терпець.

Гвендолен стинула плечима.

— Я забула. Вчитися мені було нецікаво. Адже вивчення магії мене не цікавило, я хочу практикувати!

— Напевно, ти цього не зможеш зробити, — сказав містер Сондерс.

Ґвендолен витріщилася на нього, майже не вірячи, що вона правильно почула його слова.

— Що ви сказали? — майже викрикнула вона. — Але ж я... Я надзвичайно талановита! Я повинна розвивати своє вміння.

— Твої таланти нікуди не дінуться, — сказав містер Сондерс. — Ти зможеш знову чарувати, коли вивчиш усе інше. Відкрий арифметику й зроби мені перші чотири вправи. Еріку, з тобою, напевно, спробуємо вивчати історію. Напиши мені есей про правління короля Канута.

Він відійшов до Роджера й Джулії, щоб дати завдання їм. Кет і Ґвендолен розгорнули свої книжки. Обличчя Ґвендолен почервоніло, потім зблідло. Коли вчитель нахилився до Роджера, її чорнильниця піднялася із заглибини в парті й вилила чорнило на відстовбурчену спинку твідового піджака містера Сондерса. Щоб не засміятися, Кет укусив себе за губу. Джулія спостерігала за всім зі спокійною цікавістю. Містер Сондерс, схоже, нічого не помітив. Чорнильниця спокійно повернулася у свою заглибину.

— Ґвендолен, — не повертаючись сказав містер Сондерс. — Вийми он з тієї шухляди пляшку з чорнилом і лійку, й наповни свою чорнильницю.

Ґвендолен зухвало підвелася, знайшла велику пляшку та лійку, й почала наповнювати свою чорнильницю. Минуло десять хвилин, а чорнильниця і далі була пуста. Дівчина розгубилася, потім почервоніла, зблідла, і насамкінець розлютилася. Наповнити пляшку їй не вдалося. Закляття також не допомогли. Тоді містер Сондерс повернувся й глянув на неї.

— Ви поводитесь жахливо, — сказала Ґвендолен. — Зрештою, мені дозволено вдаватися до чарів, коли ви поруч.

— Нікому не дозволено виливати чорнило на спину свого вчителя, — весело промовив містер Сондерс. — І я вже тобі сказав, щоб ти облишила магію на певний час. Наливай чорнило, поки я не накажу тобі зупинитися.

Ґвендолен продовжувала наливати чорнило ще півгодини, і з кожною хвилиною лютувала все більше. Кет був приголомшений.

Він зрозумів, що містер Сондерс надзвичайно могутній чаклун, коли за хвилину чорнильна пляма на його спині без жодного сліду зникла. Він частенько поглядав на вчителя, щоб вловити момент, аби перекласти ручку у ліву руку, як йому було зручно. Звичка коситися на вчителів, вироблена у попередніх школах, і тепер нікуди не зникла. Коли містер Сондерс дивився на нього, Кет повільно писав правою рукою, але, щойно вчитель відвертався, перекладав в ліву руку й надолужував пропущене. Найважче було не поставити пляму лівою рукою, тому він постійно повертав зошит туди-сюди, але робив це досить вправно. Щоразу, коли йому здавалося, що містер Сондерс дивиться в його бік, він майстерно повертав зошит на праву руку. За півгодини вчитель, не повертаючись, наказав Гвендолен припинити переливати чорнило й виконувати вправи з арифметики. Потім, знову не повертаючись, звернувся до Кета:

— Еріку, що ти робиш?

— Пишу есей про короля Канута, — невинно відповів Кет.

Містер Сондерс рвучко повернувся, але зошит лежав правильно, а ручка була у правій руці Кета.

— Якою рукою ти писав? — запитав учитель.

Кет зник до таких запитань. Він підняв свою праву руку, у якій була ручка.

— Мені здалося, ти пишеш обома руками, — сказав містер Сондерс, підійшов ближче й глянув на списану Кетом сторінку. — То ти й справді писав обома руками!

— Це майже непомітно, — жалісно відповів Кет.

— Помітно, але не дуже, — погодився містер Сондерс. — Тобі подобається писати обома руками? Чи є інша причина?

— Ні, не подобається, — схилив голову Кет. — Але я шульга.

Після цих слів, відбулося те, чого так боявся Кет: містер Сондерс неабияк розлютився. Його обличчя стало бордовим. Він так сильно вдарив своєю великою долонею з вузлуватими пальцями по парті Кета, що той аж підстрибнув. Чорнильниця, яка спокійнісінько стояла на столі, також підстрибнула і хлюпнула чорнилом на велику долоню містера Сондерса та есей Кета.

— То ти шульга! — проревів він. — Тоді скажи мені, чому ти не пишеш лівою рукою?

— Мене карають, якщо я пишу лівою, — пробелькотів Кет, переполоханий та вельми здивований тим, що накричав на нього містер Сондерс.

— Тоді цих людей треба зв'язати й підсмажити! — прогарчав містер Сондерс. — Хоч би ким вони були! Ти себе мучиш хлопче!!! Якщо я знову побачу, що ти пишеш правою рукою, ти матимеш серйозні неприємності! Зрозумів?

— Зрозумів, — у все ще схвильованому голосі Кета чулося полегшення. Він із жалем дивився на свій захляпаний чорнилом есей, і у глибині душі сподівався, що містер Сондерс скористається кількома заклинаннями, щоб плями щезли. Але містер Сондерс всього лиш видер із зошита заплямлену сторінку.

— Тепер зроби це як годиться! — сказав він, із виляском закривши зошит перед очима Кета.

Кет усе ще писав есей, коли до класу увійшла Мері з тацею у руках. На таці було чотири склянки молока, тарілка з печивом та філіжанка кави для містера Сондерса. Після перекусу містер Сондерс відпустив з уроків Кета і Гвендолен.

— Це не тому, що ви добре попрацювали вранці, — сказав він. — Вам необхідно трохи пройтися та подихати свіжим повітрям.

Коли вони виходили з класу, вчитель повернувся до Роджера та Джулії.

— Тепер ми трохи почаклуємо, — сказав він. — Сподіваюся, що цього ви не забули за час канікул?

Гвендолен зупинилася у дверях і глянула на вчителя.

— Ні, я звертаюся не до вас, — сказав їй містер Сондерс. — Вам я вже все сказав.

Гвендолен крутнулася й кинулася геть через занедбану ігрову кімнату в коридор. Кет біг за сестрою щодуху, але так і не зміг її наздогнати аж до широких закручених мармурових сходів, освітлених лагідними променями сонця з-під купола даху.

— Ми заблукали! — сказав Кет, відсапуючись.

— Ні, я знаю, де ми, — сердито відповіла Гвендолен. — Я хочу зустрітися з Крестомансі. Чому отим гладким дітлахам можна вивчати відьмацьку науку, а мені ні? Я вдвічі обдарованіша за них, адже вони лише удвох змогли підняти глечик з какао. Тож я хочу поговорити з Крестомансі.

Їм пощастило: маг якраз ішов уздовж галереї з іншого боку сходів, одразу за покрученою мармуровою балюстрадою. Тепер на ньому був не імператорський халат, а костюм жовтаво-коричневого кольору, в якому він ще елегантніший вигляд (о, це можливо!). Судячи з виразу його обличчя, думками він витав за сотні миль звідси. Гвендолен оббігла мармурові сходи і зупинилася перед ним. Крестомансі подивився на неї своїм затуманеним поглядом, а потім перевів погляд на Кета.

— Хтось із вас хоче поговорити зі мною?

— Так, я, — відповіла Гвендолен. — Я хочу, аби ви змусили містера Сондерса викладати мені уроки магії.

— Але я не можу цього зробити, — неухважно промовив Крестомансі. — Пробач мені, але я справді не можу.

Гвендолен тупнула ногою. Але ні очікуваного гучного звуку удару об мармурову підлогу, ні відлуння не було, зате було чути її репет:

— Але чому? Ви повинні, повинні, повинні!

Крестомансі подивився на неї пильним, здивованим поглядом, так ніби вперше побачив.

— Ти, здається, розгнівана, — сказав він. — Але на жаль, нічого не зміниш. Я сказав Майклові Сондерсу, що він аж ніяк не зобов'язаний навчати чаклунства вас обох.

— Ви так йому сказали? Але чому? — вигукнула Гвендолен.

— Бо ви хибно використовували ці знання, — сказав Крестомансі таким тоном, ніби це було цілком очевидно. — Але через рік я, можливо, перегляну свою заборону, якщо ви не втратите інтересу до навчання.

Він лагідно усміхнувся Гвендолен, вочевидь сподіваючись, що вона буде задоволена його відповіддю, й замріяно почав спускатися мармуровими сходами. Зі злості Гвендолен копнула мармурову балюстраду, забила собі ногу і розгнівалася ще більше. З болю вона застрибала й затанцювала на сходах, навіть погрозила Крестомансі кулаком.

— Ну заждіть! Я вам ще покажу! — заверещала вона.

Але Крестомансі вже зник за поворотом, і напевно, її не чув, адже навіть найголосніший крик Гвендолен лунав тут приглушено. Кет був ошелешений. Що ж у цьому замку відбувається? Він подивився вгору на купол, крізь який проникало світло, й подумав, що зойки Гвендолен

повинні лунати, як крики чортів. Натомість вони пролунали тонким, тихим писком. Поки дівчина заспокоювалася, Кет приклав пальці до рота й свиснув так гучно, як тільки умів. Та замість гучного свисту пролунав дивний звук, схожий на рипіння чобота. Але цього виявилось достатньо, щоб із дверей галереї виглянула стара леді в мереживних рукавичках.

— От галаслива малеча! — сказала вона. — Якщо вам хочеться верещати та свистіти, то спускайтеся вниз і робіть це деінде.

— Забираймося звідси! — грубо кинула Гвендолен, звертаючись до Кета, й обоє побігли у звичну для них частину замку.

Трохи поблукавши, вони надибали двері, і вийшли в сад...

— Давай-но тут усе оглянемо, — запропонував Кет.

Гвендолен стонула плечима і байдуже пішла стежкою. Пройшовши крізь кущі рододендронів, вони вийшли на широку галявину, оточену кедрами. Вона тягнулася вздовж усієї нової частини замку. З протилежного боку від неї Кет помітив високий, напечений сонцем, старий мур, над яким нависали дерева. Це, вочевидь, були руїни ще давнішого замку. Кет, тягнучи за собою Гвендолен, швидко побіг до нього повз високі вікна новішого замку. Та на півдорозі вона раптом зупинилася і стояла, колупаючи зелену траву носом свого черевика.

— Гм, — сказала вона. — Ти думаєш, це рештки стародавнього замку?

— Думаю, так, — відповів Кет. — Ходімо туди, я хочу дослідити ці руїни.

Проте перший мур, до якого вони підійшли, був низеньким, з дверима, які вели у гарно спроектований парк. Широкі доріжки з гравію мережилися поміж стінами живоплоту. Тиси, обстрижені у формі пірамід, немов перегукувалися з жовтими квітами, що росли повсюди.

— Як тут нудно, — сказав Кет і пішов до муру, який стояв оддалік.

За дверима муру був чудовий сад з живоплотами фруктових дерев, гілля яких схилилися на звивисті доріжки, вкриті гравієм. На яблунях висіли великі ароматні яблука. Та пам'ятаючи нещодавню розмову з Крестомансі про крадіжку яблук, Кет не наважувався зірвати бодай одне, а от Гвендолен зірвала велике червоне яблуко сорту Ворсестер і вгризлася в нього. У цю ж мить невідь звідки з'явився садівник і з докором нагадав їм, що красти яблука тут заборонено.

Гвендолен кинула яблуко на землю.

— То їжте його самі. До речі, воно червиве.

Вони пішли далі, а садівник залишився стояти, сердито дивлячись на надкушене яблуко. Трохи далі руїни закінчувалися і діти набрели на басейн із золотими рибками, а звідти потрапили у трояндовий сад. Гвендолен задля експерименту зірвала троянду, та відразу ж з'явився садівник і шанобливо пояснив, що зривати троянди не можна. Тож Гвендолен кинула її під ноги, як щойно яблуко.

Кет глянув через плече й побачив, що руїни опинилися тепер позаду них. Він хотів наблизитися до них, але безуспішно. Лише перед ланчем, звернувши на круту стежку між двома мурами, він нашттовхнувся на них. Тепер руїни височіли над його головою. Кет зрадів і почав дертися крутою стежкою вгору. Цей мур, напечений полуденним сонцем, був значно вищий, аніж більшість будівель довкола, а на його вершині росли дерева. Підійшовши ближче, Кет побачив у мурі стрімкі кам'яні сходи, більше схожі на кам'яну драбину, ніж на сходи. Вони були такі давні, що ротики й жовтофіоль проросли крізь камінь, а біля підніжжя сходів посходили рожеві алтеї. Щоб поставити ногу на першу сходинку, Кетові довелося відгорнути рукою високу червону мальву. Та не встиг він це зробити, як крутою стежкою, засапавшись, до них підбіг ще один садівник.

— Туди йти не можна! Там розташований сад Крестомансі!

— А чому нам не дозволено туди йти? — розчаровано запитав Кет.

— Тому що не дозволено!

Повільно й неохоче Кет відступив назад. Садівник стояв біля сходів, поки вони йшли геть.

— Набридло, — сказав Кет.

— Я стомилася від заборон Крестомансі, — сказала Гвендолен. — Час його провчити.

— Що ти маєш на увазі? — запитав Кет.

— Зачекай, і ти все побачиш, — сказала Гвендолен, зціпивши зуби у своєму найбурхливішому гніві.

5

Ґвендолен так і не розповіла Кетові, що вона хоче зробити. Кет занудьгував.

Після ситного ланчу з вареної баранини та картоплі, вони продовжили навчання. Після уроків Ґвендолен кудись побігла, заборонивши Кетові йти за нею. Тому Кет тинявся замком без діла.

— Ти не хочеш піти з нами погратися? — запитав Роджер.

Кет подивився на нього й зрозумів, що той запрошує його з чемності.

— Ні... дякую, — відповів він так само чемно.

Йому довелося наодинці блукати садами. Недалеко був парк, у якому росли кінські каштани. На жаль, ще недозрілі. Розчаровано оглядаючи одне з них, поміж віт Кет побачив непомітний будиночок. Цікаво — цікаво... Він вже було видерся на нього, але раптом зверху почув знайомі голоси й побачив спідницю Джулії, що розвіювалася від вітру. Шкода. Він не знайшов би там собі прихистку, бо це була хатинка Джулії та Роджера, й вони саме там відпочивали. Кет пішов геть. На галявині він побачив Ґвендолен — вона стояла навкарачки під кедром і копала ямку.

— Що ти робиш? — запитав Кет.

— Йди звідси, — рубонула вона.

Без сумніву, Ґвендолен затіяла якісь чари аби провчити Крестомансі, але зараз розпитувати її про це було марною справою. Кету не залишалось нічого іншого, ніж чекати. Він пережив ще один жахливий обід, а потім нескінченно довгий вечір. Після обіду Ґвендолен замкнулась у своїй кімнаті й не пускала Кета до себе.

Наступного ранку, підійшовши до одного з трьох вікон у своїй кімнаті, Кет побачив знищену галявину й одразу зрозумів, що це натворила Ґвендолен. Ще вчора ідеальна галявина кольору зеленого оксамиту, зараз була помережана величезною кількістю кротячих нір і ходів. Куди сягало око, височіли невеличкі зелені горбочки, маленькі купки сирі землі й довгі зелені смужки виритої трави. Схоже, тут цілу ніч працювала ціла армія кротів. Мабуть, з десять садівників мовчки

дивились на цю картину й розгублено чухали потилиці. Кет одягнувся й побіг униз до кімнати Гвендолен. Він застав її біля вікна, у розцяцькованій нічній сорочці, з виразом гордості та задоволення на обличчі.

— Глянь! — сказала вона Кету. — Чудово, правда? Акри зіпсованої галявини. Я вчора кілька годин згаяла, аби переконатися, що весь моріжок такий. Це змусить Крестомансі задуматися!

Кет не сумнівався, що так і буде. Він не міг зрозуміти, як можна було перемістити таку величезну кількість торфу, але підозрював, що це було досить важко. Йому здавалося, Гвендолен може потрапити у скрутне становище через цю витівку. А зараз уявіть собі його подив, коли ніхто з жителів замку жодним словом не згадав про зіпсовану галявину. Евфімія прийшла за хвилину, але тільки щоб підігнати їх до сніданку:

— Ви обоє знову запізнитесь на сніданок.

Роджер і Джулія не випустили й пари з вуст. Вони мовчки взяли мармелад та ніж, який їм передав Кет, і єдине, що сказала Джулія, були слова вибачення, коли ніж вислизнув з її рук і впав на підлогу. Піднімаючи його, вона, засоромившись, мовила:

— Пробач!

На уроках містер Сондерс також говорив лише те, що стосувалося навчання. Кетові навіть здалося, що ніхто не зрозумів, що то Гвендолен спричинила ці катаклізми. Вони, либонь, не мають уявлення, яка вона сильна чаклунка.

Того дня після ланчу уроків не було. Щосереді по обіді діти завжди мали вихідний — так пояснив містер Сондерс. За час ланчу всі кротячі купки зникли й галявина знову була схожа на розстелений оксамит.

— Я не можу повірити своїм очам, — прошепотіла Гвендолен Кету. — Це, либонь, ілюзія. Вони хочуть мене принизити.

Після ланчу Кет та Гвендолен вирішили вийти на подвір'я і поглянути на все зблизька. Вони йшли дуже обережно, адже під одним із кедрів, зручно вмовившись у кріслі, читав книжку містер Сондерс. Схоже, книжка у жовтій палітурці йому надзвичайно подобалася.

Гвендолен вийшла посеред галявини й вдала, що милується замком. Потім схилилася, буцімто зав'язувала шнурівки на черевиках,

і проткнула ґрунт пальцями.

— Нічого не розумію, — сказала вона. Як чарівниця, вона розуміла, що гладенька поверхня землі не ілюзія. — Моріжок справді бездоганний. Як вони це зробили?

— Мабуть, поки ми займалися, поклали зверху новий ґрунт, — припустив Кет.

— Ні, тоді б нова поверхня була у вигляді квадратів, а ця суцільна.

У цей час їх несподівано покликав містер Сондерс. Кет глянув на Гвендолен. На якусь хвилю йому здалося, що вона сильно налякана. Та це було скоріше миттєве зворушення, бо уже за мить вона впевненим та невимушеним кроком підходила до шезлонга, у якому відпочивав їхній учитель. Визираючи з-за плеча сестри, Кет побачив, що книжка в жовтій палітурці написана французькою мовою. Цікаво, як людина може сміятися над чимось, написаним французькою. Напевне, містер Сондерс не лише сильний маг, але й надзвичайно розумний. Вчитель поклав книжку розгорнутими сторінками донизу на яскраву, соковиту зелену траву й усміхнувся дітям.

— Ви обоє так швидко вийшли, що я не встиг віддати вам ваші кишенькові гроші. Тримайте!

Він дав кожному з них велику срібну монету. Кет витріщився на неї: це була королівська монета — цілих п'ять шилінгів. Жодного разу у своєму житті він не мав стільки грошей, які міг витратити, як заманеться. Його здивування стало безмірним, коли містер Сондерс сказав:

— Ви одержуватимете кишенькові гроші щосереди. Не знаю, що ви будете робити — складати їх чи тринькати, але Джулія та Роберт зазвичай ідуть до села й купують купу цукерок.

— Дуже вам дякую, — сказав Кет. — Ми також підемо до села, Гвендолен?

— А чом би й ні? — погодилася Гвендолен.

Вона розривалася між палким бажанням залишитися в замку й подивитися, чим закінчиться історія з кротячими норами, та полегкістю, що зможе втекти з дому і в разі потреби пояснити свою відсутність.

— Думаю, Крестомансі викличе мене до себе, щойно зрозуміє, що зіпсований моріжок — моя робота, — сказала вона, коли вони йшли алеєю.

— Як ти гадаєш, це містер Сондерс відновив галявину? — запитав Кет.

Ґвендолен наморщила чоло.

— Навряд чи... Він проводив урок...

— Або садівники, — припустив Кет. — Серед них можуть бути й чаклуни. Пригадуєш, як несподівано вони з'являлися, коли треба було нам щось заборонити?

Ґвендолен зневажливо засміялася:

— Ти, певно, подумав про Того, хто хотів бути Чаклуном.

Кет засумнівався... Той, хто хотів бути Чаклуном, ненабагато обдарованіший за місіс Шарп. Його зазвичай наймали для перевезення громіздких вантажів або щоб на перегонах переміг кінь, на якого робили ставки.

— Хай там як, — заперечив він, — а вони можуть бути чарівниками.

Ґвендолен знову засміялася.

Село починалося одразу біля підніжжя пагорба, на якому стояв замок. То була гарна місцина. Навколо широкої зеленої галявини розташувалися пекарня з чудовим фасадом, і не менш гарні цукерня та пошта. Кет хотів усюди побувати, але Ґвендолен зупинилася біля крамниці лахмітника. Кета також зацікавила ця крамниця і він не заперечував, щоб вони туди завітали. Але роздратована Ґвендолен заперечливо похитала головою й зупинила селянського хлопця, який тинявся поблизу.

— Мені сказали, що містер Беслем живе в цьому селі. Ти можеш показати мені, де він мешкає?

Хлопець скривився.

— Містер Беслем? Та він божевільний. Але якщо вам справді треба знати, то його помешкання в кінці отієї вулиці.

І він стояв, чекаючи шести пенсів, — справедливої винагороди за свої послуги. Та ані Кет, ані Ґвендолен не мали інших грошей, окрім своїх королівських монет. Тому вони пішли геть, не давши нічого хлопцеві за його послуги. Розгніваний, він кричав за ними:

— Ти пихата маленька відьма! Пихата й скупа!

Ґвендолен було байдуже до його криків, а от Кет настільки засоромився, що хотів було повернутися й усе йому пояснити.

У вікні занедбаного будиночка містера Беслема виднілася вивіска: «Єкзотичні пуслуги». Гвендолен подивилася на неї з жалем, і постукала у двері брудним молоточком.

Містер Беслем виявився товстуном у старих, обвислих штанях, з червоними повіками, як у святого Бернарда. Побачивши їх, він спробував зачинити двері.

— Не сьогодні, дякую вам, — його словами в обличчя вдарив сильний запах пива.

— Мене послав містер Нострум, — сказала Гвендолен. — Містер Вільям Нострум.

Двері перестали зачинятися.

— Он як, — сказав містер Беслем. — Тоді заходьте. Сюди.

У тісній кімнатці були лише чотири стільці та стіл, решту простору займали хаотично порозкидувані, вкриті товстим шаром пилюки ящики з опудалами тварин.

— Сідайте собі десь, — неохоче запропонував містер Беслем.

Кет обережно сів і спробував дихати не надто глибоко — окрім запаху пива від містера Беслема, у кімнаті відчувався слабкий запах гнилизни та якогось маринаду. Кет подумав, що за деякими опудалами тварин з колекції господаря будинку доглядали не зовсім добре. А от Гвендолен запах, схоже, зовсім не турбував. Вона сіла, немов щойно зійшла з картини, на якій була зображена надзвичайно красива дівчина: фалди на її сукні кремового кольору акуратно спадали до землі, а капелюх із широкими крисами прикривав золоте волосся. Вона суворо глянула на містера Беслема.

— Ваше оголошення написане з помилками.

Містер Беслем опустив свої очі святого Бернарда й жартома розвів руки:

— Я знаю. Знаю. Не хочу, щоб мене сприймали серйозно. А ви чого прийшли? Містер Вільям Нострам не розповідає мені про свої плани. Я всього лише скромний постачальник.

— Мені потрібно дещо у вас придбати, — сказала Гвендолен.

Кетові було нудно слухати, як Гвендолен торгується з містером Беслемом за інгредієнти для чарів. Господар нишпорив у ящиках з опудалами тварин, вишукуючи всяку всячину, загорнуту в газети. Тут були: очі тритонів, язики змій, кардамони, чемериця, мумії, селітра, моллінезія й усілякі смоли, що, скоріш за все, слугували захистом від

смороду. Містер Беслем загинав ціну, яка була значно вища, аніж змогла б заплатити Гвендолен. А вона була сповнена рішучості витратити свої п'ять шилінгів із якнайбільшою вигодою. Містер Беслем, здавалося, мав зовсім іншу думку з цього приводу.

— Ти не зможеш витратити більше грошей, аніж у тебе є, — роздратовано сказав він.

— Я знаю ціну речам, — заперечила Гвендолен.

Вона скинула капелюх. Розклала маленькі газетні згортки по дну, й знову акуратно одягла його на голову.

— Мало не забула! Мені потрібно ще трохи драконячої крові, — сказала вона.

— О-о! — зітхнув містер Беслем, сумно похитавши головою (його обвислі щоки затрусилися). — Використовувати драконячу кров заборонено, юна леді. Ти повинна це знати. Я не певен, що зможу дістати для тебе бодай трішки.

— Містере Нострам, а правдивіше, обидва містери Нострами, сказали мені, що ви можете роздобути все, — сказала Гвендолен. — Вони вважають вас найкращим агентом, що траплявся їм. Тим паче, мені вона потрібна не зараз. Я хочу зробити замовлення.

Містер Беслам був задоволений, що його похвалили обидва брати Нострами, але сумніватися все ж таки не переставав.

— Драконяча кров потрібна тому, хто хоче робити дуже сильні чари, — сказав він жалібно. — Така юна леді, як ви, не зможе вчинити нічого подібного.

— Я б не була такою впевненою, — сказала Гвендолен. — Щоб ви знали, я навчаюся на курсах Найвищої Магії й про всяк випадок хочу мати драконячу кров.

— Вона коштує дуже дорого, — застеріг її містер Беслем. — Це коштовно. Торгувати нею ризиковано, і я не хочу порушувати закон.

— Я можу заплатити за неї, — сказала Гвендолен. — Щоправда, частинами. Зараз віддам вам п'ять шилінгів, а решту заплачу через тиждень.

Містер Беслем не міг відкинути таку пропозицію. Гвендолен поглядом показала Кетові, як він дивиться на королівську монету, і малий зрозумів, що той містер Беслем бачить перед собою не гроші, а довгий ряд кухлів, наповнених пивом з пінкою.

— Домовилися, — сказав містер Беслем.

Ґвендолен приязно усміхнулася й підвелася. Кет із радістю також схопився на ноги.

— А ви, молодий джентльмене? — догідливо запитав містер Беслем. — Чи не хочете ви трохи повправлятися в некромантії?

— Він лише мій брат, — сказала Ґвендолен.

— Ага, зрозумів, — сказав містер Беслем. — Напевне, й справді, він всього лиш ваш брат. Що ж, на все добре. Приходьте знову, будь-коли.

— Коли ви матимете драконячу кров? — запитала його Ґвендолен уже на порозі.

Містер Беслем подумав.

— Можливо, за тиждень.

Обличчя Ґвендолен розквітло.

— Оце оперативність! Я була впевнена, що ви чудовий постачальник, але не думала, що отримаю її так швидко. Звідкіля її завозять до вас?

— Я дуже радий, що вгодив вам, юна леді, — сказав містер Беслем. — Кров привозять з іншого світу, але звідки саме, це комерційна таємниця.

Йдучи дорогою додому, Ґвендолен аж сяяла на radoщах.

— Тиждень! — сказала вона. — Це найкоротший термін із тих, про які я чула досі! Драконячу кров ще треба вкрасти з того іншого світу, ти ж знаєш. Він повинен мати там чудові зв'язки.

— Або всього лиш тримати її в опудалах птахів, — засумнівався Кет. Йому містер Беслем зовсім не сподобався. — Навіщо тобі драконяча кров? Місіс Шарп говорила, що вона коштує п'ятдесят фунтів за одну унцію.

— Не переймайся, Кете, — сказала Ґвендолен. — О-йой, швиденько заходь у цукерню!!! Скоріш! Скоріш! Вона не повинна дізнатися, до кого я заходила.

На галявині посеред села стояла леді під парасолькою і розмовляла зі священником. То була дружина Крестомансі. Кет і Ґвендолен забігли до крамниці, сподіваючись, що залишилися непоміченими. Там Кет купив для них обох по торбинці ірисок. Міллі й далі була на галявині. Тоді він купив лакричних цукерок. Міллі досі розмовляла зі священником... Купив Ґвендолен гумку для стирання, а для себе поштівку із зображенням замку. Міллі все ще була там... Кет не міг

придумати, що б його ще придбати, тому їм довелося вийти з крамниці. Щойно Міллі побачила дітей — привітно замахала рукою.

— Ходіть-но сюди й познайомтеся з шановним вікарієм.

Вікарій, старший чоловік з відсутнім поглядом, потис їм руки, сказав, що побачиться з ними в неділю, і квапливо попрощався.

— Ну що ж, мої любі, — сказала Міллі. — І нам вже час повертатися до замку. Ходімо.

Виходу не було. Вони попленталися у тіні її парасольки через галявину до замкової брами. Кет боявся, що вона розпитуватиме їх про містера Беслема. А Гвендолен була переконана, що Міллі запитає її про кротячі нори на галявині.

Але дружину господаря замку цікавило зовсім інше:

— Нарешті маю нагоду погомоніти з вами, мої любі. Як вам ведеться у нас? Все гаразд? Дещо з того, що вас оточує, напевно, здається вам дивним?

— Трохи так, — визнав Кет.

— Перші кілька днів на новому місці завжди здаються найгіршими, — сказала Міллі. — Та я переконана, що незабаром ви до всього звикнете. І бавтеся іграшками в кімнаті для ігор, якщо захочете. Вони для всіх. А ваші особисті речі — у ваших кімнатах. До речі, чи подобаються вам ваші кімнати?

Кет здивовано дивився на неї. Вона говорила так, ніби не було ні кротячих нір, ні відьмацьких витівок Гвендолен. У голосі Міллі вчувалася приязнь, а її погляд сяяв. Її елегантна сукня з рюшами та мереживна парасоля лише підкреслювали доброзичливу вдачу та простоту в спілкуванні. Кетові вона подобалася, тому він запевнив, що йому подобається і його кімната, і ванна (особливо, душ!), адже досі своєї власної ванної кімнати він не мав.

— О, я дуже рада. Облаштовуючи її, я була впевнена, що вона тобі сподобається, — сказала Міллі. — Міс Бессемер хотіла приготувати тобі кімнату поруч із кімнатою Роджера, але я подумала, що вона занадто похмура, та й душу у ній немає... За нагоди зайди туди, зрозумієш, про що я.

Отак мило базікаючи, вони йшли алеєю й Кет охоче підтримував цю розмову. А от Гвендолен, щойно зрозуміла, що Міллі не буде розпитувати ні про зіпсовану галявину, ні про екзотичного постачальника, дивилася на неї зневажливо. Згодом Міллі запитала

Кета, що саме у замку видалося йому найдивовижнішим. Кет сором'язливо, але без вагань, відповів:

— Те, як усі розмовляють під час вечері.

Міллі скрикнула так гучно, що Кет аж підстрибнув, а у погляді Гвендолен з'явилося ще більше презирства.

— Ой, бідолашний Еріку! Я бачила, що тобі ніяково від тих балачок. От же цей Майкл! Щойно починає про щось базікати, то вже й зупинитися не може. Проте його вистачає на кілька днів, і ми знову повертаємося до звичних розмов з кількома жартами. Я люблю посміятися за обідом, а ти хіба ні? А от бідолашному Бернардові базікати про гроші та про акції, здається, ніщо не завадить. Пропускай його теревені повз вуха. Його ніхто не слухає. До речі, тобі подобаються еклери?

— Так, — сказав Кет.

— Це добре, — сказала Міллі. — Я веліла принести чай для нас на галявину. Адже це ваша перша середа, та й таку погоду не хотілося згаяти! Це ж дивина: у вересні такі погідні дні! Щойно проминемо ці дерева, і вчасно опинимося на галявині!

І справді, коли Міллі з дітьми вийшли на галявину, стільці уже були розставлені за кількома гарно сервірованими столами, готовими прийняти чаювальників. Отакої! На одному зі стільців уже сидів містер Сондерс. Поміж столами снували лакеї, розставляючи таці з чаєм та солодким. Майже всі мешканці замку також були тут. Знервована Гвендолен гордо йшла за Міллі та Кетом. Вона знала, що Крестомансі має намір поговорити з нею про зіпсовану галявину. До того ж вона не мала змоги викласти зі свого капелюха екзотичні речі, куплені у селі. Але Крестомансі досі не прийшов. Міллі проштовхнулася між Бернардом, Джулією та старою дамою в мереживних рукавичках і суворо спрямувала свою парасольку у бік містера Сондерса.

— Майкле, я тобі суворо забороняю розмовляти про мистецтво впродовж чаювання, — з вдаваною суворістю сказала вона, але не стрималася й розсміялася. Родина, вочевидь, відчувала себе так само, як і Кет. Дехто навіть сказав: «Ти зрозумів? Послухай, що тобі говорять!» Роджер запитав: «Ми можемо вже починати, мамо?» Кетові дуже сподобалося чаювання. Це була його перша радісна подія, відколи вони переселилися у замок.

На тарелях лежали тонюсінькі сандвічі з огірками й величезні пухкі тістечка. Кет їв навіть більше, ніж Роджер. Довкола всі весело базікали, а вічна розмова про акції та гроші, немов бджолине гудіння, долинала звідкись здалеку. Сонячні промені спокійно осявали галявину і Кет радів, що вона знову була ідеальна. Йому здалося, що ще зовсім трішечки і він відчує себе тут щасливим.

Натомість Гвендолен щасливою себе не почувала аж ніяк: пакетики з газетного паперу давили їй голову. Їхній запах псував смак морозива та еклерів, до того ж вона була впевнена, що за ланчем Крестомансі неодмінно заговорить із нею про зіпсовану галявину.

Того дня через чаювання обід подали дещо пізніше. Уже споночіло, коли усі зійшлися до їдальні. По всій довжині стола були поставлені свічки, і Кет розглядав у ряді довгих вікон віддзеркалення кімнати. Це було приємне й корисне видовище: адже тепер він міг побачити, як до нього підходить лакей. Уперше Кет не здригався від несподіванки, коли лакей підносив йому тацю з рибою і маринованою капустою. Нарешті він міг їсти так, як йому було зручно. Він звикав.

Містер Сондерс, якому на чаюванні заборонили говорити про мистецтво, тепер повністю реабілітувався, і не змовкаючи теревенив і теревенив. Увага всіх була прикута до нього. Крестомансі у напівдрімоті слухав базікання Сондерса і добродушно кивав головою. Зате настрої Гвендолен з кожною хвилиною погіршувався. Крестомансі ані словом не згадав про зіпсовану галявину. Очевидно, взагалі ніхто не мав наміру згадувати про цю подію.

Гвендолен була розлючена. Її могутність повинні визнавати! Будь-якою ціною треба переконати Крестомансі, що вона чарівниця, і з нею слід рахуватися. Вона вирішила вдатися ще до одного закляття. Єдиною перешкодою була відсутність деяких інгредієнтів, але у неї з'явилася ідея! Обід тривав. Містер Сондерс не припиняв теревенити. Лакеї подали наступну страву. Кет задивився у вікно, і мало не зойкнув, коли до нього піднесли наступний срібний таріль. За вікном шастало худе біле створіння. Воно притискалося до шиби, розгойдувалося і чавкало. Здавалося, що це дух сновиди — слабкий, білий, гидкий, липкий та розтягнутий. І хоч Кет одразу зрозумів, що це витівка Гвендолен, але опанувати себе не міг. Міллі побачила, що він витріщився у темряву й собі туди глянула, здригнулася й легенько вдарила Крестомансі по спині ложкою. Крестомансі прокинувся зі

солодкої дрімоти, подивився у вікно, стомлено поглянув на жалюгідне створіння й зітхнув.

— І я досі вважаю, що Флоренція найгарніша з усіх італійських провінцій, — сказав містер Сондерс.

— Люди, як правило, віддають перевагу Венеції, — озвався Крестомансі. — Фразьє, закрій, будь ласка, штори. Дякую.

— Ні, ні, як на мене, то Венецію переоцінюють, — сказав містер Сондерс і почав пояснювати чому. У цей час дворецький закрив довгі помаранчеві штори й істота щезла з очей.

— Так, можливо, ви маєте рацію. Флоренція набагато цікавіша, — погодився Крестомансі. — До речі, Гвендолен, коли я сказав «замок» я, звичайно, мав на увазі не лише кімнати, а й територію навколо нього. Розповідай далі, Майкле. Отже, Венеція...

Усі, крім Кета, слухали Майкла. Хлопець досі уявляв собі, як та істота плямкала ротом і звивалася на склі за помаранчевими шторами. Він навіть їсти не міг.

— Заспокойся, йолопе! Я відіслала його геть, — сказала Гвендолен. Її голос був липким від люті.

6

Але по-справжньому Гвендолен розлютилася після обіду. Зайшовши до своєї кімнати, вона стрибнула на ліжко і, дико волаючи, почала розкидати довкола себе подушки. Кет обачно залишився біля стіни, чекаючи закінчення істерики. Але Гвендолен зупинилася лише тоді, коли оголосила війну Крестомансі!

— Я ненавиджу це місце, — загорлала вона. — Оцю брехливу люб'язність, оті їхні солодкі, аж нудотні, розмови... Ненавиджу! Ненавиджу!

Та її крики тамувала оксамитова оздоба кімнати й поглинала всюдисуща тиша замку.

— Ти це чуєш? — заволала Гвендолен. — Це наче пухова перина тутешньої бридкої люб'язності. Я псую їхню галявину, а вони пригощають мене чаєм. Я викликаю приємну істоту, а вони зашторюють вікна. «Фразьє, будь ласка, закрій штори!» Ух! Від Крестомансі мене нудить!

— Мені ця істота не здалася надто приємною, — Кет аж здригнувся, згадавши маленьку потвору за вікном.

— Ха! Ха! Ти не вірив, що я зможу його викликати? — сказала Гвендолен. — Дурненький, я не хотіла тебе ним страшити, лише вразити Крестомансі. Ненавиджу його! Йому було байдуже!!!

— Якщо б йому було байдуже, він би не запросив нас сюди, чи не так? — запитав Кет.

Гвендолен розгубилася.

— Я про це не подумала. Цікаве питання... Залиш мене, я повинна зібратися з думками.

Кет попрямував до дверей, а вона закричала йому вслід:

— Хай там як, але я змушу його зацікавитися моїми вміннями. Навіть якщо доведеться щодня вигадувати щось нове.

Знову Кет залишився сам один. Щоб не нудьгувати, він пригадав пораду Міллі й почвалав у кімнату для ігор. Там уже були Роджер і Джулія. На старому потертому килимі розгорнулася ціла баталія: довкола маршували маленькі олов'яні солдатики. Кілька з них котили

гармату. Інші лежали за подушками і стріляли з рушниць. Лунали ледь чутні постріли. Побачивши Кета, Роджер і Джулія винувато глянули на нього.

— Ти ж про це нікому не розповіси, правда? — попросила Джулія.

— Хочеш погратися з нами? — чемно запитав Роджер.

— Ой, ні, дякую, — поквапно відповів Кет.

Він знав, що без допомоги Гвендолен ніколи не зможе бавитися в такі ігри, а турбувати сестру у її нинішньому стані нізащо б не наважився. Тому вирішив піти деінде. Вже дорогою пригадав, як Міллі заохочувала його краще оглянути замок. Тож він вирушив у захопливу мандрівку, відчуваючи себе дуже сміливим.

У сутінках замок здавався ще загадковішим, аніж удень. У світлі тьмяних жарівок виблискував зелений килим, у натертій до блиску підлозі та стінах речі віддзеркалювалися іще яскравішими, аніж були при денному освітленні. Оточений своїми двійниками, помалу втрачаючи відчуття реальності, Кет ішов вперед. Усі двері, які траплялися йому дорогою, були зачинені. Кет постояв біля кількох, прислухаючись, але нічого не почув. А відчинити бодай одні з них йому забракло сміливості. Отак непомітно він забрів у стару частину замку. Кам'яні стіни тут були побілені, а всі вікна розташовувалися на висоті трьох футів від підлоги. Він побачив сходи, які були такими ж, як і ті, що вели до його кімнати, от тільки закручувалися в інший бік. Кет обережно почав підніматися ними. Іще один поворот і... Вгорі раптом відчинилися двері та у яскравому квадраті світла з'явилася тінь, яка могла бути лише тінню Крестомансі: висока, з гладенько зачесаною головою і безліччю мережив на сорочці. Кет зупинився.

— І сподіваймося, дурне дівчисько не утне знову чогось такого, — почувся голос Крестомансі.

У зазвичай спокійному та навіть сонливому голосі зараз вчувалося роздратування та тривога. Голос містера Сондерса, що лунав звіддала, відказав:

— Чесно кажучи, мені вона також вже набридла. Сподіваюся, що вона все-таки зміниться. Але що спонукає її так безглуздо використовувати свою силу?

— Невігластво, — сказав Крестомансі. — Думаю, вона не має найменшої уяви, що саме робить, адже якби було навпаки, вона б так не поводитися.

— Я сидів спиною до вікна. То що це було? Номер п'ять? — запитав містер Сондерс.

— Ні, номер три, судячи з вигляду привида, — сказав Крестомансі. — За нього ми повинні ще їй подякувати.

Він почав спускатися сходами. Переляканий Кет не міг навіть поворушитися.

— Я маю скликати Іспитову Раду, щоб переглянути програму Елементарних Магічних Курсів, — продовжував Крестомансі, спускаючись сходами, — і включити в них більше теорії. Ці чаклуни-самоучки підштовхують своїх талановитих учнів до застосування складних чарів без належного теоретичного підґрунтя.

Сказавши це, Крестомансі опинився лицем до лица з Кетом.

— О, привіт, — сказав він. — Не думав тебе тут зустріти. Хочеш піднятися й подивитися на майстерню Майкла?

Кет кивнув головою. Він не наважився відмовитись. Та й Крестомансі видавався досить дружнім, як і містер Сондерс, коли вітав їх у своїй майстерні.

— Привіт, Еріку, — сказав він радісно. — Заходь. Поглянь довкола. Тобі ця кімната нічого не нагадує?

Кет похитав головою. Кімната була кругла, подібна на його власну, але більша, й облаштована, як звичайна магічна майстерня. Він упізнав п'ятикутну зірку, намальовану над дверима. Запах запалених світильників, які висіли під стелею, нагадували запах Кавен-стріт, у Волверкоті. Щодо інших речей, які були розкладені на столах та стільцях довкола, то жодного уявлення про їх призначення він не мав. На одному зі столів стояли перегонні куби, в деяких булькотіла вода, деякі були порожні. Другий стіл був захаращений книжками й сувоями. На третьому були намальовані крейдою дивні візерунки, а на них лежала якась муміфікована істота. Погляд Кета блукав по кімнаті, перескакуючи з полиці на полицю, на яких хаотично лежали купи книжок, банок та глечиків з чарівними інгредієнтами. Під стіною стояли височенні глеки, такі ж, як у цукерні. Кет зрозумів, що містер Сондерс працює з розмахом. Етикетки на великих глеках сповіщали, які саме чарівні інгредієнти можна тут знайти: Очі Пуголовків, Арабська Гума, Еліксир Святого Джона Ворта, Драконяча Кров (висушена). Останній глек був майже весь заповнений темно-брунатним порошком. Кет знову глянув на муміфіковану істоту на

третьому столі. На ногах у неї були пазури, як у собаки. А сама істота була немов велика ящірка. Щоправда, на спині виднілися крила. Без сумніву, колись це був невеличкий дракон.

— Ну, як тобі? — запитав його містер Сондерс.

Кет повернувся і побачив, що Крестомансі пішов. Йому стало спокійніше.

— Це, мабуть, коштувало страшенно дорого, — сказав він.

— На щастя, гроші на це ми одержуємо від платників податків, — сказав містер Сондерс. — Хочеш, розкажу тобі, що тут і до чого?

— Ви запитуєте, чи я хочу вивчати магію? — запитав Кет. — Ні-ні, дякую. Навряд чи мені вдасться опанувати цю науку.

— Я мав на увазі щонайменше ще дві речі, окрім відьомської науки, — сказав містер Сондерс. — Але чому ти впевнений, що не зможеш опанувати магію?

— Бо я не можу її зрозуміти, — пояснив Кет. — А мої закляття не працюють.

— А ти певен, що все робив правильно? — запитав містер Сондерс.

Продовжуючи говорити, він підійшов до муміфікованого дракона — чи що то було — й неухважно глипнув на нього. На величезний подив і ще більшу відразу Кета істота заворушилася. Тонкі прозорі крила на його спині розправилися і дракон знову завмер. Це видовище змусило Кета позадкувати до дверей. Зараз він був наляканий не менше, аніж тоді, коли міс Ларкінс заговорила чоловічим голосом. У цю мить він зрозумів, що той голос був дуже схожий на голос містера Сондерса.

— Я чаклував усіма відомими мені способами, — сказав Кет, все ще задкуючи до дверей. — Але не зміг навіть свої гудзики перетворити на золото. А це ж так просто.

Містер Сондерс засміявся.

— Можливо, ти не був досить жадібний. Гаразд. Напевно, тобі вже час.

Кет з великим полегшенням втік з майстерні. Блукаючи незнайомими коридорами, він вирішив розповісти Гвендолен про те, що Крестомансі зрештою зацікавився її вчинками й навіть розгнівався. Але Гвендолен зачинилася у своїй кімнаті і навіть не відповіла йому. Наступного ранку він усе-таки потрапив до її кімнати, але перш ніж

сказав бодай слово, у кімнату увійшла Евфімія з листом у руках. Гвендолен жадібно вихопила його в служниці, а Кет встиг упізнати на конверті ламаний почерк містера Нострама. Мить, і Гвендолен знову розлютилася.

— Хто це зробив? Коли прийшов лист?

Конверт був акуратно надрізаний і розкритий угорі.

— Сьогодні вранці, разом із іншою поштою, — сказала Евфімія. — І не дивіться на мене так. Міс Бессемер віддала мені його розкритим.

— Як вона посміла! — заверещала Гвендолен. — Як вона сміє читати мої листи! Я зараз піду до Крестомансі й поскаржуся на неї!

— Ви про це пожалкуєте, — сказала Евфімія, коли Гвендолен спробувала проштовхнутися повз неї до дверей. Дівчина різко повернулася до неї.

— О, стули пельку, ти, дурна дівко з обличчям жаби!

Кетові здалося це несправедливим. Евфімія, попри свої трохи витрішкуваті очі, була досить гарною дівчиною.

— Ходімо, Кете! — гукнула Гвендолен і помчала по коридору зі своїм листом. Кет, засапавшись, біг за нею, та наздогнав її тільки біля мармурових сходів.

— Крестомансі! — заволала Гвендолен тонким, тихим голосочком без відлуння.

Крестомансі саме підіймався мармуровими сходами. У своєму широкому халаті, почасти помаранчевому й почасти світло-рожевому, він був схожий на імператора Перу, але розсіяний погляд свідчив, що постаті дітей залишилися поза його увагою. Гвендолен закричала згори вниз:

— Гей ви! Негайно підійдіть до нас!

Крестомансі підняв голову угору і здивовано звів брови.

— Хтось відкриває мої листи, — сказала Гвендолен. — І мені байдуже, хто це робить, але я цього не дозволю! Ви мене чуєте?

Від її зухвалості Кетові перехопило подих. Крестомансі також здавався розгубленим.

— Ви одержали його розпечатаним? — запитав він.

Гвендолен знову закричала:

— Надалі мої листи мають приходити до мене запечатаними!

— Тобто, я їх відкриватиму, а потім знову запечатуватиму? — запитав Крестомансі із сумнівом у голосі. — Це завдасть мені більше

клопоту, але якщо ти від цього будеш щасливіша, гаразд, я так робитиму. Гвендолен витріщилася на нього.

— То це ви? Ви прочитали листа, адресованого мені?

Крестомансі байдуже кивнув головою.

— Звичайно. Якщо хтось, як-от Генрі Нострам, пише тобі листи, я повинен переконатися, що там не написано нічого капосного. Він всього лиш заздрісний нікчема.

— Він мій учитель! — несамовито заверещала Гвендолен. — Ви не маєте права так казати!

— Шкода, — сказав Крестомансі, — що тебе навчав чаклун-невдаха. Тобі доведеться переучуватися. Мені також жаль, що я не маю права відкривати твої листи. Сподіваюся, ти не одержуватимеш їх часто, бо інакше моя совість не даватиме мені спокою.

— То ви й надалі маєте намір розпечатувати мої листи? — Гвендолен озвіріла. — Тоді начувайтесь! Я вас попереджаю!

— Це дуже розумно з твого боку, — спокійно відказав Крестомансі. — Я люблю, коли мене попереджають.

Він піднявся вгору мармуровими сходами, проминувши Гвендолен і Кета. Поли його рожево-помаранчевого халата закотилися і зблиснула світло-червона підкладка. Гвендолен провела Крестомансі поглядом, сповненим злості та помсти.

— Нехай! Ви можете не помічати мене! — крикнула вона. — Жартувати вирішили? Ну заждіть! Кете, я така розлючена!!!

— Ти була дуже неввічливою, — сказав Кет.

— Він це заслужив, — сказала Гвендолен і рушила назад до ігрової кімнати. — Розпечатати листа бідолашного містера Нострама. Мені байдуже, що він його прочитав. Навряд чи Крестомансі зміг там щось зрозуміти, адже ми вигадали спеціальний шифр, але лист підписаний. А це вже образа! Він натякає, що у цьому замку я повністю залежу від його милості. Я у відчаї! Не можу навіть заборонити читати мої листи! Але нічого! Я ще їм покажу! Начувайтесь!

Кет знав, що зараз краще змовчати. Гвендолен влетіла в ігрову кімнату, сперлася на стіл і нарешті почала читати свій лист.

— Я тобі за цей лист говорила, — прошепотіла Евфімія, нахилившись до Мері, яка поралась у кімнаті. Гвендолен зиркнула на дівчат.

— Діждетесь ви у мене, — бовкнула вона й знову втупилася в аркуш паперу, списаний почерком старого некроманта. За мить знову зазирнула в конверт.

— Тут і для тебе є лист, — вона простягла Кетові аркуш паперу. — Не забудь на нього відповісти.

Кет узяв лист, нервово роздумуючи, що міг би написати йому містер Нострам. Але лист був від місіс Шарп. Вона писала:

«Мій любий Кете, як тобі там ведеться, дитино моя? Мені без вас дуже самотньо. Я думала, що матиму трохи спокою, коли ви поїдете, але який спокій може бути без ваших голосів, без вашої присутності? Нещодавно у нас сталася дивна подія: приїхав один джентльмен і купив за п'ять фунтів нашого старого kota, який колись був твоєю скрипкою. Я так розхвилювалася, що вирішила спекти імбирного хліба і якось завезти його вам. Але містер Нострам порадив мені цього поки не робити. Передавай вітання Гвендолен. Я б дуже хотіла, аби ви повернулися сюди. І повір мені, Кете, гроші нічогоісінько не важать, коли у домі чути лише тишу.

З любов'ю, Еллен Шарп».

Кет читав цього листа з усмішкою та сльозами на очах. Він зрозумів, що йому також дуже бракує місіс Шарп. Туга за домом була настільки великою, що хліб йому не смакував, і какао здавалося ще гірше, ніж зазвичай. Містер Сондерс щось у нього запитував, але Кет не чув жодного слова.

— Що з тобою, Еріку? — запитав містер Сондерс.

Поринувши у свої спогади, Кет і не помітив, що враз у кімнаті запанував морок. Зі страху Джулія заверещала. Містер Сондерс навпомацки шукав вимикач, щоб увімкнути світло. Вимикач клацнув, і разом з ним у кімнату увірвалося світло. Кет побачив усміненого Роджера, приголомшену Джулію, Гвендолен, яка спокійно сиділа на своєму стільці, й містера Сондерса, який все ще тримав руку на вимикачі і роздратовано дивився на неї.

— Причина цього — поза межами нашого замку, чи не так? — запитав він.

— За ворітьми, — задоволено відповіла Гвендолен. — Я влаштувала все сьогодні вранці.

Кет зрозумів, що війна з Крестомансі уже розпочалася. Вікно знову почорніло.

— І частенько нам доведеться це терпіти? — у темряві пролунав голос містера Сондерса.

— Щопівгодини, — відповіла Гвендолен.

— Дякую тобі, — сердито сказав містер Сондерс і залишив світло увімкненим. — Роджере, перестань усміхатися.

Впродовж цілого дня кожна кімната замку періодично провалювалася у густу темряву. Тому усі увімкнули світло і уже не вимикали його. Звичайно, це було трохи незручно, але ніхто не нарікав. А от розгнівати Крестомансі цією витівкою Гвендолен не вдалося.

До обіду залишалось ще трохи часу, і Кет вирішив вийти на галявину та подивитися як виглядають оті магічні затемнення знадвору. Це було схоже на дві чорні віконниці, які зачинялися по черзі на кожному вікні спочатку верхнього ряду справа наліво, потім наступного ряду зліва направо і так до останнього вікна нижнього ряду. Далі все повторювалося спочатку. Кет спостерігав за цим процесом від початку і майже до кінця, поки побачив за спиною Роджера, який також споглядав цікаве дійство, заховавши пухкі ручки у кишені штанів.

— Твоя сестра має кепський характер, — сказав Роджер.

— Напевно, він притаманний усім чаклунам, — відповів Кет і одразу затнувся.

Він розмовляв із чаклуном, чи то пак, з хлопцем, який вчився на чаклуна.

— Напевно, я не матиму такого, — зауважив Роджер, анітрохи не образившись. — Та й Джулії така поведінка не властива. І Майкл зовсім інший. Ти не хочеш погратися з нами після уроків? Запрошуємо тебе до нашого лісового будиночка.

Кет радо прийняв запрошення. Він провів чудовий вечір у лісі, допомагаючи відбудовувати дах дерев'яного будинку. І за цей час жодного разу не згадав про колишню домівку. Він повернувся до замку після удару гонга, який скликав на обід, і побачив, що «закляття темних вікон» втрачає свою силу. Коли вікна знову темніли, то в кімнаті панував не суцільний морок, а лише сірі сутінки.

На ранок заклиття зникло. Крестомансі не сказав жодного слова. А Гвендолен вирішила знову атакувати. Біля воріт замку вона перепинила хлопця з пекарні. У великому кошику, надійно

закріпленому на велосипеді, він привіз хліб. До кухні посильний зайшов уже трохи приголомшений та зі скаргами на запаморочення. У цей день діти снідали булочками. Здається, коли дорослі почали розрізати хліб, трапилися дивні події.

— Ви нас добре насмішили, — сказала Мері, розставляючи тарілки з млинцями. — Ох вже ці ваші витівки! Роберт подумав, що збожеволів, коли зрозумів, що замість шматка хліба він відрізає шматки від старого черевика. З Куком сталося те ж саме, коли він спробував розрізати іншу буханку хліба. Ба більше! Уже за хвилину він та Ненсі були змушені вискочити на стілець — рятувалися від купи білих щурів. Але найбільше насмішило мене обличчя містера Фрейзера, коли він сказав: «Дозвольте мені!» й почав різати камінь.

— Не підбадьорюйте її. Ви ж знаєте, яка вона, — сказала Евфімія.

— Вас не чіпатиму, — похмуро мовила Гвендолен.

Роджера дуже цікавило, що ж сталося з іншими хлібинами. І він таки вивідав це у Мері. Одна перетворилася на білого кроля, друга — на страусове яйце, а третя — на велику білу цибулину. На цьому фантазія Гвендолен вичерпалася і всі інші хлібини стали всього лиш сиром.

— Поганим та старим сиром, — сказав Роджер, який все і всіх оцінював об'єктивно.

Всіх цікавила реакція Крестомансі на нову витівку дівчини, але він, як і досі, не сказав жодного слова. У суботу Гвендолен зупинила фермера, який щодня привозив їм молочні продукти. Того ранку какао мало особливо гидкий смак.

— Мені це вже набридло, — сердито сказала Джулія. — Татові байдуже: він п'є чай із лимоном.

І вона кинула значущий погляд на Гвендолен. Та відповіла їй не менш значущо. Кет помітив невловиме протистояння, як тоді, коли Гвендолен без слів змусила місіс Шарп віддати речі її матері. Проте цього разу Гвендолен не встояла. Вона роздратовано опустила очі й промовила:

— Хай там як, а мені набридло вставати так рано!

Що вона хотіла цим сказати, напевне не знав ніхто, окрім неї. Джулія, наприклад, вважала, що отримала над нею перемогу, хоча насправді дуже помилялася.

Суботнього ранку вони також навчалися і це неабияк дратувало Гвендолен.

— Це жахливо, — заявила вона містеру Сондерсу. — Як ви смієте нас так мучити?

— Це ціна за вихідний у середу, — сказав їй містер Сондерс, — і якщо ми вже заговорили про муки, я б попросив тебе наступного разу, коли накладатимеш закляття, дати спокій молоку.

— Добре, — лагідно сказала Гвендолен.

7

Суботній ранок видався сльотавим. Гвендолен, як завжди, замкнулася у своїй кімнаті, а Кет знову не знав, що робити. Він підписав для місіс Шарп листівку з видом замку, але це зайняло всього десять хвилин. Надворі було занадто мокро, щоб прогулятися на пошту і відправити поштівку. Він сидів на нижній сходинці й роздумував над усім потроху, коли надійшов Роджер.

— Як добре, що я тебе побачив, — сказав Роджер. — Джулія не хоче грати у солдатики. Ходімо зі мною?

— Я не вмю... У мене не вийде так, як у вас... — сказав Кет.

— Але це не має значення, — сказав Роджер. — Направду, жодного значення.

Але це мало значення. Як би хитромудро не розставляв Кет своїх олов'яних солдатиків, щойно Роджер вів свою армію у наступ, солдатики Кета падали, немов кеглі. Групи, загони, батальйони... Кет вдавався до відчайдушних спроб врятувати своє військо, навіть зачерпував їх коробкою, наче совком, але вони, здавалося, вмели лише відступати. Через п'ять хвилин у нього залишилося всього троє солдатів, та й ті ховалися за подушкою.

— Це якось неправильно, — сказав Роджер.

— Мабуть, так, — зітхнув Кет.

— Джуліє, — покликав сестру Роджер.

— Ну чого тобі? — запитала Джулія.

Вона якраз вместилася в обшарпаному кріслі, і примудрялась водночас смоктати льодяник, читати книжку «Руки лам» та ще й плести. Не дивно, що її плетиво нагадувало піджак для жирафа з брудними плямами сірого кольору.

— Ти можеш примусити солдатів Кета наступати? — спитав Роджер.

— Я читаю, — сказала Джулія, обсмоктуючи льодяник. — Книжка надзвичайно цікава. Один із головних героїв заблукав, а всі інші думають, що загинув.

— Ну будь ласочка! — благав Роджер. — Якщо ти не допоможеш нам, я зараз скажу, чи він загинув.

— Якщо ти мені це скажеш, я перетворю твоє спідне на кригу, — люб'язно пообіцяла Джулія. — Ну добре вже, добре.

Не відриваючи очей від книжки й навіть не виймаючи льодяник із рота, вона вийняла з кишені свою хустинку й зав'язала на ній вузол. Потім поклала її на підлокітник свого крісла і продовжила плести. Олов'яне військо Кета, що досі нерухомо лежало на підлозі, враз підвелось і почало поправляти свої мундири. О, так краще! Хоча Кет все одно не міг керувати солдатами, лише переставляти їх власноруч. Солдатам це було не до вподоби. Щоразу, коли величезна рука Кета зависала над ними, вони завмирили від жаху. Кетові навіть здалося, що один із них від страху знепритомнів. Врешті-решт йому вдалося вишикувати своє іграшкове військо і битва почалась. Здавалося, що солдати знали, як їм вести бій. У Кета була ще одна рота у резерві, за подушкою, і він вирішальної миті виставив її супроти правого флангу Роджерового війська. Солдати противника мужньо протистояли атаці, а от військо Кета, щойно з'являлася нагода, кидалося навтьоки. Через деякий час усі вони вже переховувалися за подушкою, а солдати Роджера їх немилосердно сікли на капусту. Битва була завершена, але переможець аж репетував від люті та розпачу!

— Джуліє, твої солдати завжди тікають!

— Я б на їхньому місці також утікала, — відповіла Джулія, а потім поклала своє плетіння на розкриті сторінки у книжці. — Я взагалі не розумію, чому всі солдати так не роблять.

— Ну Джуліє, будь ласочка, зроби їх трохи хоробрішими, — попросив Роджер.

— Це несправедливо щодо Еріка. Ти лише попросив, щоб я примусила їх наступати, — вперлася Джулія.

У цю хвилю в прочинених дверях з'явилася голова Гвендолен.

— Покличте Еріка, — сказала вона.

— Він зайнятий, — сказав Роджер.

— Це не має значення, — відповіла Гвендолен. — Мені потрібно з ним поговорити.

Джулія спрямувала на Гвендолен спицю і намалювала нею хрест. На кілька секунд він завис у повітрі, збільшуючись у розмірах.

— Геть звідси, — просичала Джулія, — забирайся!

Побачивши хрест, Гвендолен позадкувала й втекла, зі всієї сили grimнувши дверима. Джулія, блаженно усміхаючись, скерувала тепер свою спицю на олов'яне військо Кета:

— Бийтеся далі, — сказала вона. — Я додала у їхні серця мужності.

Коли пролунав гонг на обід, Кет пішов до Гвендолен з'ясувати, навіщо він був їй так потрібен. Гвендолен виглядала зосередженою, переглядаючи товсту сучасну книжку. Кет схилив голову набік і прочитав: «Потойбічні світи. III серія» Цієї миті Гвендолен злісно зареготала.

— О, тепер я знаю, як діяти! — вигукнула вона. — Це навіть краще, ніж я сподівалася!

Вона закрила книгу і запитально глянула на Кета.

— Ти мене кликала. Щось сталося? — запитав Кет. — Звідки в тебе ця книжка?

— З бібліотеки замку, — сказала Гвендолен. — І взагалі, ти мені вже не потрібен. Я хотіла поділитися з тобою своїми планами та розповісти, про що написав мені містер Нострам, але тепер — все! Ні словечка не скажу! Як ти міг дозволити тій товстій свині, Джулії, виставити мене за двері?

— Я ніколи б не подумав, що у містера Нострама є якісь плани, — сказав Кет. — До речі, пролунав гонг на обід.

— Авжеж, він має плани. І мені все розповів. Ти думаєш, що я просто так написала Крестомансі? — сказала Гвендолен. — І взагалі, не підлизуйся до мене. Я все одно нічогосінького тобі не скажу. Ти ще жалкуватимеш! А товстенька Джулія отримає свою нагороду ще швидше. Гвендолен ледь дочекалася початку обіду, щоб здійснити свій план помсти. Щойно лакей підійшов до Джулії, щоб поставити на стіл тарілку із супом, як її спідниця перетворилася на змій. Від несподіванки та зі страху Джулія заверещала та підстрибнула з крісла. Суп вихлюпнувся на змій. Вони засичали й почали звиватися, вчепившись хвостами у корсаж плаття Джулії. Крик переляканого лакея змішався з дзенькотом розбитого посуду. За столом запанувала мертва тиша. Чулося лише сичання двадцяти змій. Усі завмерли, втупивши перелякані погляди на Джулію. А вона нерухомо стояла з піднятими руками, щоб змії не змогли до них дотягнутися і вкусити. За кілька хвилин Джулія все ж оговталася і проказала слова закляття.

Ніхто їй за це не дорікнув. Ба, навпаки — містер Сондерс підбадьорив дівчинку.

— Молодчина!

Змії підкорилися закляттю і завмерли, розпустившись віялом. Спідниця Джулії тепер скидалася на балетну пачку, з-під якої було добре видно нижню спідницю, надірвану під час гри та поспіхом зашиту червоними вовняними нитками.

— Тебе вкусили? — запитав Крестомансі.

— Ні, — відповіла Джулія. — Суп збив їх із пантелику. Якщо ви не заперечуєте, я піду до себе й перевдягнуся.

Повільно та обережно вона вийшла з-за столу, і попрямувала до виходу з їдальні у супроводі Міллі. Поки лакеї, з зеленими від жаху обличчями, прибирали рештки розлитого супу, Крестомансі сказав:

— Недоброзичливість — єдина річ, яку я не потерплю за обіднім столом. Гвендолен, будь ласка, йди до ігрової кімнати. Обідатимеш там.

Гвендолен встала з-за столу і вийшла, не промовивши ані слова. Джулія й Міллі не повернулися, тож за столом цього дня було незвично порожньо. Хоча на одному кінці столу не замовкав Бернард зі своїми акціями та біржею, а на іншому — містерс Сондерс із творами мистецтва. Гвендолен тріумфувала. Нарешті вона справила враження на Крестомансі! Наступна атака була запланована на неділю.

Щонеділі уся родина у найкращому одязі йшла до церкви. Зазвичай вважається, що чарівники не особливо любляють такі походи, та й чарувати у церкві якось не личить... Але це зовсім не турбувало Гвендолен. Місіс Шарп в такій поведінці вбачала прояв неабиякого таланту дівчини. Отож Гвендолен сиділа поруч із Кетом на лавці родини Крестомансі. На ній була сукня з англійського мережива та елегантний капелюшок. О, це була сама невинність. Вона так зосереджено дивилася в молитовник, що мала вигляд маленької святої. Селяни перешіптувалися, поглядаючи на неї, а вона була на сьомому небі від щастя — про неї говорять, вона знаменита! Цей святий вигляд вона підтримувала аж до проповіді.

Невпевненою ходою, похитуючись, вікарій підійшов до казальниці й слабким, тремтячим голосом почав проповідувати:

«Бо було багато невдоволених людей у конгрегації...» На жаль, нічого нового та цікавого він сказати не міг, тому й не сказав. Уся його

проповідь була про непевні і сумні події його життя, які він порівнював з непевними та сумними подіями у житті кожного з парафіяльної спільноти. Він закликав парафіян покаятися, хоча з яких саме гріхів, звичайно, забув сказати, і продовжив розповідати якусь непевну та сумну історію, яку колись почув від якихось тітоньок. До кінця проповіді містер Сондерс уже спав, спав і Бернард-акція. Стара дама в мереживних рукавичках кивала головою чи також куняла... Раптом один святий, зображений на вітражах, почав позіхати й елегантно затулив рот патерицею. Він глянув на потворну монахиню, зображену поруч з ним. Напрасовані складки її монашого вбрання були схожі на оберемки хмизу. Отож єпископ простяг свою патерицю з кольорового скла й ударив черницю по плечу. Їй це не сподобалося. Вона перескочила до нього у вітраж і почала трясти його як грушку. Кет це все помітив. І барвистого вітражного єпископа, який щодуху лупцював черницю, і черницю, що також не давала спуску і собі дубасила єпископа. Тим часом волохатий святий, який сидів поруч із цими двома забіяками, нахилився до свого сусіда, також святого, схожого на царя, який тримав у руці макет замку. Святий, схожий на царя, зо страху випустив із рук макет і наживав звідти своїми скляними п'ятами. Поки він шукав порятунку в широких складках вбрання якоїсь святої з дурнуватою усмішкою, волохатий святий почав трошити макет замку. Отак одне за одним оживали усі вітражі. Кожен святий вважав справою честі відгамселити іншого, що стояв чи сидів поруч. Ті ж, кому зовсім не пощастило і битися не було з ким, підбирали свій одяг та танцювали якісь чудернацькі танці або ж махали рукою вікарію, що продовжував верзти нісенітниці з кафедри, не помічаючи нічого навколо себе. Маленькі сурмачі у кутиках вікон підстрибували, гралися та корчили прозорі гримаси усім, хто мав необережність на них дивитися. Волохатий святий виманив святого, схожого на царя, зі складок сукні жінки-праведниці і тепер ганяв його по усіх вітражах туди-сюди, проминаючи святих, які не переставали щодуху гамселити один одного. Цю виставу бачили усі, хто прийшов до церкви. Одні витріщалися на диво у вітражах, інші — перешіптувалися, а треті — врізнобіч крутили головами, щоб краще побачити маневри святого, схожого на царя. У церкві було таке сум'яття, що містер Сондерс прокинувся, і, спантеличений, втупився у вітражі. Звичайно, він одразу зрозумів, хто автор цього сум'яття та

невдоволено глянув на Гвендолен. Вона ж, сама скромність, сиділа з опущеними долу очима, тиха і покірна. Кет поглянув на Крестомансі. Маг, здавалося, настільки заглибився у проповідь, що й не помітив усього, що діялося довкола. Міллі схвильовано копошилася на краєчку свого стільця. А вікарій далі белькотів, навіть не здогадуючись, що відбувається у храмі. Помічник священика вирішив врешті-решт покласти край цьому вітражному бешкету. Він схопив хрест і свічку, а хлопець-служка ніс за ним кадило. Отак вони переходили від вікна до вікна, розмахуючи кадилом та відмовляючи молитви. Гвендолен люб'язно зупиняла кожного святого, коли помічник священика відмовляв молитву біля нього. Вітражні святі ціпеніли хто де (от, наприклад, цар-святий влип у стіну), та щойно священнослужитель відвертався, як вони починали знову бігати, як обпечені, та битися між собою ще дужче, ніж досі. Церковна спільнота була шокована. Нарешті, Крестомансі повернувся і глянув на містера Сондерса. Той кивнув головою. Враз блиснула блискавиця, Кета навіть підкинуло на місці, а наступної миті усі святі вже чемно стояли на своїх місцях. Гвендолен обурено крутнула головою і стенула плечима. У цей момент із задньої частини церкви почувся дивний шум: великий кам'яний хрестоносець зі страшним гуркотом всівся на своїй гробниці й показав носа вікарію.

— Мої любі... — почав вікарій, та, побачивши хрестоносця, враз збентежено змовк. Його помічник уже квапився заспокоїти кам'яного воїна. Та йому, здається, це зовсім не сподобалося. Він роздратовано підняв вгору великий, кам'яний меч і... Містер Сондерс зробив різкий жест і хрестоносець, зі ще більшим роздратуванням, опустив меч та влігся на місце, грюкнувши так, що всі аж підскочили.

— Багато наших парафіян так і не покаялися, — сумно сказав вікарій. — Помолімося.

Коли всі виходили з церкви, Гвендолен, підстрибуючи, намагалася змішатися з натовпом, ігноруючи здивовані погляди людей, які її проминали. Та Міллі порівнялася з нею і боляче схопила за руку. Вона виглядала стурбованою.

— Ти ганебно повелася, мала безбожнице! Я не наважуюся навіть поговорити з бідолашним вікарієм. Ти розумієш, що зайшла занадто далеко?

— Та невже? — зацікавлено запитала Гвендолен.

— Дуже далеко, — сказала Міллі.

Насправді Гвендолен не перейшла межі дозволеного, адже Крестомансі навіть не дорікнув їй, натомість сказав багато втішного вікарію та його помічників.

— Чому твій батько не висварив Гвендолен, як годиться? — запитав Кет Роджера, коли вони поверталися до замку.

— Розумієш, коли він її ігнорує, вона ще більше біситься.

— Я не знаю, — сказав Роджер. — Він добряче нас вичитує, коли ми вдаємося до чарів. Напевно, сподівається, що їй це швидко набридне. Вона тобі не сказала, що утне завтра?

Відповідь Кета стала несподіванкою для Роджера.

— Ні. Вона сердиться на мене за те, що я з вами грався у солдатики, — сказав Кет.

— Ні, Кете, вона вважає тебе своєю власністю. В цьому її найбільша помилка, — сказав Роджер. — Ходімо переодягнемось у щось старе, і гайда добудувувати будиночок на дереві.

Гвендолен ще дужче розгнівалася, коли Кет знову пішов із Роджером. Можливо, саме тому вона вчинила те, що вчинила згодом. А можливо, на це були ще якісь причини. У будь-якому разі, коли Кет прокинувся в понеділок, довкола була суцільна темрява. Хлопець подумав, що ще дуже рано, повернувся на бік і знову заснув. Уявіть його здивування, коли за кілька хвилин його зі всієї сили почала термосити Мері.

— Уже за двадцять дев'ятого, Еріку. Хутчіш вставай.

— Але ще темно! — запротестував Кет. — Надворі дощить?

— Ні, — відповіла Мері. — Це нова витівка твоєї сестрички. І де в такої малої дівчини береться стільки сил на усілякі каверзи!

Стомлений, як щопонеділка, Кет сповз зі свого ліжка і нарешті зрозумів, чому в кімнаті так темно. Кожне вікно було заліплене густим гілляччям та листям: зелене й щойно пожовкле листя дерев, голубенька хвоя кедрів, соснові гілочки. До одного з вікон впритул підібрався величезний трояндовий кущ, у двох інших рясніли виноградні грона. Створювалося враження, що навколо замку вирости непролазні хащі.

— Господи! — промовив Кет.

— Глянь-но тільки! Подивись! Здається, вона змусила кожне дерево та кущик з цілої округи стати впритул до стін замку. І що вона

утне наступного разу?

Темрява зробила Кета сумним та дратівливим. Він навіть одягатися не хотів. Але Мері не здавалася, і він не лише одягнувся, а ще й помив обличчя та почистив зуби. У нього закрадалася думка, що служниця старалась неспроста: вона хотіла хоч комусь розповісти, з якими незручностями стикнулися жителі замку через оцю витівку. Вона розповіла, що тиси так щільно зрослися біля дверей кухні, що чоловікам довелося сокирами прорубувати стежку для молочаря. Проте ніхто не зміг зрубати трьох дубів, що вирости біля парадного входу.

— А яблуні ростуть поруч з тисами, тому всюди стоїть запах сидру, ніби його зараз варять на кухні, — сказала Мері.

У кімнаті для ігор, куди ледь-ледь добрів Кет, було ще темніше. У густому зеленому світлі він міг бачити, що обличчя Гвендолен (з цілком зрозумілих причин) було блідим та замученим, але навіть зараз вона виглядала дуже задоволеною.

— Мені зовсім не подобаються ці дерева і ці хащі, — прошепотів їй Кет, коли Роджер і Джулія пішли до класу. — Чому б тобі не зробити щось менш образливе або ж кумедне?

— Ні! Я не дозволю із себе насміхатися, — просичала йому у відповідь Гвендолен. — Мені потрібно було перевірити, скільки в мене сили і на що я здатна!

— Думаю, дуже багато, — сказав Кет, дивлячись на густу крону кінського каштана, втиснуту у віконну шибу. Гвендолен усміхнулася.

— Уявляєш, що буде, коли я нарешті куплю драконячу кров? Кет ледь стримався, щоб не вибовкати, що драконячу кров бачив у майстерні містера Сондерса. Але вчасно прикусив язика. Гвендолен не варто про це знати. Ранок у замку минув з увімкненим світлом. А перед ланчем Кет, Джулія й Роджер вийшли подивитися на хащі знадвору. Вони були трохи розчаровані, коли без зайвих труднощів відкрили двері та вийшли з замку. Рододендрони росли в кількох футах від них. Кет подумав, що Гвендолен навмисне розсадила їх трохи віддалік, але, задерши голову, побачив поламане гілля та понівечене листя дерев і зрозумів, що дерева почали відступати від вікон замку.

За рододендронами їх чекали справжні джунглі. Деревя стояли настільки щільно одне до одного, що окрім листя та гілочок, вони втратили й величезні гілляки, які зараз штурпаками лежали на землі

упереміш з понівеченими кущами троянд, зламаними ломиносами та розчавленими гронами винограду. Діти прoderлися крізь непролазні кущі і мало не осліпли від яскравого сонячного світла. Вони швидко закліпали очима. Довкола них не було жодного деревця, жодного кущика. Куди сягало око: сади, село, пагорби були лисі. Єдиною місциною з деревами залишився старий, напівзруйнований мур саду Крестомансі.

— Це, певно, було могутнє заляття, — сказав Роджер.

— Пустеля, — промовила Джулія. — Ніколи б не подумала, що може так бракувати дерев!

До обіду всі вже зрозуміли, що дерева повертаються на свої звичні місця. Крізь вікно шкільної кімнати завиднілося небо, а через деякий час дерева відступили настільки, що містер Сондерс вимкнув світло. Кет та Роджер визирнули у вікно й завмерли: їхній дерев'яний будиночок, збудований в могутньому гіллі кінського каштана, після наступу рослинності був вкрай понищений.

— На що ви витріщилися? — запитав містер Сондерс.

— Наш дерев'яний будинок розтросчений, — сказав Роджер, розгнівано позираючи на Гвендолен.

— Можливо, Гвендолен буде такою люб'язною і полагодить його, — саркастично додав містер Сондерс.

Якщо він хотів, щоб Гвендолен стало соромно, то ці спроби були марними. Вона похитала головою.

— Дерев'яні будинки — це нікчемні споруди для малих дітлахів, — сказала крижаним голосом. Вона досі злилася, що дерева відступили так швидко.

— Дерев та кущі зашвидко повернулися на свої місця, — сказала вона Кету перед обідом. На той час майже усі дерева вже були на своїх місцях, окрім тих, що стояли на дальньому пагорбі.

— Я сподівалася, що вони стоятимуть так до завтра, — невдоволено сказала Гвендолен. — А тепер мені доведеться вигадувати щось інше.

— Хто їх відіслав? Садівники-чаклуни? — запитав Кет.

— Не мели дурниць, — сказала Гвендолен. — Я напевне знаю, хто це зробив.

— Ти маєш на увазі містера Сондерса? — спитав Кет. — Але заляття повинно було лише притягти дерева до замку, чи не так?

— Ти нічогісінько про це не знаєш, — відповіла Гвендолен.

Навіть попри те, що Кет нічого не тямив у магії (принаймні так йому здавалося), все, що відбувалося довкола, видавалося йому дивним. Наступного дня на подвір'ї біля замку був ідеальний порядок: ні тобі зламаної гілки, ні розчавлених виноградних грон, ні опалого листя. Крізь тиси наче ніхто й не прорубував учора доріжку. Ніде на землі не було видно жодного яблучка, зате у кухні стояло кілька вщерть забитих ароматними яблуками ящиків. У фруктовому саду яблука або ще висіли на деревах, або лежали зібрані у великих ящиках.

Раптом Кет рвучко прихилився до яблуні, що була частиною живоплоту, бо дорогою неслася зі шаленою швидкістю корова джерсійської породи. Її наздоганяли два садівники та хлопець-фермер. По парку, куди Кет забрів з марною надією побачити полагоджений будиночок на дереві, також гасали корови. Будиночок ніхто не відремонтував, зате корови зі всією відповідальністю толочили клумби, і всім було до цього байдуже.

— Це твоя чергова витівка? — запитав він Гвендолен.

— Лише хотіла показати, що не здаюсь, — відповіла та. — От завтра куплю кров дракона, й тоді зможу утнути щось справді грандіозне.

8

У суботу пополудні Гвендолен пішла до села забрати драконячу кров. Настрій у неї був пречудовий. Увечері в замку мала відбутися грандіозна вечірка, на яку було запрошено багатьох знаменитих та впливових осіб. І Кет розумів, що про неї всі мовчали, щоб завадити Гвендолен по-своєму зустріти гостей. Але вранці їй все-таки були змушені розповісти про вечірку, бо в дітей була інша програма на цей вечір. Вони мали повечеряти у кімнаті для ігор, і не вештатися під ногами у дорослих.

— Гаразд, я не буду плутатися під ногами, — пообіцяла Гвендолен. — Але це нічого не змінить.

Дорогою до села вона тільки про це й базікала. Кет був збентежений, бо всі жителі селища уникали Гвендолен. Матері ховали немовлят та заганяли до будинків старших дітей. Та її, здається, це взагалі не хвилювало. Вона прагнула якомога швидше потрапити до крамниці містера Беслема й забрати драконячу кров. Кет не мав ані найменшого бажання зустрічатися з містером Беслемом, і сидючи між його опудал, знову відчувати запах тухлятини. Отож коли Гвендолен зайшла до помешкання містера Беслема, він подався до цукерні, щоб відправити поштівку місіс Шарп. Люди, що там були, зустріли його прохолодно, хоч він витратив майже два шилінги на цукерки, а у крамниці з тістечками його очікував взагалі ще холодніше прийом. Коли Кет зі своїми пакунками вийшов на галявину, то помітив, що довкола не було жодної дитини. Дивина! Кетові стало настільки соромно, що він, не чекаючи Гвендолен, повернувся до замку. Сумно та безцільно блукаючи парком, він їв цукерки та булочку за одне пенні й думав, як би втекти до місіс Шарп. Вряди-годи йому на очі траплялася Гвендолен. Вона тінню сновигала парком, то стояла під деревом, старанно щось майструючи, то знову кудись зникала. Кет не підходив до неї близько. От якби вони знову повернулися до місіс Шарп, думав він собі, їй не довелося б робити нічого з того, що вона напланувала. Краще б вона не була такою могутньою та рішучою

чаклункою. Але уявити Гвендолен без її чаклунства він не міг. Це була б уже не Гвендолен.

Усередині замку життя змінилося. Звідусюди долинали неголосні звуки й відчувалася заклопотаність — до вечірки готувалися дуже серйозно. Пообідавши, Кет зайшов до кімнати Гвендолен, щоб повитріщатися на ясновельможних гостей, які проходили алеєю саду попри її вікна. Гості під'їжджали на дорогих автомобілях, у казкових екіпажах, а одна карета була настільки чудова, та ще й запряжена шістьма білими жеребцями, що Кетові здалося, наче в ній приїхав сам король.

— Так навіть краще, — сказала Гвендолен.

Вона сиділа навпочіпки посеред кімнати з аркушем паперу в руках. Біля неї стояв казан із чарівними інгредієнтами. Виглядало це все надзвичайно огидно. Гвендолен поклала на аркуш двох жаб, дощового черв'яка, кількох вуховерток, чорного жука, павука й невелику купку кісток. Живі істоти були зачаровані й не могли втекти. Щойно Кет сказав, що усі гості прибули, Гвендолен почала чаклувати. У казан вона кидала один за одним гідкі інгредієнти, промовляючи при цьому слова-закляття, похитувалася у трансі з боку на бік, а її скуйовджене волосся звисало над бридким варивом. Кет з жахом дивився на живі інгредієнти до чар-зілля, які звивалися й стрибали на аркуші паперу, й сподівався, що Гвендолен не кидатиме їх у казан. Та схоже, у них була інша роль. Врешті решт Гвендолен знову сіла навпочіпки й видихнула:

— Час!

Вона клацнула пальцями над мискою. Чарівна суміш спалахнула й згоріла зі синім полум'ям.

— Вдалося! — збуджено сказала Гвендолен.

Вона витягла згорток газетного паперу й обережно розгорнула його.

— Тепер візьмемо дрібку драконячої крові.

Гвендолен взяла трохи коричневого порошку й всипала його в казан. Полум'я засичало й почувся густий сморід смаленого. Потім вогонь підстрибнув угору й спалахнув зеленими та червоними іскрами. По стінах кімнати, по обличчю Гвендолен, затанцювали яскраві вогняні зблиски. Вона знову почала плавно погойдуватися, продовжуючи протяжно наспівувати незрозумілі закличення. Отак наспівуючи, помалу нахилилася й торкнулася павука. Павук почав

рости. Незабаром це вже був не павук, а п'ятифутове страховисько — кругла істота з двома маленькими очима на лобі, що висіла, як гамак, на вісьмох зігнутих кошлатих лапах. Гвендолен вказала пальцем на двері. На її превелику радість, двері самі відчинилися, павучисько, похитуючись, підійшов до них та, незграбно підібгавши лапки, протиснувся в отвір і кудись поповз коридором. Тепер Гвендолен по черзі почала торкатися усіх живих істот, що лежали на аркуші перед нею. Вуховертки незграбно стовбичили одна біля одної, як рогаті світло-коричневі корови. Жаби людського зросту ляпали по підлозі своїми непропорційно великими ногами, а передні лапи у них звисали, наче у горили. Їхня плямиста шкіра тремтіла, а маленькі пори на ній то відкривалися, то закривалися. Здавалося, що вони постійно щось ковтають. Чорні жуки помалу просувалися до дверей на своїх чорних крилатих лапах. Пролізти на коридор було надто важко для них. Отак безконечною плетеницею вони сунули коридором, страшні та безмовні.

— Куди вони йдуть? — прошепотів він.

Гвендолен пошепки відповіла:

— Звичайно, у їдальню. Сподіваюсь, що гостям перехочеться вечеряти. Вона помахала кісткою й сильно вдарила нею об підлогу. Та щойно випустила її з рук, кістка зависла у повітрі. Почулося тихе постукування, і невідомо звідки вилетіло безліч кісток, які почали з'єднуватися між собою. Зелені та червоні язички полум'я палахкотіли й тріщали. Наостанок з'явився череп і от уже цілий скелет танцював поряд з вогнем. Гвендолен задоволено посміхнулася й узяла ще одну кістку.

Треба вам знати, що кістки, коли вони зачаровані, пригадують, кому належали. От і зараз скелет заспівав сумним, протяжним, мелодійним голосом:

— Бідолашна Сара Джейн. Я — бідолашна Сара Джейн. Дайте мені спокій.

Гвендолен нетерпляче вказала йому помахом на двері. Скелет, погойдуючись та зітхаючи, вийшов з кімнати. За ним ішов інший, говорячи:

— Боб, син садівника. Я не хотів цього робити.

Ще троє їхніх товаришів йшли за ними, також сумно наспівуючи та пригадуючи, ким вони були за життя. Всі п'ятеро, йдучи хиткою

ходою, трималися за чорним жуком.

— Сара Джейн, — почулося з коридору. — Я не мав такого наміру.

— Колись я був дюком Бекінгемським...

Ґвендолен було байдуже до їхніх нарікань — вона повернулася до дощового черв'яка. Він також виріс і зараз був схожий на величезну рожеву істоту, завбільшки з морського змія. Кета мало не знудило. Голе рожеве тіло черв'яка мало ворсинки, схожі на щетину свині. Кільця довкола тіла нагадували зморшки на суглобах пальців. Величезна безока голова чудовиська крутилася туди-сюди, поки Ґвендолен не скерувала його до дверей. Черв'як повільно поповз за скелетами то скручуючи, то розкручуючи голі рожеві кільця. Його великий лоб без очей сліпо обертався сюди й туди, аж поки Ґвендолен показала на двері, а потім критично подивилася вслід чудовиськам.

— Непогано, — сказала вона. — Ще один штрих.

Вона обережно сипнула ще одну дрібку сухої драконячої крові у полум'я, воно стало яскравіше, густіше, жовтіше, і знову почала наспівувати закляття, цього разу розмахуючи руками. За мить, у тремтячому від полум'я повітрі, почала формуватися якась дивна бліда істота. Повітря довкола неї клубочилося, кипіло, аж поки вона не набула обрисів жалюгідної згорбленої істоти з велетенською головою. Біля неї корчилися ще три схожі створіння. Коли найперша з них випала з полум'я на килим, Ґвендолен замуркотіла від задоволення. Кета вразила зловтіха на її обличчі.

— Ой, не треба, не роби цього! — попросив він.

Три інші створіннячка також упали на килим, і Кет впізнав у кожному з них привида, який нещодавно налякав його у вікні їдальні. Перший з них був схожий на немовля, надто мале, щоб ходити, але воно все ж таки ходило, перестрибуючи через голову. Другим був каліка, потворний і скорчений настільки, що не міг навіть кульгати. Третій був отим видінням у вікні — жалюгідним, зморшкуватим і брудним привидом. Останній, четвертий, мав білу шкіру, змережану синіми смугами. Кет затремтів.

— Будь ласка, поверни їх назад, — попросив він.

Ґвендолен тільки засміялася й наказала чотирьом привидам йти за рештою. Вони знехотя поволоклися до дверей. Та не встигли вийти з кімнати, як на порозі з'явилися Крестомансі та містер Сондерс. Чаклун і вчитель притягли зі собою цілу купу кісток і дрібних

мерзенних істот, які падали на килим і гинули під довгими блискучими черевиками господаря замку. Привиди тупцяли, щось невиразно белькотіли, та врешті-решт зникали в охопленому полум'ям казані. Вогонь, здавалося, зникав разом із ними, і за деякий час у кімнаті не залишилося нічого, крім густого, чорного, смердючого диму.

Крізь дим було видно, як Гвендолен втупилася у Крестомансі та містера Сондерса. Маг виглядав велично у синьому оксамитовому костюмі, з мереживними манжетами та жабо. Містер Сондерс, здавалося, доклав чимало зусиль, щоб знайти костюм, у якому його руки та ноги не видавалися б такими довгими, але це йому не зовсім вдалося. Один його черевик з добротної шкіри був розшнурований, а кістляві зап'ястки виглядали з рукавів сорочки. Здавалося, Містер Сондерс намотував на праву руку якусь невидиму нитку. Він і Крестомансі дивилися на Гвендолен вельми роздратовано.

— Ми вас попереджали, чи не так? — сказав Крестомансі. — Продовжуйте, Майкле.

Містер Сондерс заховав невидимий моток ниток собі до кишені.

— Дякую, — сказав він. — Уже тиждень у мене руки сверблять.

Немов чорна хмара він навис над Гвендолен, схопив її за руки й, сівши на стілець, перекинув через коліно. Потім скинув незашнурований шкіряний черевик і почав з усієї сили ним її лупцювати. Поки містер Сондерс гамселив Гвендолен, а та звивалася, верещала та копала його ногами, Крестомансі підійшов до Кета й дав йому у вухо, двічі з кожного боку. Кет був такий вражений, що впав би, якби Крестомансі відразу не бив його з другого боку й не давав падати.

— Навіщо ви мене б'єте? — обурено запитав Кет, схопившись за голову, що дзвеніла, наче дзвін. — Я нічого поганого не зробив.

— Ось тому я тебе й вдарив, — сказав Крестомансі. — Ти ж не намагався зупинити її, чи не так?

Сказавши це, він повернувся до містера Сондерса.

— Гадаю, з неї досить, Майкле.

Містер Сондерс з явною неохотою перестав лупцювати дівчину. Гвендолен сповзла навколішки на підлогу, схлипуючи від болю й волаючи між схлипуваннями про жахливе ставлення до себе.

Крестомансі підійшов й штурхнув її своїм блискучим черевиком.

— Припини свої витівки й поведься пристойно.

А коли Гвендолен з жалюгідним виглядом зіп'ялася на ноги, він сказав:

— Ти цілком заслужила сьогоднішнє покарання. І ще: думаю, ти зрозуміла, що, окрім непокори, Майкл вибив з тебе й чаклунські здібності. Ти більше не зможеш чаклувати, поки не переконаєш нас, що у тебе добрі наміри. Зрозуміла? А тепер лягай спати. Й заради Бога, спробуй обміркувати все те, що ти накоїла.

Він кивнув містеру Сондерсу, й обидва вийшли. Містер Сондерс скакав на одній нозі, бо досі взував свій розшнурований черевик. Отак підскакуючи, він роздушив не одну гидку істоту, яка ще повзала по килимі. Гвендолен закрила обличчя руками й з усієї сили затупотіла ногами.

— Звірюки! Звірі! Як вони посміли так поводитися зі мною! Я утну щось ще гірше, ніж досі. Я їм покажу!

— Але ти нічого не зможеш зробити без чаклунських умінь, — сказав Кет. — Хіба Крестомансі не сказав, що містер Сондерс позбавив тебе відьомського дару?

— Забирайся! — заволатала на нього Гвендолен. — Залиш мене саму! Ти такий, як і всі вони.

Кет пішов до своєї кімнати, а Гвендолен ще довго тупотіла від безсилля ногами та схлипувала. Врешті-решт підняла голову й гукнула:

— Я ще не переможена! Ось побачиш!

Не дивно, що Кет бачив тієї ночі жахіття. Йому наснилися велетенські черв'яки та слизькі жаби, що росли та збільшувалися. Кет пітнів, стогнав, та врешті-решт, прокинувся, почувачи себе зовсім розбитим, наче після важкої хвороби чи страшного сну, трохи полежав із розплющеними очима і, заспокоївшись, знову задрімав. А коли прокинувся, у кімнаті горіло світло. Хлопець розплющив очі й прислухався до сніжної тиші замку. Все довкола вказувало на те, що Гвендолен знову щось утнула. Він не розумів, що дало йому цю переконаність. Мабуть, це всього-на-всього гра уяви. Якщо містер Сондерс справді відібрав у неї відьомський талант, то вона уже нічогоісінько не зможе зробити. Але Кет знав: вона знову щось накоїла. Він встав і поплентався до вікна. Нічого незвичайного через жодне з вікон хлопець не побачив: кедри росли собі навколо галявини, а вдалині, на схилі пагорба блищали сади.

День народжувався зі сонця й туману, а на темно-зеленому килимі галявини не було ще жодного сліду. Але Кет відчував — докола відбулися зміни. Тому він швидко одягся й збіг сходами вниз, щоб запитати Гвендолен, що вона знову накоїла. Кет відчинив двері її кімнати, й у ніздрі йому вдарив сморід, солодкий, важкий сморід чаклунства. Тут було бездоганно чисто. Жодних мертвих істот, жодних спалених казанів. Лише коробка Гвендолен лежала деінде. Раніше вона стояла в розмальованій шафі, а зараз була біля її ліжка. Гвендолен спала під синьо-оксамитовою ковдрою. Кет дуже обережно зачинив за собою двері, щоб не розбудити її. Але молода чаклунка прокинулася, сіла й витріщилась на нього. Кет зрозумів: те, що сталося, сталося зі самою Гвендолен. Нічну сорочку вона одягнула навспак і стрічки, які мали б стягувати її на спині, зараз теліпалися спереду. Ще одне, на що звернув увагу Кет, — погляд, яким сестра дивилася на нього. У її очах читалося здивування та переляк.

— Хто ти? — запитала вона.

— Я — Кет, — сказав Кет.

— Ні, ти не Кет (кіт). Ти — хлопець, — сказала Гвендолен. — Хто ти?

Кет подумав, що чаклунка, втративши свою відьмацьку силу, також утрачає пам'ять. Тому вирішив бути обережнішим з Гвендолен.

— Я твій брат, Ерік, — терпляче промовив він і підійшов до її ліжка, щоб вона глянула на нього зблизька. — Але ти завжди називала мене Кетом.

— Мій брат! — вигукнула вона з подивом. — Не може бути! Я завжди хотіла мати брата. І я, звичайно, не сплю. У ванні було надто холодно, а коли я себе щипаю, то дуже боляче. А де я? Це якийсь притулок?

Хлопець витріщився на неї. Він запідозрив, що з пам'яттю у неї все гаразд, а от із зовнішністю та манерою говорити... Вона стала зграбнішою, ніж була. Обличчя залишилося гарненьким, з чудовими волошковими очима, але все-одно щось було не те. Навіть золоте волосся, яке розкинулося по плечах, було на два дюйми довше, ніж учора вночі.

— Ти не Гвендолен! — крикнув він.

— Яке жахливе ім'я, — сказала дівчина, що сиділа на ліжку. — Звичайно, ні! Мене звуть Джанет Чант.

9

Кет був, мабуть, так само приголомшений, як і дивна дівчина, яку звали... Джанет Чант. «Джанет Чант... Може, Гвендолен має сестру-близнючку, про яку вона мені не розповіла?» — думки хаотично роїлися в його голові.

— Але моє прізвище також Чант, — сказав він.

— Та невже? — перепитала Джанет.

Вона стала навколішки, не злазячи з ліжка, й замислено запустила пальці у волосся.

Гвендолен ніколи б так не зробила.

— Твоє прізвище справді Чант? Воно взагалі не дуже поширене. І ти подумав, що я твоя сестра? Відколи прокинулася у ванні, все намагаюсь до двох додати два і в мене чомусь виходить п'ять. Де ми?

— У замку Крестомансі, — сказав Кет. — Крестомансі запросив нас сюди жити через рік після загибелі наших батьків.

— Отакої! — сказала Джанет. — Моя мама й тато живі й копають одне одного ногами! Принаймні так вони робили, коли я побажала їм на добраніч учора ввечері. Хто такий Крестомансі? Ти можеш розповісти мені щось про себе?

Спантеличений і збентежений, Кет розказав, як і чому він та Гвендолен оселилися в замку, про всі її чаклунські витівки.

— Ти хочеш сказати, що Гвендолен справді була чаклункою? — вигукнула Джанет.

Кет не хотів, щоб вона говорила *була*. Адже він щораз більше переконувався, що справжню Гвендолен вже ніколи не побачить.

— Звичайно ж, вона чаклунка, — сказав він. — А ти що, ні?

— Святе небо, ні! — вигукнула Джанет. — Хоча я, напевно, стала б нею, якби завжди жила тут. Відьми ж у вас частенько зустрічаються, еге ж?

— І відьмаки та некроманти, — сказав Кет. — Але чарівники та маги трапляються рідше. Я думаю, містер Сондерс — маг.

— Цілителі, знахарі, шамани, мольфари, ворожбити? — швидко запитала Джанет. — Босоркані, факіри, відьмаки? Їх також хоч греблю

гати?

— Більшість із них живе серед простих людей, — пояснив Кет. — Потороча — взагалі брутальна особа. А справжні маги — дуже сильні й розумні.

— Зрозуміло, — сказала Джанет.

Вона замислилася на хвилинку, а потім якось по-хлопчачому скочила з ліжка. Гвендолен так ніколи б не зробила.

— А влаштуймо обшук, — сказала вона, — на той випадок, якщо люба Гвендолен була такою доброю, і залишила нам цидулку.

— Ти покладаєш на неї надто великі надії, — сказав Кет невтішно. — Як ти думаєш, де вона зараз?

Джанет подивилася на нього і побачила розпач у його очах.

— Пробач, — сказала вона. — Я більше не буду. Але ти ж розумієш, чому я на неї розгнівана? Схоже, вона закинула мене сюди, а сама подалася деінде. Сподіваймося, вона має для цього вагому підставу.

— Вони відлупцювали її черевиком і відібрали чаклунський дар, — сказав Кет.

— Угу, ти це казав, — розсіяно відповіла Джанет, продовжуючи висувати шухляди позолоченого туалетного столика. — Я вже боюся отого Крестомансі. Ти впевнений, що у неї відібрали здатність чаклувати? Якщо це справді так, то як вона могла все це зробити?

— Я цього також не розумію, — сказав Кет і собі зайнявся пошуками. Тепер він віддав би свого мізинця за одне-однісіньке слово від Гвендолен. Хлопець почував себе жахливо самотнім.

— Чому ти ходила у ванну? — запитав він і подумав, що не завадило б і там пошукати.

— Насправді, я не знаю. Але пам'ятаю, що прокинулася саме там, — сказала Джанет, витягуючи з нижньої шухляди пучок заплетеного в косу волосся. — Здавалося, ніби мене протягли крізь живопліт, голу-голісіньку, тому я дуже змерзла.

— А чому ти була роздягнена? — запитав Кет, марно перебираючи спідню білизну Гвендолен.

— Минулої ночі було досить спекотно, — сказала Джанет. — Тому й роздяглася. Отож я блукала замком, намагаючись збагнути, куди мене занесло? А коли зайшла у цю казкову кімнату, то вирішила, що

мене перетворили на принцесу. На ліжку лежала нічна сорочка, і я її накинула на себе.

— Але ж ти її одягла задом наперед, — сказав Кет.

Джанет якраз переглядала речі, що стояли на полиці над каміном. Вона зупинилася й почала пильно вдивлятися у стрічки на нічній сорочці.

— Серйозно? О, я напевне, помилюся іще не один раз. Тільки глянь на цей вишуканий гардероб! Треба покопирсатися у її шафі. Отож я знову вийшла у довгий зелений коридор, але від страху мене почало трясти і нудити. Тому, довго не думаючи, я швиденько повернулася до ліжка й лягла спати. Мені так хотілося вірити, що це все був лише поганий сон. Але натомість з'явився ти. Знайшов що-небудь?

— Ні, — сказав Кет. — Але ще залишилася її коробка.

— Мабуть, те, що ми шукаємо, там, — сказала Джанет.

Вони присіли навпочіпки й відкрили коробку. Речей всередині було небагато. Кет знав, що Гвендолен мала звичку брати з собою усе необхідне. Отже, тут лежали дві книжки з основ магії: «Елементарні закляття» та «Магія для початківців» і кілька листків приміток, написані широким, круглим почерком Гвендолен.

— У неї почерк достоту як мій. Чому вона не взяла зі собою ці книжки?

— Напевне, вони для початківців, а вона вже досягла високого рівня у вивченні магії.

Вона відсунула книжки та записи вбік, і з них випала червона книжечка зі сірниками. Джанет підняла її, відкрила й побачила, що половина сірників уже спалені, хоча навіть не були витягнуті з книжечки.

— Щось мені підказує, що тут якесь закляття, — сказала вона. — А що це за листи?

— Напевне, це любовні листи моїх батьків, — сказав Кет.

Заадресовані листи досі лежали в конвертах з марками. Джанет вмостилася на килимі, поклала їх перед собою і почала переглядати.

— Ці чорні марки вартістю одне пенні кожна. На кожній із них зображено обличчя якогось чоловіка, схожого на короля. Хто зараз править країною?

— Карл Сьомий, — відповів Кет.

— А хіба не Георг? — запитала Джанет.

Та піднявши голову, зустрілася зі здивованим поглядом Кета, й знову втупилася у листи.

— Я бачу, твої батьки обоє мали прізвище Чант. Чи не були вони двоюрідними сестрою та братом, от як мої батьки? Моя бабуся була проти їхнього одруження, адже довкола говорили, що такі шлюби нещасливі.

— Я не знаю... Ееее... Можливо... Принаймні вони були вельми схожі між собою, — сказав Кет і ще більше відчув свою самотність.

Джанет також було самотньо. Вона запхнула крихітну книжечку з дев'ятьма сірниками під рожеву стрічку, якою були акуратно перев'язані листи, адресовані Керолайн Чант (як і Гвендолен, вона любила чистоту і порядок), і сказала:

— Обидві високі й світловолосі, з блакитним очима. Мою маму також звать Керолайн. Кете, я, здається, починаю дещо розуміти. Ну ж бо, Гвендолен, підкажи нам, де шукати.

Сказавши це, Джанет висипала на килим увесь вміст коробки Гвендолен: теки, папери, письмове приладдя, стиральні гумки і сумку з написом: «Сувенір із Блекпула». На дні скриньки був схований рожевий аркуш паперу, списаний каліграфічним почерком Гвендолен.

— Я знала, що знайду щось, — радісно крикнула Джанет, витріщившись на списаний листок. — Так я й думала! Вона така ж потайна, як і я!

Вона поклала лист на килим, щоб і Кет зміг прочитати написане. Гвендолен писала:

«Дорога моя Заміно, я змушена покинути це жахливе місце. Ніхто мене тут не розуміє. Ніхто не помічає мого таланту. Ти незабаром це зрозумієш, бо позаяк маєш бути моєю точною копією, отож будеш і відьмою. Вони не знали про всі мої можливості, бо я добре приховувала їх. Якимось мені стало відомо, як можна переселитися в інший світ, і я туди втекла у пошуках кращого життя. Я знаю, що буду там королевою, як мені колись напороочили. Існують сотні інших світів, одні кращі за інші. Вони утворюються тоді, коли відбувається якась велика історична подія, грандіозна битва або землетрус, в результаті яких можуть виникнути дві інші речі. Хоч вони виникають одночасно, проте існувати разом не можуть, тому світ розколюється на два світи, які опісля стають іншими. Я знаю, що

у різних світах існують інші Гвендолен. Одна з них прийде сюди, коли я піду, бо тут утвориться пустота, яка затягне її. Проте не журися, моя люба Заміно, якщо твої батьки ще живі. Якась інша Гвендолен прийде і на твоє місце, щоб стати тобою. Адже ми всі дуже розумні. Вірю, що ти зможеш перетворити життя Крестомансі на пекло, а я тобі буду дуже вдячна за це.

P.S. Твоя люба Гвендолен.

P.P.S. Спали це.

Скажи Кетові, мені дуже прикро, але йому доведеться виконувати все, що накаже йому містер Нострам».

Прочитавши це, Кет безвільно опустився на килим поруч із Джанет. Він зрозумів, що вже ніколи не побачить Гвендолен. Схоже, йому тепер доведеться назавжди бути з її заміною. Коли ти знаєш людину так, як Кет знав Гвендолен, то навіть найточніша копія не зможе її замінити. По-перше, Джанет не чарівниця. По-друге, у неї зовсім інший вираз обличчя. Та й Гвендолен ні за що на світі не дозволила б, щоб її отак перекинули в інший світ. Джанет була більше схожа на нього — спокійна, тиха й врівноважена.

— Цікаво, як мама й тато сприймуть мою заміну? — сказала, вона й усміхнулася крізь сльози. Та наступної миті опанувала себе і запитала: — Ти не заперечуватимеш, якщо я не спалюватиму цього листа? Це єдиний доказ, що я не схибнута дівчина Гвендолен, яка вирішила, що вона — Джанет Чант. Можна мені заховати цього листа?

— Цей лист належить тобі, — сказав Кет.

— І твоєї сестрі, — сказала Джанет. — Нехай Бог благословить її маленьку, солоденьку, брехливу душу! Не ображайся на мене, Кете. Я захоплююся нею! Вона вміє широко мислити. Тобі також слід захоплюватися нею. Ану, подивимося, чи у кімнаті твоєї сестрички знайдеться добрий сховок для мого листа. Мені буде спокійніше, якщо вона його не знайде.

Джанет, не випускаючи листа з рук, стрибнула до позолоченого туалетного столика, ухопилася за дзеркало у важкій золотій рамі й покрутила його. «Гвендолен би так ніколи не стрибнула», — подумки відзначив Кет, схопився на рівні ноги й подався за нею. На зворотному боці дзеркала була фанера. Джанет нігтями підважила її та вийняла з рами.

— Я так завжди роблю вдома зі своїм дзеркалом, — пояснила дівчина. — Це добра схованка. Єдине місце, про яке мої батьки навіть не здогадуються. Мама й тато у мене чудові, але надто цікаві. Мабуть, це тому, що я — єдина дитина. А мені подобається мати таємниці. Я пишу собі оповідки, а вони неодмінно хочуть їх прочитати. Кете, поглянь, ось тут якісь пурпурові плями, як у далматинців.

Вона показала Кету знаки, намальовані на червоній поверхні скла.

— Думаю, це знаки кабали, — припустив Кет. — Закляття.

— Можливо, вона про це також здогадалася, — підтвердила Джанет. — Гадаю, мати двійника — справжнісіньке пекло. Ми однаково мислимо і робимо все однаково.

З цими словами вона притиснула лист Гвендолен до задньої сторони дзеркала і поставила фанеру на її місце.

— Я ладна побитися об заклад, що знаю, для чого зроблене це закляття. Вряди-годи Гвендолен зазірала через нього в інші світи та дивилася, як поживають її заміни. Сподіваюся, вона й зараз дивиться на нас.

Джанет повернула дзеркало й, скосивши очі до носа, люто глянула в нього. Потім розтягла кутики повік, наче китаянка, і висолопила язик. Але цього їй виявилось недостатньо. Вона пальцем задерла вгору кінчик носа і скривила рот до щоки. Кет засміявся.

— Невже Гвендолен такого не робила? — сказала Джанет, не змінюючи гримаси.

— Ні, — захихотів Кет.

Саме цієї миті Евфімія відчинила двері. Від несподіванки Джанет аж підстрибнула. Кет не міг навіть подумати, що вона так нервує.

— Думаю, тобі треба припинити кривлятися, — сказала Евфімія. — І нарешті зніми нічну сорочку, Гвендолен.

Щоб прослідкувати за виконанням свого наказу, Евфімія зайшла в кімнату, але майже одразу скрикнула і перетворилася у брунатну грудку.

Від несподіванки Джанет затулила рот руками та з жахом дивилася, як грудка-Евфімія ставала все меншою і меншою. Вона припинила зменшуватися, аж коли досягла розміру в три дюйми, і тоді випустила великі, перетинчасті лапи. На них вона подибала вперед і втупила свої вибалушені жовтаві очі у Джанет і Кета.

— О Боже! — сказав Кет.

Здається, на прощання Гвендолен перетворила Евфімію на жабу. Джанет заридала, Кет був ошелешений. Якою ж самовпевненою здавалася йому Гвендолен! Важко зітхаючи, Джанет стала навколішки й обережно взяла на руки брунатну жабу-Евфімію.

— Ох, ти ж безталанна! — заплакала вона. — Уявляю, як тобі погано! Кете, що ми тепер робитимемо? Ти вмієш розчакловувати жаб?

— Я не знаю, — розважливо промовив Кет.

Зненацька на його плечі впало важке ярмо відповідальності. Попри усю впевненість у своїх силах, Джанет безперечно потребувала опіки. А Евфімія потребувала її ще більше. Якби не Крестомансі, Кет одразу побіг би шукати містера Сондерса, щоб той допоміг йому розв'язати цю проблему. Але несподівано усвідомив, які жахливі наслідки могли чекати на Гвендолен, якби Крестомансі дізнався про її останні витівки. Кет зрозумів, що він боїться Крестомансі. Отож вирішив тримати в таємниці все, що стосувалося Джанет і Евфімії. У розпачі хлопець побіг до ванної кімнати, приніс вологий рушник і подав його Джанет.

— Поклади її на цей рушник. Їй потрібна вологість. Я попрошу Роджера й Джулію знову перетворити її на людину. Скажу, що ти цього не зможеш зробити. І заради Бога, не кажи нікому, що ти не Гвендолен... Благаю тебе!

Джанет обережно поклала жабу на рушник. Евфімія ворушилася й зиркала на дівчину осудливим поглядом.

— Не дивися на мене так, — пирхаючи, сказала Джанет, — Кете, нам потрібно заховати її. Як гадаєш, їй буде зручно у шафі?

— Їй має бути там зручно. А ти переодягнися.

Джанет запанікувала.

— Кете, а який одяг носить Гвендолен?

Кет думав, що дівчата знають, що носити.

— Звичайні речі — спіднички, панчохи, сукню, черевички — ти ж знаєш.

— Ні, не знаю, — відповіла Джанет. — Я завжди ношу штани.

Кет відчув, що проблеми накочуються на нього сніговою лавиною. Він гарячково почав шукати їй одяг. Схоже, свої найкращі речі Гвендолен забрала, але він знайшов її старіші черевички, зелені панчохи, підв'язки відповідного кольору, зелену кашемірову сукню і — з деяким збентеженням — її панталони.

— Вона й справді одягала дві спіднички? — запитала Джанет.

— Так, — відповів їй Кет, — і тобі треба їх одягнути.

Та Джанет ніяк не вдавалося одягнути на себе все, що одягала щодня Гвендолен, тому Кетові довелося їй допомагати: защепнути замок, зав'язати пояс. Коли Кет закінчив її одягати, Джанет виглядала гарно, але одразу впало у вічі, що їй допомагали. Вона критично подивилася на себе в дзеркало.

— Дякую тобі, ти — янгол. Я тепер схожа на доньку короля Едварда. Чи на іншу принцесу.

— Ходімо, — сказав Кет. — Час снідати.

Він відніс Евфімію до шафи й добре загорнув її в рушник.

— Заспокойся, — сказав він. — Я постараюсь якомога швидше знайти можливість розчаклувати тебе. Тільки прошу, не зчиняй галасу. Він зачинив двері шафи й підпер їх аркушами приміток Гвендолен. Тихе шарудіння долинали з-за дверей: Евфімія не хотіла заспокоюватися. Кет її не винив.

— Можливо, треба було б залишити її у кімнаті?

— Ні, — сказав Кет.

Хоч Евфімія й стала жабою, але досі була схожа на себе. Він знав, що Мері впізнає її відразу, щойно побачить, тому узяв Джанет за лікоть і швидко поволік у кімнату для ігор.

— Ви двоє можете хоч раз прокинутися вчасно? — запитала Джулія.

— Я стомився чемно чекати, коли мене покличуть на сніданок.

— Ерік прокинувся ще кілька годин тому, — сказала Мері, виринувши невідомо звідки. — Чим ви там займалися? І де поділася Евфімія?

— Мері сьогодні трохи не в собі, — сказав Роджер, весело підморгнувши.

У цю мить перед дітьми з'явилися дві Мері: одна справжня, а інша — примарна. Джанет знову від несподіванки підстрибнула. Це була друга відьмацька витівка, яку вона бачила у своєму житті, і звикнути до цього їй було досить важко.

— Думаю, це Гвендолен намудрила, — сказала Джулія і кинула на Джанет один зі своїх украй недобррозичливих поглядів.

Кет забув остерегти дівчину, що Джулія ненавиділа Гвендолен після витівки зі зміями. Промовистий погляд чаклунки — це щось набагато

гірше, аніж погляд звичайної людини. Джулія ним запроторила Джанет у дальній кут кімнати, і не випускала звідти, поки Кет не став їй на перешкоді.

— Не роби так, — сказав він. — Їй шкода.

— Справді? — засумнівалася Джулія. — Ти справді жалкуєш? — запитала вона, намагаючись оминути поглядом Кета і подивитися на Джанет.

— Атож, мені справді дуже шкода, — сказала Джанет, не маючи найменшого уявлення, про що вона жалкує. — Я дуже змінилася.

— Я стежитиму за тобою!

Але врешті-решт перевела погляд на Мері, яка принесла на таці хліб, мармелад і глечик із какао. Джанет понюхала какао, яке парувало у глечику, і її обличчя спохмурніло, як обличчя Гвендолен. Схоже, вона не любила какао так само, як і її попередниця.

— Ой люба моя, — сказала вона. — Я ненавиджу какао.

Мері закотила очі до стелі.

— Ви раніше були такою витонченою! І жодного разу не сказали, що воно вам не смакує.

— Я змінилася, — вигадала Джанет. — Коли моє серце змінилося, змінилися і мої смаки. Чи не могла б ти принести каву?

— Де я її візьму? Може, під килимом? — запитала Мері. — Гаразд. Я запитаю на кухні. Скажу їм, що твої смаки змінилися.

Кет був дуже задоволений, коли зрозумів, що пити какао не обов'язково.

— А можна мені також каву? — запитав він, коли Мері пішла до ліфта. — Або ні, краще я вип'ю чаю.

— Але чому ти почав капризувати саме тоді, коли Евфімія десь запропастилася і покинула мене тут одну напризволяще, — невдоволено дорікнула Мері.

— Та ти ж завжди кажеш, що вона нічого як слід не робить, — здивовано промовив Кет.

Мері роздратовано підбігла до переговорної труби й замовила кавник з кавою й заварник чаю.

— Для Її Високості та Його Величності, — сказала вона в трубу.

— Схоже, він щойно зрозумів, що хотів би пити чай. Я б усе віддала, щоб побачити хоч одну нормальну дитину в цьому замку, Ненсі.

— Але ж я нормальна дитина! — в один голос запротестували Джанет і Кет.

— А ми хіба не чудові? — задоволено промуркотіла Джулія.

— Як ви можете бути чудовими? — запитала Мері, спускаючи ліфт. — Ви всі Чанти. От скажи мені, хоч хтось із Чантів був колись нормальним?

Джанет здивовано подивилася на Кета, але Кет був не менш спантеличений, ніж вона.

— Я думав, ваше прізвище Крестомансі, — сказав він, звертаючись до Роджера та Джулії.

— Це лише титул тата, — сказала Джулія.

— Ти — наш кузен, — сказав Роджер. — Хіба ти не знаєш? Я думав, що саме тому тато оселив вас тут.

Діти снідали, а Кет сидів у глибокій задумі. Він розумів, що ця обставина ускладнює їхню ситуацію ще більше, ніж досі.

10

Кет дочекався слухного моменту, коли містер Сондерс покликав їх на уроки, узяв Роджера за руку й прошепотів:

— Розумієш, Гвендолен перетворила Евфімію на жабу й...

Роджер голосно засопів, потім зареготав, і Кетові довелося чекати, поки він перестане сміятися.

— ...І вона не хоче її розчаклувати. А ти можеш?

Хоч малий чаклун намагався бути серйозним, проте щоразу вибухав гучним реготом.

— Я не знаю. Мабуть, ні. Лише якщо вона мені скаже, яке закляття застосувала. Відгадати закляття може лише той, хто уже вивчав Вищу Магію, а я до цього рівня ще не дійшов. О, як кумедно!

Він нахилився над столом і знову дзвінко засміявся. Містер Сондерс з'явився на порозі класу і зупинив гучний сміх зауваженням, що час розповідати анекдоти буде після уроків. Всі зайшли до класу. Не дивно, що Кет побачив Джанет за своєю партою — вона не знала, куди сідати. Хлопець непомітно показав на її парту і знову зосередився на заклятті, яке могла використати Гвендолен. Це був найневдаліший ранок з усіх, що їх він будь-коли пережив. Звичайно, хлопець здогадувався, що Джанет знає набагато більше, ніж Гвендолен, яка, окрім чаклунства, нічого не вчила, але розумів, що знання дівчини-двійника не з їхнього світу. Лише один предмет обидві знали добре — арифметику. Але сьогодні містер Сондерс надумав дати Джанет завдання з історії. Кет якраз шкрябав есей з англійської мови, коли помітив, що Джанет починає панікувати.

— Кого ти маєш на увазі, коли називаєш Генріха П'ятого? — прогарчав містер Сондерс. — Ричард Другий був на троні ще довго після Аджинкура. Яким було його найбільше магічне досягнення?

— Розгром французів, — припустила Джанет.

Містер Сондерс мав такий роздратований вигляд, що вона забелькотіла:

— Мені так здається. Французи були надто неповороткі у своїх металевих обладунках, а англійці мали на собі вовняний одяг і тому не

грузли в багнюці, а їхні довгі луки, схоже, були зачаровані. Тому вони щоразу влучали, стріляючи у французів.

— І хто, на твою думку, виграв битву під Аджинкурором?

— Англійці, — сказала Джанет.

Це, звичайно, була правильна відповідь у її світі, але дівчина починала розуміти, що тут істина завжди протилежна правді з її світу. Так воно було й насправді. Містер Сондерс поклав руку їй на голову:

— Ні, ні, ні! Французи! Ти зовсім нічого не тямиш в історії, дівчино!

Здавалося, Джанет от-от заплаче, зірветься і розповість учителю, що вона не Гвендолен. Кет був у розпачі: причин приховувати правду, на відміну від Кета, у неї не було.

— Гвендолен ніколи нічого не знає, — голосно промовив він, сподіваючись, що Джанет зрозуміє натяк.

Вона зрозуміла, зітхнула з полегкістю й розслабилася.

— Я це знаю, — сказав містер Сондерс. — Але десь там, усередині цієї гарненької голівки, має бути бодай трохи сірої речовини. Тож я сподіваюсь її побачити.

На лихо, Джанет настільки заспокоїлася, що спробувала пожартувати.

— А ви не хочете розколоти мою голову й подивитися, що там всередині? — запитала вона.

— Не спокушайте мене! — закричав містер Сондерс.

Він затулив очі своєю вузлуватою долонею, а другу націлив на Джанет. Це здалося настільки кумедним, що вона від душі розсміялася. Це було зовсім не схоже на Гвендолен. Від здивування містер Сондерс опустив руку нижче свого носа й підозріливо дивився на неї.

— Що це ти робила?

— Нічого, — винуватим голосом сказала Джанет.

— Гм, — містер Сондерс проказав це таким тоном, що Кет та Джанет відчували себе не у своїй тарілці.

Нарешті — і дуже-дуже до речі — настав час для молока та бісквітів. Мері з дуже поважним виглядом принесла наїдки на великій таці. Поруч із філіжанкою кави лежала жаба — велика, мокра, брунатна жаба. Від страху душа Кета мало не провалилася у нетрі замку. Судячи з переляканого вигляду Джанет, вона відчувала те саме.

— Що це ти принесла? — запитав містер Сондерс.

— Ще одну витівку Гвендолен, якою вона вирішила прикрасити наш сьогоднішній день. — похмуро відповіла Мері. — Погляньте, це ж Евфімія.

Містер Сондерс нахилився й глянув на брунатну грудочку. Потім швидко повернувся до Джанет і глянув на неї з такою люттю, що дівчина без роздумів зірвалася зі стільця.

— Ось чому ти сміялася!

— Ні, це не я! — скрикнула Джанет.

— Евфімія була зачинена в шафі у кімнаті Гвендолен, стогнала та кумкала, бідолашна, — сказала Мері.

— Я думаю, про це треба розповісти Крестомансі, — сказав містер Сондерс.

Він уже було рушив до дверей, але двері самі відчинилися, і до кімнати увійшов веселий і заклопотаний Крестомансі, із якимись паперами у руці.

— Майкле, ти, схоже, вчинив правильно... — Він замовк, побачивши обличчя містера Сондерса. — Що трапилось?

— Будь ласка, погляньте на цю жабу, сер, — сказала Мері. Я знайшла її в шафі Гвендолен.

У той день Крестомансі мав неперевершений вигляд. На ньому був сірий костюм у бузкову смужку і в тон до нього бузкова краватка, трохи зсунута набік. Маг нахилився, щоб краще роздивитися жабу. Евфімія підняла голову й квакнула на знак привітання.

У класі запанувала тиша. Кет ні за що на світі не хотів би пережити ще хоча б одну таку мить.

— Святий Боже! — сказав Крестомансі лагідним голосом. Таким лагідним, як мороз, що ніжно малює малюнки на вікнах.

— Це Євфенія.

— Це Евфімія, тату, — поправила його Джулія.

— Звичайно, Евфімія. Але хто ж це зробив?

Кет дивувався, чому від такого лагідного голосу всі волосинки на його потилиці стали сторч.

— Гвендолен, сер, — сказала Мері.

Але Крестомансі похитав чорною чуприною.

— Ні! Не вішайте на неї усіх собак. Це не могла бути Гвендолен. Учора вночі Майкл забрав у неї відьмацький дар.

— О, який же я йолоп! — сказав містер Сондерс, густо почервонівши.

— Тоді хто ж це міг начаклувати? — здивовано мовив Крестомансі.

Знову запала мовчанка. Кетові здалося, що вона тривала, як Льодовиковий період. У цей час Джулія з милою усмішкою на обличчі почала барабанити пальчиками по парті і замислено глянула на Джанет. Джанет раптом перехопило подих і вона підстрибнула. Кет запанікував. Він був переконаний, що дівчина зараз розповість всю правду. Тому, щоб якось зупинити цю лавину, сказав:

— Це зробив я.

Усі присутні спрямували погляди на нього. Джулія — з огидою, Роджер — здивовано, містер Сондерс — розлючено. Мері подивилася на нього так, ніби він сам був жабою. Але в погляді Крестомансі Кет побачив чемну недовіру, і це було для нього найгірше.

— Пробач мені, Еріку, — сказав він. — Але невже це справді був ти?

Кет подивився на нього затуманеними від неслухняних сліз очима. «Мабуть, це через страх», — подумалося йому.

— Це була помилка, — став розповідати він. — Я намагався зробити заляття. Я... я не думав, що воно спрацює. А тоді до кімнати увійшла Евфімія і перетворилася на жабу. Ось так, — пояснив він.

Крестомансі сказав:

— Але ж вам усім наказано не чарувати самотійно.

— Я знаю, — винувато опустил голову Кет. — Але був певен, що воно, як завжди, не вдасться. А воно спрацювало...

— Тоді ти повинен негайно його зняти, — сказав Крестомансі.

Кет ковтнув слину.

— Я не можу. Я не знаю, як це зробити.

Крестомансі обдарував його ще одним поглядом — таким чемним, дошкульним і недовірливим, що Кет із радістю заліз би під свою парту, якби був спроможний взагалі рухатися.

— Ну що ж, — сказав Крестомансі, — Майкле, можливо, вам вдасться розв'язати проблему?

Мері простягла тацю. Містер Сондерс узяв Евфімію й поставив її на вчительський стіл. Евфімія збуджено закумкала.

— Трішки почекай, — заспокійливо сказав їй містер Сондерс.

Він стулив долоні й простяг їх над нею. Але нічого не відбулося. Трохи спантеличений, містер Сондерс почав щось бурмотіти. Знову невдача. Евфімія продовжувала крутити головою у різні боки, все одно залишаючись жабою. Вираз обличчя містера Сондерса зі спантеличеного став розгубленим.

— Що ти застосував, Еріку?

— Я не пам'ятаю, — відповів Кет.

— Схоже, я не зможу її розчаклувати, — сказав містер Сондерс. — Ти сам повинен це зробити, Еріку. Ходи-но сюди.

Кет безпорадно глянув на Крестомансі, але той кивнув головою, наче вважав, що містер Сондерс має рацію. Тоді хлопець встав з-за своєї парти. Ноги його майже не слухали. Вони ослабли і щосекунди підкошувалися, а душа знову впала кудись нижче замкових підвалів. Він повільно рушив до вчительського столу. Евфімія, котра побачила його наближення, зробила великий стрибок з краєчку столу. Містер Сондерс спіймав її в повітрі й посадив назад.

— Що я повинен робити? — запитав Кет, і його голос пролунав, як кумкання жаби.

Містер Сондерс узяв його за лівий зап'ясток і поклав його ліву долоню на липку спину Евфімії.

— А тепер зніми з неї закляття, — сказав він.

— Я... Я... — белькотів Кет.

Він вирішив спробувати.

— Перестань бути жабою й знову перетворися на Евфімію, — сказав він, і зі жахом подумав, що вони з ним зроблять, якщо вона не перетвориться на дівчину. Але, на величезний подив, під його пальцями жаба ставала теплішою і потрохи росла. Кет прикипів поглядом до містера Сондерса, поки брунатна грудка ставала все більшою та більшою. Він був майже певний, що побачив на його обличчі тінь усмішки. За мить Евфімія вже сиділа на краєчку стола. Її одяг був трохи зім'ятий і брудний, але нічого жаб'ячого в ній не залишилося.

— Ніколи б не подумала, що це ти! — сказала вона Кетові, затулила обличчя долонями й заплакала. Крестомансі підійшов до неї й обійняв за плечі.

— Годі, годі, моя люба. Тобі довелося пережити справжнє жахіття. Йди до себе й трохи спочинь.

І він вивів Евфімію з кімнати.

— Пхе! — сказала Джанет.

Мері, все ще набурмосена, поставила перед дітьми молоко й бісквіти. Кет не захотів їсти свою порцію. Йому здавалося, що його шлунок разом із душею впав у підземелля замку і досі звідти не повернувся. Джанет також відмовилася від бісквітів.

— Мені здається, що я розтовстію, якщо їстиму усе, що тут дають, — не подумавши, бовкнула вона. Джулія сприйняла ці слова як особисту образу. Вона вийняла свою хустинку і зав'язала на ній вузлик. У ту ж мить склянка молока, яку принесли Джанет, вислизнула з її рук і розбилася вдрузки, забруднивши підлогу.

— Витри тут усе, — наказав містер Сондерс. — а тоді забирайтеся звідси обоє! Ви мені вже набридли. Джуліє і Роджере, вийміть, будь ласка, свої підручники з магії.

Кет вийшов із Джанет у сад. Там, схоже, було безпечніше. Вони перетнули галявину, трохи накульгуючи після вранішніх пригод.

— Кете, — сказала Джанет, — те, що я попрошу, тобі, можливо, не дуже сподобається, але для мене це вкрай важливо. Я повинна до тебе причепою пристати і не відходити ні на крок, поки не зрозумію правил життя в цьому світі. Сьогодні вранці ти мене двічі врятував. Коли Мері принесла ту жабу, я подумала, що все, нам гаплик, аж тут ти її перетворив на людину. То, виходить, у тебе також є чаклунські здібності. Ніколи б не подумала, що ти відьмак... чи радше чаклун або чарівник.

— Я не відьмак, не чаклун і не чарівник, — сказав Кет. — Але містер Сондерс теж мені на це натякав, коли я зміг жабу перетворити на Евфімію.

— Але Джулія — чаклунка, правда ж? — запитала Джанет. — Чому вона мене так ненавидить? А може, та її ненависть насправді до Гвендолен?

Кет розповів їй про випадок зі зміями.

— О-о-о, тепер я її розумію, — сказала Джанет. — Але мені якось ніяково, бо вона зараз у класі вдосконалює свою чаклунську майстерність, а я не вмію зробити для свого захисту навіть якогось дріб'язкового закляття. Ти коли-небудь чув, як навчають карате?

— Та, начебто, щось чув, — невпевнено відповів Кет, намагаючись угадати, що це таке — карате.

— А Крестомансі чудово одягається, — змінила тему Джанет.

Кет засміявся.

— То ти ще його не бачила у домашньому халаті!

— Сподіваюсь, побачу. Відчуваю, що це буде цікаве видовище!
Чому його всі так бояться?

— Бо Крестомансі все про всіх знає, — сказав Кет.

— Атож, — погодилася Джанет. — Коли він впізнав у жабі Евфімію, і почав говорити з тим лагідним подивом, у мене аж шкіра сирітками покрилася. Я не змогла б зізнатися йому, що я не Гвендолен, навіть якщо б мене катували. От тому мені й потрібно бути біля тебе, щоб добре усе запам'ятовувати. Ти ж не проти?

— Зовсім ні, — сказав Кет.

Але насправді він був проти, і зовсім не хотів возитися з нею з ранку до ночі. «Ще б на плечі мені вилізла і звисила ноги», — невдоволено подумав Кет, хоча добре розумів, що повинен зробити все, аби ніхто у замку не здогадався, що це не Гвендолен. Щоб хоч якось розважитися, він повів її до зруйнованого дерев'яного будиночка. Будиночок надзвичайно сподобався Джанет. А потім вона залізла на верхівку кінського каштана, щоб оглянути все довкола. Кет відчув себе пасажиром, на місці якого уже хтось сидить.

— Обережно! — гукнув він.

— Прокляття! — сказала Джанет. — У цьому дурному одязі не дуже зручно лазити по деревах. Ось уже й спідницю порвала...

— А хіба ти не вмієш шити? — запитав Кет, коли також заліз на дерево.

— Я ненавиджу цю роботу, — сказала Джанет. — Але шити вмію. Вдома зашию свої спіднички.

Вона зіскочила на вцілілі рештки дерев'яного будиночка. За нею з-під сукні волочилися кольорові клапти подертих нижніх спідничок.

— Глянь! Звідси так добре видно село! І дорогу до замку. Он бачиш, до нас щойно звернула підвода різника.

Кет сів на гілку поруч з нею, і вони вдвох дивилися на віз та на коня, який його тягнув.

— У вас зовсім немає автомобілів? — запитала Джанет. — У моєму світі, наприклад, кожен має власний автомобіль.

— Їх мають багаті люди, — сказав Кет. — Коли ми приїхали сюди, Крестомансі вислав за нами свою машину.

— І електрика у вас є, — сказала Джанет. — А все інше таке старомодне... Мабуть, тутешні люди отримують все необхідне завдяки чаклунству. А у вас є платівки, хмарочоси, телевізори, літаки?

— А що таке «літаки»? — запитав Кет.

Хоча й про інші речі, які згадувала Джанет він не мав ні найменшого уявлення. Йому стало нудно. Щоб змінити тему розмови, дівчина подивилася довкола і побачила величезні кінські каштани, що кетягами звисали з гілок. Судячи з листя, яке наче обпало з країв, каштани вже майже достигли. Джанет простягла руку й спробувала зірвати кілька зелених їжачків. Хоч кінчиками пальців вона відчувала колочу шкірку каштанів, та жодного схопити не змогла.

— От тобі й на! — сказала вона. — Здається, вони вже достигли.

— Ні, ще ні... — сказав Кет. — Шкода, правда?

З-під завалів будиночка він витяг дощечку і спробував кілька з них збити, але не влучив. Зате струсонув гілку і десь зо вісім каштанів впало на землю.

— Хто сказав, що вони не достигли? — апитала Джанет, нахилиючись униз.

Кет і собі перехилився через гілку й побачив брунатні каштани, які виблискували на сонці з розколотих зелених шкаралупок.

— Ура!

Зі спритністю мавпеняти він зіскочив з дерева, а за ним, з тріском злетіла Джанет. У її волоссі заплуталися сухі гіллячки, але вона на це зовсім не зважала. Вони почали жадібно збирати каштани, чудові брунатні каштани.

— Шпильку! — простогнала Джанет. — Півцарства за шпильку! Натягаймо каштани на мої шнурки з черевиків.

— Візьми оце, — сказав Кет.

Він намацав серед сміття гостру металеву шпичку і подав її Джанет. Либонь, вона випала з інструментів, коли Роджер та Джейн майстрували дерев'яний будинок. Діти повертіли в каштанах отвори, потім витягли шнурівки зі старих черевиків Гвендолен. На щастя, правила гри для обох світів були однакові. Отож вони рушили до саду й улаштували там битву каштанами на посипаній гравієм стежці. Коли Джанет розтовкла останній каштан Кета й закричала: «Ура-а-а!!! Перемога!!!», з тіні вийшла усміхнена Міллі й рушила до дітей.

— Ви знаєте, мені й на думку не спадало, що каштани вже могли досягнути. Але це було чудове літо.

Джанет з осторогою подивилася на неї. Вона не мала жодної уяви, хто ця кругленька пані у квітчастій шовковій сукні.

— Привіт, Міллі, — сказав Кет.

Ця фраза не дуже допомогла Джанет. Міллі всміхнулася й відкрила сумочку, що була у неї в руках.

— Є три речі, які зараз надзвичайно необхідні Гвендолен. Ось вони.

Вона простягла Джанет дві англійські булавки й пакет зі шнурівками для черевиків.

— Завжди потрібно бути готовою до всього.

— Д...дякую... — промурмотіла Джанет.

Найбільше вона була збентежена тим, що не знала, хто така Міллі. Кет це бачив. Він уже встиг зрозуміти, що Джанет не почуватиметься комфортно, поки про все не дізнається. Тому він сказав Міллі:

— Напевне, Роджер і Джулія почувують себе щасливими, маючи таку матір, як ви, Міллі.

Міллі запишалася, а Джанет, вочевидь, зраділа. Кетові стало соромно. Він ніколи б не сказав цього з власної ініціативи — та й зараз зробив це тільки для того, щоб виручити Джанет. Зрозумівши, що Міллі — дружина Крестомансі, дівчина спробувала дещо з'ясувати про Кета та його сім'ю.

— Міллі, — сказала вона, — скажіть, а батьки Кета справді ваші кузени? А вони дійсно були й між собою двоюрідними? Ким тоді Кет вам доводиться?

— Такі запитання люди ставлять тоді, коли хочуть довідатися, наскільки ти розумний, — сказала Міллі. — І відповідь на них: я не знаю, Гвендолен. Ви належали до родини мого чоловіка, а я багатьох з них не знаю. Нам потрібен Крестомансі, щоб у всьому розібратися.

У цей час крізь потаємні двері в стіні муру до саду зайшов Крестомансі. Міллі підійшла до нього.

— Любове моя, ти нам потрібний.

Вдаючи, що заколює роздерті спіднички, Джанет спідлоба, наче мимохідь, поглянула на Крестомансі й одразу втупилася у землю, наче каміння та пісок були чимось напрочуд цікавим.

— Усе дуже просто, — сказав Крестомансі, коли Міллі пояснила йому, про що йдеться. — Френк і Каролайн Чант були моїми кузенами та кузенами між собою, звичайно. Коли вони наполягли на тому, щоб одружитися, родина влаштувала справжній шарварок, і мої дядьки не дали їм у спадщину жодного шилінга. Родичання між кузенами вважалося неприпустимим, особливо, якщо в родині були чаклуни. Хоч їх силоміць намагалися розлучили, це нічого не змінило.

Він усміхнувся їй доброзичливо глянувши на Кета.

— Сподіваюсь, я дав відповідь на твоє запитання?

Кет відчув зараз те, що відчувала досі Гвендолен. Його бентежила й дратувала манера Крестомансі поводитися приязно у ситуаціях, де інші гнівалися. Він не втримався від запитання:

— З Евфімією все гаразд?

І даремно. Усмішка Крестомансі зникла з його обличчя, як промінчики сонця за хмарою.

— Так. Вона почувається набагато краще. Твоє співчуття зворушливе, Еріку. Тобі, либонь було так шкода, що ти аж заховав її у шафу?

— Любове моя, не треба так гніватись, — сказала Міллі, взявши Крестомансі попід руку. — Це був нещасний випадок, і він уже в минулому...

Вони рушили вниз по стежці. Але вже зникаючи з поля зору дітей, Крестомансі ще раз повернувся і подивився на них здивованим, але зовсім не дружнім поглядом.

— Не подобається він мені, ой, не подобається, — прошепотіла Джанет. — Здається, я скоро навіть з місця боятимусь рушити.

Вона пришпилила свою спідничку. А коли Міллі та Крестомансі зникли з очей, Джанет продовжила:

— Вона — Міллі — приємна, як солодкий мед. Але він! Кете, можливо, Крестомансі могутній чарівник?

— Ні, не думаю, — сказав Кет.

— Чому? У мене з'являється таке відчуття щоразу, коли я його бачу.

— Не знаю. Я нічого такого не відчуваю. Я просто його боюся.

— Оце воно і є, — сказала Джанет. — Ти звик жити між чарівниками. А я відчуваю: щось тут не те. Ти помітив, що він завжди з'являється, коли його кличуть? Це було вже двічі.

— Це всього-на-всього збіг обставин, — сказав Кет. — Неможливо будувати теорії на збігові обставин.

— Він дуже добре це приховує, визнаю, — сказала Джанет. — Приходить, удаючи, ніби заклопотаний чимось іншим, але...

— Все! Замовкни! Ти стаєш прискіпливою, як Гвендолен. Вона також постійно думала про нього, — розсердився Кет.

Джанет затупотіла ногами по гравію.

— Я не Гвендолен. Вона навіть не подобається мені. Зарубай це собі на носі, йолопе!

Кет засміявся.

— Чому ти смієшся? — запитала Джанет.

— Гвендолен завжди тупотить ногами, коли сердиться, — відповів він.

— Справді? — здивувалася Джанет.

11

Поки Джанет зашнуровувала свої черевики, Кет зрозумів, що настав час ланчу. Він квапливо потягнув Джанет до потаємних дверей. Несподівано з густих кущів рододендрону, що росли біля самих дверей, пролунав грубий голос:

— Юна леді! Стривайте хвилинку!

Джанет стривожено глянула на Кета, й обоє пришвидшили крок. Голос був неприємним. Рододендрони обурено зашелестіли навколо них, і з гушавини вислизнув гладкий старигань у брудному плащі. Перш ніж вони отямилися від подиву, він перегородив їм дорогу й стояв, поглядаючи докірливо і дихаючи на них перегаром.

— Привіт, містере Беслем, — сказав Кет для зручності Джанет.

— Ви чуєте мене, юна леді? — запитав містер Беслем.

Кет побачив, що Джанет злякалася, але відповіла йому таким тоном, яким могла б відповісти справжня Гвендолен:

— Так, чула, але я вирішила, що то говорить дерево.

— Говорить дерево! — сказав містер Беслем. — Я так багато для вас зробив, а ви вважаєте мене деревом. Щоб побачитися з вами, я купив три пінти олії й попросив різника привезти мене сюди на його старому возі, який мало не розсипався по дорозі.

— Що вам треба? — нервово запитала Джанет.

— Зараз я вам розкажу, — промовив містер Беслем.

Він скинув плащ і повільно почав нишпорити у кишенях своїх чудернацьких штанів.

— Нам час іти на ланч, — сказав Кет.

— Майте терпіння, юний джентльмене, — сказав містер Беслем.

Він простяг свою бліду, брудну руку до Джанет. У ній щось виблискувало.

— Ось візьміть.

— Це сережки моєї матері, — сказав Кет із подивом, ну і звичайно, щоб допомогти Джанет. — Як вони у вас опинилися?

— Ваша сестра мені їх віддала, щоб розрахуватися за драконячу кров, — сказав містер Беслем. — Не сумніваюся, що ви віддали їх мені

цілком широ, юна леді, але вони мені не потрібні.

— Чому? — запитала Джанет.

— Мені здається... Тобто, я впевнений, що це справжні діаманти, — сказав містер Беслем. — Але ви ніколи не говорили мені, що вони зачаровані, еге ж? На них накладене сильне закляття, щоб вберегти їх від крадіжки. Закляття, яке супроводжується гучним криком. Цілу ніч вони репетували: «Я належу Керолайн Чант». А сьогодні вранці я загорнув їх у ковдру і повіз до знайомого продавця. Але він не захотів навіть торкатися до них. Тож заберіть ці сережки назад, юна леді. І заплатіть мені за покупку п'ятдесят п'ять фунтів.

Джанет ковтнула слину. Те саме зробив і Кет.

— Мені дуже прикро, — сказала Джанет. — Повірте мені, я нічого про це не знала. Але... на жаль, я не маю жодного джерела прибутку. А ви не можете зняти закляття?

— І потрапити під слідство? — запитав містер Беслем. — Це дуже сильне закляття, я не брешу вам.

— Тоді чому вони зараз мовчать? — запитав Кет.

— За кого ви мене маєте??? Уявіть, що я сиджу між шматками баранини і кричу, що належу родині Чант! Знайомий чарівник позичив мені трохи відповідного закляття, але попередив: «Ці крики втихомиряться всього на годину. Це справді дуже сильні чари. Якщо ти хочеш позбутися їх назавжди, тобі треба звертатися до справжнього чарівника. І цей візит коштуватиме тобі не менше, аніж коштують сережки. До того ж тобі доведеться відповісти на чимало запитань». Чарівники — могутні люди, юна леді. Тому я й сиджу тут, у куцах, наляканий до смерті, і боюся, що зовсім скоро дія закляття закінчиться, а ви мені розповідаєте, що у вас нічого немає. Заберіть собі ті трикляті сережки і віддайте мені хоч трохи грошенят!

Джанет нервово глянула на Кета. Хлопець зітхнув і поліз у кишеню. Звідти витяг півкрони й простяг їх містерові Беслему.

Гість відсахнувся від них, на його обличчі з'явився скривджений, страдницький вираз, як у святого Бернарда, коли його шмагали.

— Я прошу в тебе п'ятдесят п'ять фунтів, а ти мені даєш півкрони! Сину, ти хочеш посміятися з мене?

— Це все, що у нас зараз є, — сказав Кет. — Але щотижня ми одержуємо по півкрони. Якщо щоразу віддаватимемо їх вам, то сплатимо вам усю суму боргу... — Він подумки зробив швидкі

підрахунки: «Десять шилінгів на тиждень, п'ятдесят два тижні в році, двадцять шість фунтів за рік». — Всього за два роки.

Два роки без грошей здавалися для Кета фантастично тривалим часом. Але містер Беслем дістав для Гвендолен драконячу кров і було б несправедливим з ним не розрахуватися. Проте старий продавець видавався ще більш ображеним, ніж досі. Він відвернувся від Кета й Джанет і засмучено подивився на мури замку.

— Ти живеш у такому замку й говориш мені, що зможеш віддавати лише десять шилінгів на тиждень. Не намагайся мене ошукати! Ти ніколи не зможеш щось заробити, якщо так мислитимеш.

— Але ми справді не маємо грошей, — запротестував Кет.

— Думаю, ти зможеш їх знайти, юний джентльмене, — сказав містер Беслем. — Я ж небагато прошу. Усього лише двадцять фунтів за послуги, включно з десятима відсотками, та ціну закляття, яке тимчасово скасувало чари. Для тебе це не так багато.

— Ви ж чудово знаєте — це для нас неможливо, — обурено сказала Джанет. — Краще залиште собі ці сережки. Вашому опудалу кроля воно дуже пасуватиме.

Містер Беслем розгнівано зиркнув на неї. У цей момент з його закритої долоні почувся тоненький співучий голосок. Там були сережки Гвендолен. Спів наразі надто слабкий, аби Кет міг розчути окремі слова, але це свідчило, що містер Беслем не брехав. Його погляд став менш гнівним. Зараз він був схожим на гончака, що взяв слід. Він розкрив кулак, сережки прослизнули між пальцями й впали на гравій біля ніг Кета.

— Нехай вони тут лежать, — сказав він, — поки ви їх не заберете. А вам, юна леді, я хотів би нагадати, що застосування драконячої крові суперечить законодавству й заборонене. Я пішов вам назустріч. Але ви мене обдурили. Отож мені потрібні двадцять фунтів до наступної середи. Ви маєте достатньо часу, аби їх роздобути. Якщо ж ні, то у середу ввечері я повідомлю Крестомансі, що ви виманили у мене порцію драконячої крові. А коли він про це дізнається, юна леді, ви не відкупитеся від мене ні двадцятьма тисячами фунтів, ані навіть золотою тіарою.

— А якщо ми повернемо вам драконячу кров? — у розпачі запитав Кет.

Ґвендолен, звичайно, забрала драконячу кров із собою, але величезний глек, наповнений нею по вінця, стояв у майстерні містера Сондерса.

— А що я робитиму з драконячою кров'ю, сину? — запитав містер Беслем. — Я не чаклун. Я лише бідний постачальник, а в цій місцевості немає попиту на драконячу кров. Мені потрібні гроші. Ви мені повернете двадцять фунтів до наступної середи! І глядіть, не забудьте!

Примруживши очі, він уклонився їм і з єхидною посмішкою зник у рододендронах. У тиші було чути його кроки. Він йшов геть.

— Який бридкий старигань! — сказала Джанет схвильованим пошептом. — Шкода, що я не справжня Ґвендолен. Я б його перетворила на вуховертку з чотирма вухами. Пхе!

Вона нахилилася й підбрала сережки з гравію. Повітря біля дверей одразу задзвеніло високими, співучими голосами:

— Я належу Керолайн Чант! Я належу Керолайн Чант!

— О, Господи! — сказала Джанет. — Вони все знають.

— Віддай їх мені, — попросив Кет. — Швидше. Хтось почує.

Джанет переклала сережки в долоню Кетові. Голоси відразу замовкли.

— Я ніяк не можу звикнути до всієї цієї магії, — сказала Джанет. — Кете, що мені робити? Як я зможу заплатити тому жадливому стариганю?

— Треба знайти у замку якусь цінну річ і продати її. У кінці села є крамниця, де скупляють непотріб. А зараз ходімо. Нам треба встигнути на ланч.

Дівчата-служниці вже поставили тарілки з тушкованим м'ясом та галушками на стіл.

— О, дивись, — сказала Джанет, щоб хоч якось відволіктися. — Ситний ланч. Як приємно!

Мері подивилася на них обох і вийшла з кімнати, не промовивши ані слова. Джулія й собі глянула на них із не меншим осудом. А коли Джанет сіла перед своєю тарілкою з тушкованим м'ясом, Джулія дістала з рукава вже зав'язану вузлом хусточку й поклала її собі на коліна. У цей час Джанет якраз настромила галушку на виделку. Виделка застряла, бо насправді галушка виявилася білою каменюкою, що плавала з двома іншими в густій багнюці. Джанет дбайливо

поклала свою виделку з настромленою на неї каменюкою й ніж навхрест на тарілці. Вона намагалася стримувати себе, але якоїсь миті втратила контроль і стала подібна на дуже розлючену Гвендолен.

— Я була дуже голодна, — сказала вона.

Джулія посміхнулася.

— Який жаль, — співчутливо сказала вона. — І ти не маєш чаклунського дару, щоб себе захистити, чи не так? — Вона зав'язала ще один маленький вузлик на краєчку своєї хустинки. — Ой, що це в тебе на голові? — спитала вона, коли туго його затягнула. Сухі гіллячки, які стирчали з волосся Джанет, почали звиватися, падати на стіл і на її спідницю і перетворюватися на великих смугастих гусениць. Але Джанет, як і Гвендолен, не бридилася цієї живності. Вона почала їх підбирати й складати на купку перед Джулією.

— У мене виникла непогана думка — покликати твого батька, — сказала вона.

— Ой, ні, не будь базікою, — сказав Роджер. — Джуліє, дай їй спокій.

— Нізащо, — сказала Джулія. — А вона залишиться без ланчу.

Після зустрічі з містером Беслемом Кет не мав апетиту.

— Їж, — сказав він і поміняв свою тарілку з тушкованим м'ясом на тарілку з багнюкою Джанет.

Дівчина почала протестувати. Та щойно тарілка з багнюкою опинилася перед Кетом, як знову перетворилася на запашне тушковане м'ясо. А купка гусениць, що звивалася і розповзалася по столу, стала купкою сухого хмизу. Джулія повернулася до Кета і вельми невдоволено сказала:

— Прошу тебе, не втручайся. Ти мене дратуєш. Вона ставиться до тебе, як до раба, а ти ще більше липнеш до неї.

— Але я ж тільки поміняв тарілки! — сказав спантеличений Кет. — Чому відбулося це перетворення?

— Можливо, Майкл втрутився, — припустив Роджер.

Джулія зблиснула на нього гнівним поглядом.

— А може, це твоя робота?

Роджер байдуже похитав головою. Джулія з недовірою глянула на нього.

— Якщо я знову залишуся без мармеладу, — сказала вона після тривалої паузи, — Гвендолен пожалкує. А тебе, Кете, сподіваюся, твоє

тушковане м'ясо задушить.

На пообідніх заняттях Кет ніяк не міг зосередитися. Він повинен був наглядати за Джанет, як яструб за куріпкою. Вона зрозуміла, що прикидатися цілковитою дурепою — для неї єдиний безпечний вихід, адже Гвендолен, на її думку, не була вельми розумною. Але деколи вона перегинала палку: навіть Гвендолен знала таблицю множення. Кет також наглядав, щоб Джулія знову не почала в'язати вузлики на своїй хустинці до приходу містера Сондерса. На щастя, Джулія не була надто сміливою. Але найбільше, що непокоїло Кета — де дістати двадцять фунтів до наступної середи. Він навіть не наважувався думати, що може статися, якщо вони їх не знайдуть. Найменшим лихом з усього цього було б зізнання Джанет, що вона не Гвендолен. Він уявляв собі, яким дошкульним поглядом подивиться на нього Крестомансі й скаже:

— Ти ходив із Гвендолен купувати драконячу кров, Еріку? Але ж ти знав, що продавати її заборонено. І все ж таки намагався приховати свій вчинок, умовивши Джанет прикинутися Гвендолен? Тобі можна лише поспівчувати, Еріку.

Сама думка про це змушувала Кета здригатися. Але він не мав нічого, що можна було б продати, крім сережок, які кричали, що вони належать Керолайн Чант. Якби він написав мерові Волверкота й попросив, щоб той видав йому двадцять фунтів із Фонду, мер неодмінно б запитав Крестомансі, навіщо Кетові знадобилися такі гроші. А тоді Крестомансі знову ж таки гнівно подивився б на нього і сказав:

— Ти ходив із Гвендолен купувати драконячу кров, Еріку?

Як не крути, а цього запитання йому не уникнути аж ніяк.

— Як ти себе почуваєш, Еріку? — не раз запитував його містер Сондерс.

— Добре, — щоразу відповідав Кет.

Він був переконаний, що розділену на три частини свідомість не можна вважати хворобою, хоч вона й здавалася такою.

— Пограємо в солдатиків? — запропонував Роджер після уроків.

Кет був би не проти, але він не наважувався залишати Джанет саму-одну.

— Я не можу, в мене справи, — сказав він.

— Я знаю — з Гвендолен, — стомлено відказав Роджер. — Деколи здається, що ти її ліва нога, або щось такого.

Кет відчув себе ображеним. Розумів би Роджер, що Джанет обійшлася би без своєї лівої ноги легше, ніж зараз без нього. Він поспішив за Джанет до кімнати Гвендолен, щиро прагнучи, щоб дівчина, за якою він зараз так квапився, була справжня Гвендолен. Забігши до кімнати, Джанет заходилася гарячково збирати речі: книжки й заляття, дрібнички з полиці над каміном, щітку із золотою ручкою, маленьке дзеркальце на туалетному столику, глечик на столику біля ліжка й половину рушників із ванної кімнати.

— Що ти робиш? — запитав Кет.

— Шукаю речі, які ми могли б продати. А ти у себе маєш щось таке, без чого міг би обійтися? — відповіла Джанет. — Не дивися на мене так. Я знаю, це скидається на крадіжку, але мене опановує жахливий розпач, щойно подумаю, як той паскудний старигань йде до Крестомансі. Мені до всього аж байдуже стає.

Вона підійшла до гардероба й переглянула речі, що висіли на вішаках.

— Тут є чудове пальто.

— Воно знадобиться, якщо в неділю буде прохолодно, — засмучено сказав Кет. — Я піду й подивлюся, що в мене є, але пообіцяй, що залишишся тут, поки я не повернуся.

— Я нікуди не наважуся піти без тебе, володарю, — промовила Джанет. — Але поквапся.

У кімнаті Кета було набагато менше речей, але він зібрав усе, що міг віддати, навіть велику губку з ванної кімнати. Хлопець почував себе злодієм.

Свої знахідки вони загорнули у два рушники й крадькома спустилися сходами вниз, щомиті переймаючись, щоб хтось їх не побачив.

— Я наче злодійка з награбованим добром. — прошепотіла Джанет. — Здається, зараз хтось увімкне світло, й нас заскочить поліція. Тут є поліція?

— Є, — відповів Кет. — Тихіше.

Але, як завжди, біля потаємних дверей замку нікого не було. Діти тихенько прокрались до освітленого коридору і вибігли надвір. Галявина біля рододендронів була також порожня. Ну що ж, якщо у цих рододендронах з легкістю сховався товстун містер Беслем, то двоє дітей у них напевне сховаються з усією своєю здобиччю. Та

щойно вони відійшли кілька кроків від дверей, як з мішків долинули волення, наче заспівав величезний хор. Джанет і Кет мало крізь землю не провалилися.

— Ми належимо Замку Крестомансі! Ми належимо Замку Крестомансі! — гриміли сорок голосів.

Деякі голоси були глибокі, деякі — дзвінкі, але всі напрочуд гучні. Вони створювали оглушливу какофонію. За мить діти зрозуміли, що цей бедлам творять їхні вузли.

— Кляті клумаки! — сказала Джанет.

Вони повернулися й побігли до дверей — сорок голосів дзвеніли в їхніх вухах. Їм відчинила двері Міс Бессемер. Висока, тонка й пурпурова — вона стояла, чекаючи, поки діти зайдуть у замок. Джанет і Кетові не залишалося нічого іншого, як швиденько прослизнути повз неї в коридор, покласти свої вузлики й отримати на горіхи.

— Які жахливі звуки, мої любі, — сказала міс Бессемер. — Я не чула нічого подібного відтоді, як один недалекий чаклун намагався нас пограбувати. Що ви там робили?

Джанет не знала, хто ця велична дама в пурпурових шатах. Вона була надто налякана, щоб заговорити. Кет почав виправдовуватися.

— Ми хотіли погратися в дерев'яному будиночку, — відповів він. — А для цього нам потрібні були деякі речі.

Він здивувався, як легко усе придумав.

— Вам треба було підійти до мене, дурненькі! — сказала міс Бессемер. — Я могла б дати вам деякі речі, якими уже ніхто не користується. Віднесіть речі у свої кімнати, а я знайду вам дещо інше для вашої хатинки.

Засмучені, вони повернулися до кімнати Джанет.

— Я ніяк не можу звикнути, що тут усе зачароване, — простогнала Джанет. — Це пригнічує мене. Хто вона, ця довготелеса помаранчева леді? Я готова закластися, що вона чаклунка.

— Міс Бессемер. Домоправителька, — сказав Кет.

— А чи є надія, що вона дасть нам речі з якогось дорогого непотребу, варті двадцятьох фунтів? — запитала Джанет.

Обоє знали, що це малоймовірно. Вони уже не сподівалися дістати двадцять фунтів. Коли пролунав гонг, що скликав усіх на обід, Кет розповів Джанет, що таке обід у цьому замку. Вона пообіцяла йому не

підстрибувати, коли лакеї переноситимуть страви через її плече, й заприсяглася не розмовляти й навіть не намагатися розмовляти про статуї з містером Сондерсом, а також запевнила, що не має нічого проти, щоб послухати, як Бернард розповідає про акції та про біржі. Тож Кет подумав, що принаймні протягом цього короткого відтинка часу зможе не хвилюватися. Він допоміг Джанет одягтися й сам прийняв душ. А коли вони зайшли до вітальні, навіть гордився собою і сестрою.

Цього вечора, нарешті, містер Сондерс перестав говорити про статуї. Натомість усі зацікавилися однояйцевими близнюками, а потім — двійниками, які не мали до них жодного стосунку. Навіть Бернард забув говорити про свої акції та біржі, і занурився з головою у нову цікаву тему. Потім він нахилився й, енергійно смикаючи брови вгору-вниз, сказав:

— Насправді, найважча проблема — як ці люди поведуться, коли потрапляють до інших світів.

Кет геть розгубився, коли розмова зайшла про інші світи. У будь-який інший час його б дуже зацікавила ця тема, проте не зараз. Зараз він навіть не наважувався підвести очі на Джанет, а його найбільшим бажанням було, щоб усі замовкли. Але довкола продовжували розвивати цю тему, надто Бернард і містер Сондерс. Кет довідався, що присутні тут люди багато знають про інші світи. Чимало з них вони вже відвідали. Найкраще досліджені світи були поділені на групи, залежно від подій в історії, які відбувалися у їхній час. Зазвичай кожна людина мала у цих світах свою заміну, двійника, і лише маленька жменька людей не мала нікого.

— Але що можна сказати про двійників поза групами? — озвався містер Сондерс. — Я маю принаймні одного двійника у Третій групі, і підозрюю, що існує ще бодай один у...

Джанет рвучко схопилася на ноги, задихаючись.

— Кете, допоможи! Я сиджу, немов на голках!

Кет подивився на Джулію. Непримітна посмішка ковзнула її обличчям. На столі виднівся краєчок хустинки, зав'язаний у вузлик.

— Поміняймося місцями, — прошепотів він, відчуваючи втому від усього цього, і підвівся.

Усі глянули в його бік.

— Мені здається, що задовільну класифікацію ще не знайдено, — сказав містер Сондерс.

— Ви не заперечуйте, — промовив Кет, — якщо я поміняюся місцями з Гвендолен? Вона не дуже добре чує те, про що говорить містер Сондерс.

— Атож, не чую, а тема дуже цікава, — видихнула Джанет, підхопившись зі свого стільця.

— Пересідайте, якщо вам це необхідно, — дозволив Крестомансі, щоправда, з нотками роздратування у голосі.

Кет пересів на стілець Джанет. Звичайно ж, на стільці нічого не було. Джулія опустила голову й подивилася на нього спідлоба довгим, сповненим ненависті поглядом, а її лікті заворушилися, коли вона з неприхованим роздратуванням почала розв'язувати вузол на своїй хустинці. Кет зрозумів, що відтепер вона зненавидить і його. Він зітхнув. Де тонко, там і рветься. Проте коли Кет тієї ночі засинав, ситуація, у якій він опинився, не виглядала такою безнадійною. Гірше вже нікуди, а отже, повинно стати краще. Можливо, міс Бессемер дасть їм щось дуже цінне, й вони зможуть його продати. Або, ще краще, — коли він уранці прокинеться, то Гвендолен знову буде тут, й усі його проблеми розв'яжуться самі собою.

Та коли вранці він увійшов до кімнати сестри, то знову побачив там Джанет, яка воювала зі своїми підв'язками. Дівчина кинула йому через плече:

— Ці причандалля лише завдають людям багато клопоту. Ви, чоловіки, також їх носите? Чи вони створені для знуцання над жінками? Із заклять було б значно більше користі, якби вони допомагали утримувати від сповзання панчохи на ногах. Я починаю думати, що чаклунки не вміють бути практичними.

«Вона забагато базікає, — подумав Кет. — Але це краще, аніж не мати нікого».

За сніданком ані Мері, ані Евфімія не були привітними до них, а щойно вони вийшли з кімнати, одна з важких гардин обкрутилася навколо шиї Джанет і спробувала її задушити. Кет визволив сестру. Гардина змагалася з ним, наче жива істота, бо Джулія трималася за обидва кінці своєї хустинки й затягувала вузол.

— О, припини, Джуліє! — попросив він.

— Атож, перестань, — підтримав його Роджер. — Твої витівки дурні й нецікаві. Я хочу спокійно поснідати. З апетитом! Чуєш?

— Будьмо друзями, — запропонувала Джанет.

— Ніколи! — скрикнула Джулія. — Нізащо!

— Тоді будьмо ворогами! — Джанет розгнівалася майже як Гвендолен. — Я спершу думала, що ти приємна дівчина, але тепер зрозуміла, що навпаки — занудна, тупа, безсердечна відьма з мозолястими руками!

Така характеристика, звичайно ж, не спонукала Джулію змінити думку про Гвендолен. На щастя, містер Сондерс прийшов раніше, ніж зазвичай. Джулія встигла лише перетворити мармелад Джанет на помаранчевих черв'яків і скасувати своє перетворення, щойно Кет забрав їх собі. З її допомогою кава Джанет стала густою брунатною підливою, й знову обернулася на каву в руках Кета. Саме в цей момент голова містера Сондерса з'явилася у дверях кімнати для ігор. Спочатку Кет зрадив його появи, але кардинально змінив свою думку, коли містер Сондерс сказав:

— Еріку, Крестомансі хоче бачити тебе у своєму кабінеті. Зараз.

Кет підвівся. Його шлунок, наповнений зачарованим мармеладом, разом із душею надзвичайно швидко впав у нетрі замку. «Крестомансі про все довідався, — промайнуло в його голові. — Він знає про драконячу кров і про Джанет. Отож подивиться на мене чемним поглядом і... О Боже, хоч би він не був чаклуном!».

— Куди... куди мені йти? — спромігся лише запитати.

— Проведи його, Роджере, — сказав містер Сондерс.

— І... навіщо я йому? — запитав Кет.

Містер Сондерс усміхнувся.

— Скоро ти про все довідаєшся. Поспішай.

12

Кабінет Крестомансі був великою, освітленою сонцем кімнатою, усі стіни якої зверху до низу були заставлені височезними стелажками з різноманітними книгами. У кутику стояв широкий стіл, але Крестомансі за ним не сидів. Він лежав на софі в розкішному зеленому халаті з вишитими золотом драконами, хапав обличчям промінчики сонця, і читав газету. Золота вишивка мерехтіла, наче підморгувала сонцю. Кет не міг відірвати від нього погляду. Він стояв відразу біля дверей, не наважуючись пройти далі, бо думав, що Крестомансі уже все знає. Маг підняв голову й усміхнувся.

— Не лякайся, — сказав він, відклавши свою газету. — Заходь до кімнати, сідай.

Він вказав на велике шкіряне крісло. Крестомансі поведився доволі дружньо, але Кет знав, що це ще нічого не означає. Він не сумнівався, що за зовнішнім спокоєм мага вирує вулкан гніву. Тому покрадьки підійшов до шкіряного крісла й сів. Воно виявилось одним із тих глибоких крісел, у яких зручніше лежати, аніж сидіти. Кет ковзнув до спинки крісла і зрозумів, що йому отак, напівлежачи, буде найзручніше дивитися на Крестомансі. Він відчув себе цілком безпорадним, але подумав, що мовчати не дуже гречно, тому прошепотів:

— Доброго ранку.

— Ти вважаєш цей ранок добрим? Справді? — запитав Крестомансі. — Звичайно, у тебе на це є причини, чи не так? Але не турбуйся. Я не маю наміру знову говорити з тобою про жабу. Розумієш, останніми днями я багато думав про тебе...

— І даремно! — сказав Кет зі своєї напівсидячої, напівлежачої позиції.

Йому здалося, що якби Крестомансі зосередився на чомусь, що перебувало б на протилежному боці Всесвіту, то та річ не була б для нього дуже далекою.

— Це не завдало великої шкоди, — сказав Крестомансі. — Проте я хочу подякувати тобі. Бо історія з жабою наштовхнула мене на певні роздуми. І хоч у мене є сумніви, що ти маєш більше совісті, аніж твоя

примхлива сестра, я хочу тобі довіряти. Як гадаєш, я можу довіряти тобі?

Кет не мав жодного уявлення, до чого це він, але з інтонації Крестомансі зробив висновок, що маг йому не надто довіряє.

— Ніхто ніколи мені раніше не довіряв... — обережно почав хлопець.

«Крім Джанет, — подумав він, — і то лише тому, що в неї не було вибору».

— Але чому б нам не спробувати, як ти гадаєш? — запропонував Крестомансі. — Я запитую про це, бо хочу, щоб ти брав уроки магії.

Чого-чого, а цього Кет не сподівався. Він був нажаханий, аж коліна задрижали. Неймовірними зусиллями над собою він заспокоївся, але страх не минав. Кет розумів, що коли містер Сондерс почне навчати його магії, то виявить відсутність будь-яких чаклунських здібностей, і тоді Крестомансі знову почне замислюватися над зачаклованою жабою. Кет прокляв ту мить, коли злякався за Джанет і взяв на себе провину за перетворення Евфії в жабу.

— О, вам не слід цього робити, — сказав він. — Це може стати фатальним. Тобто, вам не слід мені довіряти. У мене чорна душа. Я злий. Таким я став у місіс Шарп. Якби я опанував чаклунство, то годі передбачити, чим би це закінчилося. Згадайте, що я зробив із бідолашною Евфімією.

— Це якраз і був той нещасний випадок. Сподіваюсь, що він більше не повториться, — сказав Крестомансі. — Якби ти знав, як поводитись і що робити, то навряд чи знову припустився б такої помилки.

— Так, але я міг би вчинити таку витівку зумисне, — запевнив його Кет. — Ви вкладете у мої руки таку можливість.

— Ти вже нею володієш, — сказав Крестомансі. — А чаклунського дару не приховаєш. Ніхто, з тих, хто ним володіє, не зможе втриматися, щоб його не застосувати. А чому ти вважаєш себе поганим хлопцем?

Це запитання застало Кета зненацька.

— Я краду яблука, — сказав він. — До того ж мені подобалися деякі витівки Гвендолен.

— Мені також, — погодився з ним Крестомансі. — Цікаво було вгадувати, що вона придумає наступного разу. Пам'ятаєш її витівку з процесією мерзенних жуків? А чотирьох привидів?

Кет затремтів. Його занудило, щойно він про них згадав.

— Гаразд, — сказав Крестомансі та приязно усміхнувся Кетові, немов і не помітив страху на його обличчі. — З понеділка Майкл буде навчати тебе основ магії.

— Будь ласка, не треба.

Кет намагався виборсатися з тенет жахливого, слизького крісла, щоб умотитися в ньому зручніше.

— Я накличу хмари сарани. Я влаштую щось гірше, ніж Мойсей та Аарон.

Крестомансі сказав з іронічною усмішкою:

— Було б добре, якщо б ти зміг розсунути води Ла-Маншу. Подумай, скількох людей ти врятуєш від морської хвороби. І, зрештою, не переймайся. Ми не маємо наміру навчати тебе фокусів у дусі твоєї сестри.

Кет понуро причовгав до шкільної кімнати, де саме проходив урок географії. Містер Сондерс вичитував Джанет за те, що вона не знає, де була Атлантида.

— Звідки я мала знати, що та частина землі, яку ми називаємо Америкою, була Атлантидою? — запитувала Джанет Кета під час ланчу. — Зате я вгадала, що нею правили інки. У чому річ, Кете? Ти, схоже, готовий заплакати. Крестомансі довідався про претензії стариганя, який вимагає від нас гроші?

— Ні, ще гірше... — сказав Кет і розповів, що тепер вивчатиме.

— Це якраз те, що нам треба! — сказала Джанет. — Уміння чаклувати тобі у жодному разі не завадить. Ти зможеш застосовувати якісь нескладні закляття, якщо будеш практикувати. Після занять подивимося, які магичні книжки люб'язно залишила тобі твоя дорога сестричка.

Кет був радий, коли уроки знову розпочалися. Йому вже набридло мінятися тарілками з Джанет. До речі, хустинка Джулії, на якій було нав'язано безліч вузлів, уже перетворилася на діряву ганчірку. Після уроків вони взяли обидва підручники з магії, що їх залишила Гвендолен, і пішли з ними до кімнати Кета. Джанет ця кімната дуже подобалася.

— Ця кімната набагато гарніша і веселіша, ніж моя. У своїй я почувуюся, як Спляча Красуня або Попелюшка, а вони були гарні та милі дівчата. Нумо, до роботи! Що це таке — просте закляття?

Вони сіли на підлогу і кожне схилилося над своїм підручником.

— Я хотів би навчитися обертати хлібини на соверени, — сказав Кет. — Тоді ми могли б розрахуватися з містером Беслемом.

— Поговорімо про щось інше, — сказала Джанет. — Я тут геть заплуталася. Ось послухай: «Проста вправа на плавучість. Візьми маленьке дзеркальце й поклади його так, щоб твоє обличчя було видиме в ньому. Продовжуючи дивитися в дзеркало, тричі обійди навколо нього у зворотному напрямку, і повтори заляття (двічі мовчки, а на третій раз вголос: «Підіймися дзеркальце, вище підіймися, над моєю головою замри, зупинися»). Тоді дзеркальце підійметься». Я думаю, Кете, ти зможеш виконати цю вправу.

— Спробую, — із сумнівом промовив Кет, — а що означає «у зворотному напрямку»?

— Проти руху годинникової стрілки, — сказала Джанет.

— А я думав, що це означає повзти, — похмуро промовив Кет.

Джанет зміряла його поглядом.

— Я, звичайно, розумію, що ти ще маленький, — сказала вона, — але деколи ти здаєшся надто зляканим. Хтось тебе скривдив?

— Та ні, — відповів Кет, вельми здивований. — Навіщо?

— Я ніколи не мала брата, — сказала Джанет, — Ну добре, принеси дзеркало.

Кет приніс із шухляди своє маленьке дзеркальце й акуратно поклав його на підлогу.

— Я правильно його поклав?

Джанет зітхнула.

— Саме таке. Я знала, що ти його принесеш, тільки-но я тобі скажу. А чи можеш ти бути менш слухняним і добрим? Твоя слухняність дратує мене. Гаразд, — вона підняла книжку, — ти бачиш у ньому своє обличчя?

— Нічого іншого я в ньому не бачу, — сказав Кет.

— Дивно, але я бачу в ньому своє обличчя, — сказала Джанет. Отже, я також зможу зробити цей фокус.

— Ти на це спроможна більше, аніж я, — визнав Кет.

Тож вони обоє підійшли до дзеркала й разом почали проказувати слова заляття. Раптом двері до кімнати відчинилися. Увійшла Мері. Джанет з винуватим виглядом заховала книжку за спину.

— Атож, він тут, — сказала Мері.

Вона відступила вбік і пропустила до кімнати незнайомого молодика.

— Це Віл Саджинс, — сказала вона. — друг Евфії. Він хоче поговорити з тобою, Еріку.

Віл Саджинс був високий, кремезний і досить вродливий хлопець. Його одяг виглядав так, ніби щойно нашвидкуруч почищений після роботи у пекарні. Хлопець був налаштований на сварку.

— Це ти перетворив Евфімію на жабу, чи не ти? — сказав він, звертаючись до Кета.

— Я, — відповів Кет.

Він не наважився сказати більше нічого в присутності Мері.

— Ти досить малий, — трохи розчаровано сказав Віл Саджинс. — Та хоч би скільки тобі було років, я не дозволю, щоб мою Евфімію перетворювали на казна-що. І ти її не чіпай. Зрозумів?

— Пробач мені, — сказав Кет. — Я більше такого не зроблю.

— Це добре, — сказав Віл Саджинс. — Але, Мері казала, що ти надто легко відбувся. Тож я провчу тебе, як годиться, й ти ніколи не забудеш моєї науки.

— Ні, ти цього не зробиш, — сказала Джанет.

Вона підскочила до Віла Саджинса й втисла в нього підручник «Магія для початківців».

— Ти втричі за нього більший, і він попросив пробачення. Якщо ти доторкнешся до Кета, я...

Вона забрала книжку від Віла Саджинса й похапцем перегорнула в ній кілька сторінок.

— Я зроблю твої ноги й тулуб цілком нерухомими.

— Цікаво, як ти це зробиш, — іронічно сказав Віл Саджинс, — без свого чаклунського дару? А якщо це у тебе й вийде, то я без проблем розчаклююсь. Хоча, — сказав він, повертаючись до Мері, — ти могла б попередити мене, що він такий малий.

— Не такий і малий, коли йдеться про чари та інші неподобства. Вони обоє на це спроможні. Двійко справжніх хуліганчат.

— Гарзд, тоді я перший застосую чари. Мені це неважко, — сказав Віл Саджинс.

Він почав нишпорити у кишенях своєї вкритої квітчастим орнаментом куртки.

— Ось воно, — сказав він і вийняв щось схоже на шматок тіста.

Якусь мить він енергійно розминав його у своїх могутніх руках. Потім зробив з нього кульку й кинув Кетові під ноги. Кулька з глухим звуком впала на килим. Кет злякано подивився на неї, намагаючись вгадати, що буде далі.

— Вона тут лежатиме, — сказав Віл Саджинс, — до третьої години дня в неділю. Неділя — поганий час для відьомського ремесла, але це мій єдиний вільний день. Я чекатиму тебе на Божевільному Полі в подібі тигра. З мене виходить гарний тигр. Ти можеш також перетворитися на щось велике або на щось дуже маленьке, якщо захочеш, щоб усе закінчилося швидко. Але я тебе все одно провчу, хоч би ким ти був. Та якщо ти не прийдеш на Божевільне Поле, цей шматок тіста почне діяти й ти перетворишся на жабу, і будеш нею, доки мені заманеться. Гарзд, Мері, я пішов.

Віл Саджинс обернувся й вийшов із кімнати. Мері пішла було за ним, але не стрималася, повернула назад голову, і виходячи сказала:

— Подивимося, на кого ти будеш схожий, Еріку!

Кет і Джанет подивилися одне на одного, а потім на шматок тіста.

— Що мені робити? — запитав Кет.

Джанет кинула свою книжку йому на коліна й спробувала підняти кульку тіста. Але та неначе приросла до килима. Джанет не могла зрушити її з місця.

— Її можна підняти, лише прорубавши дірку в підлозі. Наші справи стають щораз гіршими, Кете. Якщо ти забув, то нагадаю, що я ненавиджу твою солоденьку сестричку.

— Це була моя провина, — сказав Кет. — Мені не слід було брехати про Евфімію. Не Гвендолен, а моя брехня затигла нас у цю халепу.

— Халепу — доволі делікатне слово, щоб назвати те, що з нами зараз відбувається, — сказала Джанет. — У неділю тобі доведеться несолодко у битві з тигром. У понеділок з'ясується, що ти неспроможний до чаклунства. А якщо вдасться дожити до середи, то про всю цю історію стане відомо Крестомансі, щойно містер Бедлем прийде по гроші. А ти не думаєш, що Доля приготувала для нас на вівторок якийсь козир? Я думаю, тобі слід піти в неділю на поєдинок не перетворюючись. Віл Саджинс не зможе тебе дуже покалічити, правда? Думаю, це краще, аніж чекати, поки тебе перетворять на жабу.

— Ти маєш рацію, — погодився Кет, дивлячись на зловісну кульку з тіста. — Але мені хотілося б справді навчитися у щось чи в когось перетворюватися. Наприклад, у блоху. Він тоді розчухав би себе до крові, намагаючись мене спіймати.

Джанет засміялася.

— Погляньмо, може, знайдемо таке закляття.

Вона повернулася, щоб узяти книжку «Магія для початківців» і вдарилася головою об дзеркало. Воно дзенькнуло в повітрі нарівні з її лобом.

— Кете! Це зробив один із нас! Дивись!

Кет подивився без будь-якого інтересу. У його голові крутилися зовсім інші думки.

— Думаю, це була ти. Ти майже нічим не відрізняєшся від Гвендолен, а тому спроможна проказувати закляття. А про те, як перетворюватися на всілякі речі чи істоти, навряд чи написано в одній із цих книжок. Цього навчає Вища Магія, а не Магія для початківців.

— Тоді я пошукаю тут закляття, яким можна опустити це дзеркало вниз, — сказала Джанет. — Не те щоб я хотіла бути чарівницею. Та що більше я спостерігаю за чаклунством, то більше воно здається мені створеним для шкідливих витівок.

Вона відкрила було книжку, але у цю мить хтось постукав у двері. Джанет ухопила стілець, який стояв біля Кетового ліжка, й стала на нього, щоб затулити собою дзеркало. Кет похапцем опустився на одне коліно, прикриваючи ним кульку з тіста. Ні вона, ні він не хотіли нових неприємностей. Джанет закрила «Магію для початківців» і тримала її так, щоб не було видно, що це за книжка, й махнула нею в бік Кета.

— Іди-но до саду, Мод, — проказала вона.

Міс Бессемер сприйняла це як дозвіл зайти. Вона відчинила двері й увійшла до кімнати з цілим набором дріб'язкового непотребу. Навіть з її пальця звисав старий надщерблений чайник. — Я принесла речі, які обіцяла вам для облаштування хатинки, — сказала вона.

— О, дуже вам дякуємо, — сказала Джанет. — А ми щойно читали вірші.

— О, а я була переконана, що то ви мене кликали, — сказала міс Бессемер, сміючись. — Моє прізвище Мод. Можна, я покладу все це на ліжко?

— Так, звичайно, дякуємо, — сказав Кет.

Ані він, ані Джанет не наважувалися підійти. Вони вигиналися, щоб подивитись, як міс Бессемер складає свою ношу на ліжку, й щиро дякували їй. Щойно жінка вийшла, вони зарилися в ту купу мотлоху з надією знайти там щось цінне. На жаль, таких речей там не було. Як сказала Джанет, — якби вони справді хотіли гратися в домогосподарство, їм би вистачило для умеблювання будинку двох стільців та старого килима, але для продажу вони зовсім не годилися.

— Вона молодець — пригадала нашу розмову, — сказав Кет, запихаючи ту купу мотлоху до своєї шухляди.

— Але тепер і ми повинні пам'ятати, що хотіли побавитися у домогосподарство, — похмуро промовила Джанет. — Так ніби ми не маємо інших нагальних справ. Зараз я опущу це дзеркало вниз, я неодмінно його опущу!

Але дзеркало відмовлялося опускатися. Джанет використала всі три закляття, знайдені в обох книжках, а воно й далі висіло в повітрі на рівні її голови.

— Спробуй-но ти, Кете, — сказала Джанет. — Ми не можемо залишити його тут.

Кет відірвав свій похмурий погляд від кульки тіста. Вона досі була круглою. На ній не залишилося й сліду від його коліна, після того, як він на неї присів. Це його стривожило. Хлопець зрозумів, що ці чари були дуже сильні. Та коли Джанет звернулася до нього, він зітхнув і простяг руки, щоб опустити дзеркало вниз. Після спілкування з Джулією, він зрозумів, що будь-яке просте закляття можна легко зламати. Дзеркало не опускалося ні на дюйм, але ковзало у повітрі. Кет був заінтригований. Він ухопився за дзеркало обома руками, відштовхнувся ногами від підлоги й полетів по кімнаті.

— Нічого собі! Клас! — сказала Джанет.

— Справді, чудово! — підтвердив Кет. — А тепер ти спробуй.

Потім вони полетіли удвох. Дзеркало ковзало з тією швидкістю, яку вони могли йому дати, й легко переміщало по кімнаті їх обох. Джанет зрозуміла, що найкраще місце для початку польоту — віко скрині. Слід було стати зверху на нього і сильно відштовхнутися. Потім, задерши ноги, вони перелітали через кімнату і приземлялися на ліжку Кета. Не раз падали на килим, заплутувалися в ньому й дзвінко сміялися. У цей момент постукав і ввійшов до кімнати Роджер.

— Яка цікава гра! — сказав він. — Ми про неї ніколи не думали. А можна мені трохи політати? Щойно у селі я зустрів химерного зизоого чоловіка, Гвендолен, і він передав для тебе лист.

Кет зіскочив на килим і взяв лист. Він був від містера Нострама. Ця звістка настільки ошчасливила Кета, що він сказав Роджерові:

— Зроби двадцять польотів, якщо хочеш, — і підбіг із листом до Джанет. — Прочитай його швидше. Про що там?

Містер Нострам міг їх врятувати. Хоч він і не був знаменитим чаклуном, але перетворити Кета на блоху йому було під силу, лиш би Джанет гарненько попросила. Та й навчити малого якомусь нескладному заклинанню, щоб усіх довкола переконати, що він — чаклун, він би також, напевно, не відмовився... Звичайно, старий некромант не був багатий, зате його брат, Вільям, мав неабиякі статки. Він міг би позичити Кету необхідну суму, щоб відкупитися від містера Беслема.

Діти сиділи поруч на ліжку і читали лист, поки Роджер літав по кімнаті, зачепившись за дзеркало і регочучи з утіхи. Містер Нострам писав:

«Моя дорога та улюблена ученице, я нині прибув до вас і перебуваю у номері готелю «Білий Олень». Дуже важливо (повторюю, надзвичайно важливо), щоб ти приїхала до мене в суботу пополудні разом зі своїм братом.

Твій люблячий і гордий учитель Генрі Нострам».

Прочитавши ці слова, Джанет знову розхвилювалася і навіть тихенько застогнала.

— Сподіваюся, це не погані новини, — сказав Роджер, пролітаючи повз них із задертими ногами.

— Ні, це найкращі новини, на які ми могли сподіватися, — сказав Кет.

Він штурхнув Джанет під бік, щоб змусити її усміхнутися.

Вона слухняно всміхнулася, але Кетові так і не вдалося переконати її, що це добрі новини. Навіть тоді, коли вже мав таку можливість.

— Якщо він навчав Гвендолен, то одразу виявить підміну, — сказала Джанет. — І навіть якщо одразу не зрозуміє, то його з часом однаково зацікавить мета твого перетворення на блоху. Цікавість — почуття притаманне нашому світу. І звичайно, він запитає, чому цього не могла зробити я. Може, сказати йому правду?

— Ні, не можна, бо він любить Гвендолен, — пояснив Кет.

Щось підказувало йому, що містер Нострам буде невдоволений не менше, ніж Крестомансі, коли дізнається, що Гвендолен втекла до іншого світу.

— І він має щодо неї якісь плани.

— Тому й надіслав цей лист, — роздратовано сказала Джанет. — Він явно думає, що я усе знаю. Якби ти запитав мене, Кете, про що тут йдеться, я б відповіла, що це чергова клята витівка твоєї сестри!

Ніщо не могло переконати Джанет, що порятунок близько. А от Кет у цьому не сумнівався, тому й заснув у доброму настрої, а прокинувся майже щасливим. Настрій йому не зіпсував навіть холодний, як тіло жаби, кусок тіста, на який він наступив. Щоб надалі оминати його, він лише кинув зверху підручник «Магія для початківців». Потім звернув увагу на дзеркало, яке висіло посеред кімнати, відсунув його до книжкової полиці і прив'язав шнурівкою від черевика. Джанет виглядала ще гірше, ніж вчора. Джулія причарувала до неї комара, який від сніданку літав за нею, дзижчав і кусав доти, поки Кет не уколошків його своїм підручником з арифметики. Покусана комаром, під кривими поглядами Джулії та Мері, очікуючи неминучої зустрічі з містером Нострамом, Джанет ставала дедалі дратівливішою й нещаснішою.

— Тобі добре, — похмуро сказала вона, коли вони пленталися пополудню до села. — Ти виріс з усією цією магією. Вона тобі звична. Але для мене це все дивно, а найгірше, що це назавжди. А ще більший страх на мене наводить думка, що це не назавжди. От уяви, Гвендолен набридне її новий світ і вона захоче повернутись сюди. Тоді я буду змушена повернутися до себе, а ти залишишся сам на сам з усіма цими проблемами.

— О, я певен, що цього не станеться, — відганяючи від себе похмурі думки, сказав Кет. — Вона, напевне, не повернеться.

— Та невже? — перепитала Джанет.

Щойно вони вийшли з воріт замку, як усі мамусі швиденько позабирали своїх дітей на подвір'я, і галявина посеред села враз спорожніла.

— Як я хочу додому... — застогнала Джанет зі сльозами на очах. Зараз їй найбільше хотілося кинутися навтьоки з села.

13

Джанет та Кета провели до приватної вітальні готелю «Білий Олень». Містер Генрі Нострам помпезно вийшов їм назустріч.

— Мої дорогі юні друзі!

Він обійняв Джанет за плечі й поцілував її. Від несподіванки Джанет різко відсахнулася, аж капелюшок збився набакир. Кет був трохи приголомшений неохайним та потертим виглядом містера Нострама та дивним поглядом його мандрівного лівого ока.

— Сідайте, сідайте! — сказав містер Нострам зі щирою приязню. — Пригощайтесь. Імбирний лимонад.

Вони посідали й для годиться спробували напій. Але він їм зовсім не сподобався.

— Чому ви нас покликали? — запитав Кет.

— Ну, що ж, тоді до справи! Не будемо переливати з пустого в порожнє. Виявилось, хоч ми це і підозрювали, що скористатися тими трьома підписами, які ти нам дала, Гвендолен, в рахунок оплати твого навчання, ми не спроможні. Людина, яка проживає у цьому замку, і ім'я якої я не називатиму, свої підписи добре захищає закляттями. Через те нам не залишається нічого іншого, аніж перейти до плану «Б». Саме тому, мій любий Кете, ми так зраділи, коли ти переїхав жити сюди.

— А що таке «План «Б»? — запитала Джанет.

Дивне око Нострама ковзнуло по обличчю Джанет. Схоже, він не здогадувався, що це не Гвендолен. Напевно, його мандрівне око бачило не дуже добре.

— План «Б» є достоту таким, яким я описав його тобі, моя люба Гвендолен, — сказав він. — Ми не змінили його ні на йоту.

От халепа! Джанет змушена була придумати інший спосіб, аби довідатися, що ж то за план. Вона проявила неабияку кмітливість.

— Я хочу, щоб ви розповіли його Кетові, — сказала вона. — Він нічого про це не знає, а план «Б» може знадобитися йому, бо, на жаль, я втратила свій чаклунський дар.

Містер Нострам жартівливо посварив на неї пальцем.

— Ох і жартівниця ти в мене. Наслухався я про твої витівки. Все село тільки про це й балакає. Погано, що ти втратила такий таланти, але сподіваюсь, що це ненадовго. А хіба я зможу пояснити усе юному Чантові краще за тебе?

Він замислився, за звичкою, розгладжуючи своє кучеряве волосся.

Чомусь його поведінка насторожила Кета. Його рухи, жести, навіть те, як звисав срібний ланцюжок на його округлому жилеті, не вселяли довіри. Хлопець зрозумів, що не варто вірити усьому, що зараз скаже чарівник.

— Так-от, юний Чанте, — сказав містер Нострам, — йдеться про досить-таки дріб'язкову справу. Існує група, кліка, компанія людей, на чолі з Володарем замку. Вони поведуться дуже егоїстично стосовно інших чаклунів. Привласнюють собі все найкраще, і тому стають дуже небезпечними для інших чарівників і для звичайних людей. От, наприклад, драконяча кров. Ти знаєш, що застосовувати її заборонено. А проте — я в цьому не сумніваюся — вони самі щодня використовують її та пильно контролюють виходи в інші світи, аби ніхто, окрім них, не зміг її роздобути. Звичайний некромант, такий, як я, може її дістати лише дуже ризикуючи та витрачаючи шалені гроші. А наші екзотичні постачальники наражають себе на велику небезпеку, щоб привезти нам хоч трішечки драконячої крові. Те саме відбувається і з рештою продуктів з інших світів. Тепер я хочу запитати тебе, юний Чанте, чи це справедливо? Звичайно, ні! І я поясню тобі, чому це несправедливо, юний Еріку. Це неправильно, що виходи в інші світи зосереджені у руках якоїсь маленької купки людей. Ми хочемо, щоб вони були відкриті для усіх! От і до тебе прийшла черга, юний Чанте. Найкраща й найлегша дорога, найширша брама до Всесвіту, якщо можна так сказати, розташована у закритому саду на території замку. Думаю, вам заборонили гуляти там...

— Так, — підтвердив Кет. — Нам заборонили.

— І це справедливо, по-твоєму? — запитав містер Нострам. — Володар цього замку розгулює ним щодня й подорожує там, коли йому заманеться! Отож чого я від тебе хочу, юний Чанте, і це є славнозвісним «Планом «Б»», щоб ти пішов у той сад рівно о пів на третю пополудні в неділю. Ти можеш пообіцяти мені зробити це?

— Чим це вам допоможе? — запитав Кет.

— Це зруйнує чари, які ці клятї особи наклали на Брану Всесвіту, — сказав містер Нострам.

— Я ніколи не розуміла, — сказала Джанет для переконливості зморщивши лоба, — як Кет може зруйнувати закляття, щойно зайде до саду.

Містер Нострам здавався трохи роздратованим.

— Бо він невинний хлопчик, звісно. Моя люба Гвендолен, я не раз нагадував тобі про те, що найважливішим у плані «Б» є невинний хлопець. Ти ж розумієш, про що я?

— О, так, розумію, розумію, — поквалпно сказала Джанет. — І це має статися цієї неділі о пів на третю пополудні?

— Як і завжди, — сказав містер Нострам, знову всміхаючись. — Це добрий і сильний час. Ти зробиш це для нас, юний Чанте? Чи надаси ти своїй сестрі... своїй сестрі і іншим людям, схожим на неї, свободу... свободу, яка необхідна у прикладній магії?

— Я потраплю в халепу, якщо мене зловлять, — сказав Кет.

— Трохи хлопчачих хитрощів — і ти вже там. І запам'ятай: нічого не бійся, ми про тебе подбаємо, — почав переконувати його містер Нострам.

— Мабуть, я можу спробувати, — сказав Кет. — Але чи зможете ви натомість трохи допомогти мені? Як ви думаєте, ваш брат зможе подружньому позичити нам двадцять фунтів?

Ліве око містера Нострама дивилося розсіяно, але приязно. На хвилю, він сфокусував погляд на дальньому куті вітальні.

— Ти матимеш усе, що захочеш, дорогий хлопче. Тільки залізь у той сад, і все, що ти захочеш, буде біля твоїх ніг.

— Завтра мені потрібно перетворитися на блоху, а в понеділок переконати містера Сондерса, що умію чаклувати, — сказав Кет. — Більше мені нічого не треба, крім, звичайно, двадцяти фунтів.

— Геть усе! Усе, що побажаєш! Лише проникни в той сад заради нас, — сказав містер Нострам, ледь стримуючи свої емоції.

Схоже, Кет і Джанет цілком задовольнилися такими обіцянками. Кет кілька разів спробував підвести містера Нострама до якихось конкретних обіцянок, але той, немов зачарований, постійно повторював: «Ти тільки пролізь у той сад». Джанет подивилася на Кета, й вони підвелися, щоб піти геть.

— Давайте ще трішки побазікаємо, — запропонував містер Нострам. — У мене є принаймні дві теми, які мають зацікавити вас.

— Нам ніколи, — рішуче збрехала Джанет. — Ходімо, Кете.

Містер Нострам звик до того, що Гвендолен була норавлива і рішуча. Він підвівся, провів їх до дверей готелю, наче він королівська особа, й помахав їм вслід рукою.

— Побачимося в неділю, — гукнув він їм навздогін.

— Нічого вам не вдасться, — прошепотіла Джанет.

Схиливши голову вниз так, що крилатий капелюх Гвендолен затуляв її від містера Нострама, вона тихо мовила, звертаючись до Кета:

— Кете, якщо ти зробиш бодай щось з того, що попросив тебе виконати цей безсовісний чоловік, ти зробиш велику дурницю! Я знаю, він наговорив тобі купу брехень. Чого йому, власне, треба, я ще не зрозуміла, але, будь ласка, не виконуй його прохання.

— Я знаю... — почав було Кет, але в цю мить з лавки, що стояла коло «Білого Оленя», підвівся містер Беслем й пошкандибав за ними назирці.

— Заждіть! — гукнув він, і повітря довкола нього запахло пивом. — Юна леді, юний пане, сподіваюся, ви не забули про те, що я вам сказав, коли ми бачилися з вами востаннє. Не забудьте про середу!

— Не бійтеся. Цю розмову я довго пам'ятатиму, — сказала Джанет. — Вибачте, але ми поспішаємо, містере Беслем.

Вони швидко побігли навпростець через галявину. Єдиною людиною, яка їм трапилася по дорозі до замку, був Віл Саджинс. Він якраз вийшов із чорного ходу хлібної крамниці, і провів їх значущим поглядом.

— Думаю, я повинен зробити те, що хоче Нострам, — сказав Кет.

— Не варто, — заперечила Джанет. — Хоч іншого виходу для нас я не бачу.

— Нам залишилося лише дременути, — сказав Кет.

— Тоді утечімо. Негайно, — погодилася Джанет.

Ні, вони не бігли. Вони швидко йшли край дороги, що вела із села у бік Волверкота (принаймні, так думав Кет). Джанет спробувала заперечити проти поїздки до колишнього дому, мотивуючи, що Волверкот — це перше місце, де їх шукатимуть усі жителі замку. Кет

пояснив, що місіс Шарп має добрі зв'язки в Лондоні. Він знав, що вона допоможе їм утекти далі, ні про що не запитуючи. Туга за домом знову заповонила його. Йому дуже бракувало місіс Шарп. Він ішов сільською дорогою, бажаючи опинитися на Ковент-стріт і не чути заперечень Джанет.

— Можливо, ти маєш рацію, — сказала Джанет. — І я не знаю, куди ще ми можемо піти. А як ми доїдемо до Волверкота? Автостопом?

Кет здивовано глянув на неї. Вона пояснила, що це означає долати відстані на випадковому транспорті, піднявши палець догори, щоб його зупинити.

— Це й справді хороша ідея. Нам не доведеться йти пішки, — погодився Кет.

Дорога, яку вони обрали, виявилася справжньою сільською стежкою: з ямами, поросла дерном, з кущами обабіч неї. Жодних видів транспорту тут не було. Джанет цього не помічала.

— Запам'ятай одне, — сказала вона. — Якщо ми хочемо справді втекти, пообіцяй мені, що ти не згадуватимеш ім'я ти Знаєш Кого.

Здається, Кет її знову не зрозумів.

— Я говорю про чоловіка, якого містер Нострам уперто називав Ця Особа й Володар Замку. Ти знаєш, про кого він говорив.

— Он що! — сказав Кет. — Ти маєш на увазі Кресто...

— Замовкни! — скрикнула Джанет. — Я його маю на увазі, і ти не повинен вимовляти його ім'я. Він чаклун, і приходить тоді, коли його кличуть, йолопе! Ти тільки згадай, який жах охоплював містера Нострама щоразу, коли треба було його назвати.

Кет замислився над цим. Він надто тужив за домівкою, але й погоджуватися з нею також не хотів. Зрештою, вона насправді не була його сестрою. Хоча й містер Нострам йому збрехав. Гвендолен ніколи не казала, що Крестомансі чаклун. Вона, безперечно, ніколи не насмілилася б на свої витівки, якби вважала його чаклуном.

— Я не вірю тобі, — сказав він.

— Гарзд. Не вір, — відповіла Джанет. — Тільки не називай його ім'я.

— Добре, — сказав Кет. — Сподіваюся, я більше ніколи з ним не побачуся.

Стежка ставала ширшою, що далі вони йшли. Був погідний, сонячний день. Уже дозріли горіхи, а обабіч дороги темніли спілими ягодами велетенські кущі чорниць. Перш ніж вони пройшли наступні півмилі, Кет виявив, що його почуття кардинально змінилися. Він почував себе вільним. Усі його турботи залишилися позаду. Він і Джанет зривали достиглі горіхи, й весело сміялися, розколуючи їх. Дівчина одягла свій крислатий капелюх, проте знову й знову повторювала Кетові, що ненавидить капелюхи з такими крисами. Згодом все-таки його зняла і назбирала туди ягід. Вони сміялися, коли сік просочувався крізь нього і капав на сукню Джанет.

— Я думаю втікати — то цікаво, — сказав Кет.

— Зачекай, от заночуємо ми в клуні, що кишить пацюками, — сказала Джанет. — Писк і шарудіння. Вампіри й домовики цього світу. О, поглянь! Нас доганяє автомобіль! Підійми великого пальця... ні, помахай рукою. Вони, либонь, не розуміють, що означає піднятий великий палець.

Втікачі відчайдушно замахали руками до великого чорного автомобіля, який пихкав і підстрибував на борознах, наближаючись до них. Вони дуже зраділи, коли машина зупинилася біля них. А вже наступної миті у них був шок. Шибка в вікні авто опустилася, і з автомобіля вистромила голову Джулія. Вона була бліда й збуджена.

— О, будь ласка, повертайтеся! — сказала вона. — Я знаю, що ви втекли через мене, вибачте мені, будь ласка! Повірте, я більше ніколи так не робитиму!

Голова Роджера висунулася із сусіднього вікна.

— Я її попереджав, що ви дременете геть, а вона не вірила. Будь ласка, повертайтеся.

Насамкінець, відчинилися дверцята водія. Міллі підійшла до дітей, обминувши довгий капот автомобіля. Сьогодні вона виглядала ще скромніше, ніж звичайно: закасані штани, щоб було зручно кермувати, на ногах високі черевики, а на голові — старий капелюх. Вона була збуджена не менше, ніж Джулія. Підійшовши до Джанет і Кета, обхопила кожного з них рукою, і її обійми були такими міцними та вдячними, що Кет мало не впав.

— Мої любі бідолашні діти! Коли ви знову відчуєте себе нещасними, негайно приходьте до мене й розповідайте про все. І треба ж, щоб таке сталося саме з вами. Я так боялася, що ви

потрапили у справжню халепу, але Джулія зізналася мені, що то вона в усьому винна. Я дуже розгнівалася. Одна дівчина якось улаштувала мені таку ж тарапату, і я почувала себе жалюгідною. А тепер, благаю вас, повертайтеся назад. Я подбала про те, щоб у замку на вас чекав сюрприз.

Кету і Джанет не залишалося нічого іншого, як залізти на задне сидіння автомобіля й дозволити відвезти себе назад до замку. Настрій у них був препаскудний. А Кета ще й знудило, коли Міллі дала задній хід, щоб розвернути авто. Запах чорниць з капелюха Джанет ще більше погіршував його стан. Зате Міллі, Роджер і Джулія відчували велику полегкість, знайшовши втікачів. Вони весело базікали усю дорогу назад. Попри свою нудоту, Кет відчув, що всі раділи тому, що знайшли їх ще до того, як про зникнення дізнався Крестомансі. Проте ані Кет, ані Джанет цьому не зраділи. Через п'ять хвилин автомобіль зашарудів колесами по гравію алеї парку і зупинився перед головним входом у замок. Дворецький відчинив їм двері. «Достоту так, як хотіла цього Гвендолен», — знову засумував Кет. Дворецький церемонно взяв капелюх Джанет, з якого тік чорничний сік.

— Я простежу, щоб його віднесли до кухаря, — сказав він.

Міллі запевнила Джанет, що її сукня виглядає цілком пристойно і повела їх до маленької вітальні.

— Чому вона маленька? Тому що її площа всього сімдесят квадратних футів, — пояснила вона. — Заходьте. Чай уже на столі.

Вони увійшли до тієї вітальні. Посередині великої квадратної кімнати, нервуючи, намагалася вмотитися на краєчку позолоченого стільця тендітна худорлява жінка в чорному одязі. Вона підстрибнула й рвучко обернулася, щойно відчинилися двері. Кет й забув, що його нудить.

— Місіс Шарп! — вигукнув він і підбіг обійняти її.

Попри свою нервозність, в очах місіс Шарп заіскріла радість. — Нарешті я бачу тебе, мій Кете! Ану ж, дай мені подивитись на тебе, й ти також, Гвендолен, підійди до мене, любове моя. Слово честі, тобі дозволяють гратися у пристойному одязі. А ти потовстішав, Кете. А ти, Гвендолен, стала тендітнішою. Але так буває, мої любі, поверте мені! А погляньте-но, яке чаювання на нас чекає!

Це був чудовий чай, кращий навіть, аніж той, який вони пили тоді на галявині. Місіс Шарп, відома своєю жадібністю, поквапилася сісти

за стіл, щоб наїстися від пуза й добре побазікати.

— Ми приїхали сюди вчора, поїздом, містер Нострам і я. Щойно я отримала твою поштівку, Кете, одразу вирішила вас провідати. Мені потрібно було побачити вас і переконатися, що вам тут подобається. Вони зустріли мене, як королеву. Але щось мені тут незатишно. Скажи мені, люба Гвендолен, тебе нічого не турбує?

— А що вас турбує? — обережно запитала Джанет.

— Я дуже нервую, — сказала місіс Шарп. — Я почуваю себе геть слабкою, і від страху мені хочеться стрибати, як перелякане кошеня. Мені здається, що я стаю схожа на тебе, Кете. Тут так спокійно. Я намагаюся уявити собі, як тут було раніше, ще до того, як ви оселилися, — а ви живете тут уже давно, мої любі, — й нарешті до мене дійшло. Це атмосфера чарів, ось що це таке, надзвичайно сильна й спрямована проти нас, відьом. Я сказала собі: «Цей замок не любить відьом, ось що тут не так!», і мені стало шкода тебе, Гвендолен. Вмов його послати тебе до якоїсь школи. Там ти почуватимешся щасливішою.

Вона базікала й базікала без упину. Раділа, що зустрілася з ними обома, й з гордістю та любов'ю дивилася на Кета. Хлопець здогадався, що вона переконала себе, що це її заслуга, бо вона виховувала його з пелюшок. Зрештою, місіс Шарп справді знала його від народження.

— Розкажи нам про Ковент-стріт, — сказав він із тугою в голосі.

— Щойно збиралася розповідати. — сказала місіс Шарп. — Ти пам'ятаєш міс Ларкінс? Дівчину з поганим характером й рудим волоссям, яка пророкувала долю? Я завжди була про неї невисокої думки. Але знайшовся хтось, хто захоплювався нею. Один із вдячних клієнтів подарував їй Салон на Бонд-стріт. Салон на Ковент-стріт уже не її рівень... Як щастить декому! Але ось й у моє віконечко зазирнуло сонечко. Я розповіла тобі про це у своєму листі — правда ж, розповіла, Кете? — про те, як мені дали п'ять фунтів за того старого кота, у якого ти перетворила скрипку нашого Кета, Гвендолен. Його купив кумедний маленький чоловічок. Поки ми намагалися зловити старого кота, — ти ж знаєш: він ніколи не підходив, коли його кликали, — цей чоловічок був поруч зі мною, розповідав мені все про біржі, акції, вкладення капіталу та інші подібні речі. Тобто, про речі, яких я ніколи не могла зрозуміти. Він розповів мені, що я повинна зробити з п'ятьма фунтами, які він заплатив за кота. Від тієї кількості інформації в мене

закрутилася голова. Власне, я довго не думала. Вирішила, що це стане початком моєї фінансової діяльності. І зробила так, як він сказав. Ну, якщо я правильно запам'ятала. І ти знаєш, ті п'ять фунтів принесли мені сотню! Тобто він заплатив мені за старого kota сто фунтів!

— Мабуть, він був фінансовим чарівником, — сказала Джанет.

Ці слова вона сказала жартома, скоріше, щоб підбадьорити себе. Вона потребувала підбадьорення з кількох причин. Але місіс Шарп сприйняла її репліку буквально.

— Авжеж, це напевно так, моя люба. Ти завжди така розумна. Я знаю: він був чаклуном, що знався на фінансах. Адже містер Нострам зробив усе, що я зробила зі своїми п'ятьма фунтами — а може, їх у нього було й більше, — і утратив все, до останнього пенні. А, ще дещо...

Кет спантеличено спостерігав за місіс Шарп і слухав її базікання. Звичайно, він і досі дуже любив місіс Шарп, але тепер розумів, що повертатися до неї було безглуздо. Це слабка, брехлива особа, від якої допомоги не слід було й чекати. Вона б відіслала їх назад до замку й спробувала отримати за це компенсацію від Крестомансі. А лондонські зв'язки, якими вона вихвалялася, були лише пустими вихваляннями. Кета дивувало, наскільки він внутрішньо змінився. Зараз він бачив справжнє обличчя місіс Шарп, як би вона не намагалася довести їм свою любов, обертаючись туди-сюди на своєму позолоченому стільці, і це його лише засмучувало. Коли місіс Шарп допила чай, її нервозність стала шаленою. Схоже, замок справді пригнічував її. Зрештою, вона підвелася й нервовою ходою підійшла до дальнього вікна, в задумі прихопивши із собою горнятко чаю.

— А що це за краєвид? — погукала вона. — Він такий неперевершений, але я не можу його зрозуміти.

Кет і Джанет слухняно підійшли до неї. У цю мить місіс Шарп зрозуміла, що тримає в руці порожнє горнятко.

— О, гляньте на це, — сказала вона, здригнувшись від несподіванки. — Через свою неуважність я могла б прихопити його з собою.

— Краще не треба, — сказав Кет. — Речі тут зачаровані. Усе, що ви звідси винесете, кричатиме, кому воно належить.

— Невже? Справді?

Здригнувшись від переляку, місіс Шарп віддала Джанет своє горнятко, а потім, із винуватим виразом обличчя, дістала зі своєї сумочки дві срібні ложечки та щипчики для цукру.

— Ось візьми, моя люба. Ти не заперечуватимеш, якщо я попрошу тебе віднести ці речі назад на стіл?

Джанет відійшла до столу, і щойно вона опинилася на достатній відстані, щоб не чути їхньої розмови, місіс Шарп нахилилася до Кета й прошепотіла йому на вушко:

— Ти розмовляв із містером Нострамом, Кете?

Кет кивнув. Місіс Шарп страшенно занервувала і швидко зашепотіла:

— Не роби того, що він тобі скаже, любий. У жодному разі. Ти мене чуєш? Це підла й ганебна справа, й ти не повинен в неї втручатися.

Потім, коли Джанет повільно поверталася назад, — вона йшла повільно, бо бачила, що місіс Шарп має щось сказати Кетові, — місіс Шарп артистично вибухнула сміхом:

— О, ці велетенські стародавні дуби! Вони, певно, ростуть довше, ніж я живу.

— Це кедрі, — єдине, що зміг відповісти їй Кет.

— Знаєте, чай чудовий, любі мої, і я рада була зустрітися з вами, — сказала місіс Шарп. — Дякую, що ви попередили мене про ці ложечки. Зачаровувати власність — ницо і підло! Я завжди так вважала. А тепер мені час. Містер Нострам чекає на мене.

І місіс Шарп подалася геть через вітальню замку далі униз по алеї з такою швидкістю, що було очевидно: вона мріє якнайшвидше зникнути звідси.

— Ти бачиш, замок реально вселяє їй жах, — сказала Джанет, проводжаючи поглядом чорну постать місіс Шарп, яка щодуху дріботіла геть. — Я знаю, що вона мала на увазі, коли говорила, що тут панує дивний спокій. Але мені замок здається веселим. У ньому було б чудово жити, якби не усі наші неприємності. Кете, чкурнути звідси до неї було б дурнею. Правда?

— Я знаю, — відповів Кет

— Так я й подумала, — сказала Джанет.

Вона хотіла сказати ще щось, але їхню розмову урвали Роджер і Джулія. У Джулії був такий винуватий вигляд, і вона так намагалася

усім догодити, що ні Джанет, ні Кет не наважувалися рішуче відокремитися від них. Натомість вони разом вирішили погратися з дзеркалами. Роджер відчепив своє дзеркало, прив'язане до книжкової шафи Кета, й поклав його до шухляди поруч із дзеркалами Джулії та Гвендолен. Джулія зав'язала тугий вузол на своїй хустинці й чотири дзеркала, наче по команді, зависли у повітрі. До вечері вони розважалися, літаючи не лише в кімнаті для ігор, а ще й у коридорі. Вечерю подавали в кімнаті для ігор. Бо на обід були запрошені гості. Роджер і Джулія про це знали, але не розповідали Кету й Джанет, остерігаючись, що уявна Гвендолен знову утне одну зі своїх витівок.

— Перед Гелловіном вони завжди добре розважаються, — сказала Джулія, доїдаючи чорничний пиріг, який кухар спеціально спік із ягід, що були в капелюсі Гвендолен.

— Будемо грати в солдатиків чи знову в дзеркала?

Джанет почала енергійно штовхати Кета під столом, і той змушений був відмовитися від ігор з Роджером.

— Вибачте мені, будь ласка. Але нам із Гвендолен необхідно обговорити все те, про що ми дізналися від місіс Шарп. І не кажіть, що Гвендолен крутить мною. Це зовсім не так.

— Ми тобі вибачаємо, — сказав Роджер. — А з часом, можливо, пробачимо й Гвендолен.

— Ми ненадовго. Дещо обговоримо й одразу повернемося, — повідомила Джанет.

Вони поквапилися до її кімнати, й Джанет замкнула за ними двері, щоб несподівано не увійшла Евфімія.

— Місіс Шарп сказала, щоб я в жодному разі не робив те, що наказав мені містер Нострам, — сказав їй Кет. — Я думаю, вона приїхала сюди навмисне, щоб попередити мене.

— Так, вона тебе любить, — сказала Джанет.

— Та любить, нехай їй грець!

Джанет склала руки за спиною і, схиливши голову, почала ходити сюди-туди кімнатою. Вона була так схожа на містера Сондерса, коли той вів урок, що Кет засміявся.

— Чорт забирай, — сказала Джанет. — Чортзабирайчортзабирайчортзабирай! — Вона пройшлася по кімнаті ще кілька разів. — Місіс Шарп дуже безчесна особа, не краща за містера Нострама й, певно, гірша за містера Бістро, тож якщо вона

говорить, що ти не повинен чогось робити, то це «щось» може бути й не погане. Ти чого смієшся?

— Ти весь час перекручуєш прізвище містера Беслема, — сказав Кет.

— Він не заслуговує на те, щоб вимовляти його правильно, — сказала Джанет, не зупиняючись. — О, таємнича місіс Шарп! Коли я переконалася в тому, що вона неспроможна нам допомогти, то була в такому розпачі, що несподівано побачила ідеальний вихід, а вона стала мені на перешкоді. Розумієш, якщо у тому саду є дорога до інших світів, ти і я могли б переселитися до мого світу, й ти міг би жити там зі мною. Тобі не здається, що це чудова думка? Ти був би там у безпеці від Крестомансі та містера Балема, і я переконана, що Віл Саджинс також не зміг би перетворити тебе там на жабу, чи міг би?

— Ні, — із сумнівом погодився Кет. — Але я не думаю, що містер Нострам сказав нам всю правду. Усе на світі помилкове.

— Та я знаю, — сказала Джанет. — А надто після того, як познайомилася з місіс Шарп. З мамою й татом також буде непросто, але я певна, ти їм сподобаєшся. Тим паче, що у мене колись був братик, який помер, щойно народився. Вони можуть сприйняти тебе як його Чудове Перевтілення.

— Дивина та й годі, — сказав Кет. — Я також трохи не помер, коли народився.

— Тоді ти, напевне, він, — сказала Джанет, не зупиняючись. — Вони будуть у захваті. А найкраще з усього цього буде повернення у твій світ справжньої Гвендолен. Адже вся ця історія відбулася з її вини.

— Ні, не з її, — сказав Кет.

— Ні, з її, — заперечила Джанет. — Вона вдавалася до відьмацьких витівок, коли це було заборонено, й дала містерові Блестоффу зачаровані сережки за товар, який заборонений для застосування у магії. Вона притягла мене сюди й перетворила Евфімію на жабу, а тобі влаштувала ще гіршу халепу, ніж мені. Можливо, вже досить її виправдовувати?

— Не злись, будь ласка, — сказав Кет і глибоко зітхнув.

Йому бракувало Гвендолен навіть більше, ніж місіс Шарп. Джанет й собі зітхнула, але від роздратування. Вона з розгону плюхнулася в крісло біля туалетного столика і почала роздивлятися своє

невдоволене обличчя: задерла носик і скосила очі до носа. Вона зробила це кілька разів. Це трохи пом'якшило її ставлення до Гвендолен. Кет замислився.

— Думаю, твоя ідея доволі непогана, — сумно промовив він. — Нам було б краще піти до саду. Проте я думаю, що переселитися в інший світ нам не вдасться без магії.

— Тобто ми опинилися в безвиході, — сказала Джанет. — Чаклунство — небезпечне заняття. І ми на ньому зовсім не знаємося. Знаєш, що мене завжди цікавило і збивало з пантелику? У Гвендолен забрали її відьмацький дар, а вона ще стільки витівок утнула. Як?

— Думаю, застосувала драконячу кров, — сказав Кет. — Вона в неї ще була. Містер Сондерс також має цілий глек драконячої крові нагорі у своїй майстерні.

— Чому ти про це не сказав? — заволатала Джанет, підстрибнувши на своєму стільці.

Вона справді могла бути Гвендолен. Глянувши на її люте обличчя, Кет ще більше затужив за сестрою. Він почував відразу до Джанет. Вона командувала ним цілими днями. А потім намагалася переконати його, що весь хаос улаштувала Гвендолен. Він уперто стенив плечима й не виявив найменшого бажання допомогти їй.

— Ти ні про що мене не просила, — сказав він.

— Але ти міг би сказати, якби захотів?

— Можливо, але, — докинув Кет, — я зовсім не хочу переселитися до іншого світу, бігме, не хочу.

Джанет зробила глибокий, спокійний вдих і стрималася, щоб не сказати йому: «Що ж, залишайся тут, і станеш жабою». Вона скривила до дзеркала милу гримаску і порохувала до десяти.

— Кете, — обережно сказала вона, — ми тут у такій глибокій халепі, що я не бачу іншого виходу. А ти бачиш?

— Ні, не бачу, — сердито погодився Кет. — Я ж тобі сказав, що згоден супроводжувати тебе. І дякую тобі, люба Джанет, за твоє запрошення.

— Я помітила, — сказала Джанет.

Вона відчула полегкість, коли Кет усміхнувся.

— Але ми повинні бути дуже обережними, коли тікатимемо, — сказала вона, — бо я підозрюю, що навіть якщо Крестомансі не знатиме, що ми робимо, Міллі знатиме про все.

— Міллі? — перепитав Кет.

— Міллі, — підтвердила Джанет. — Думаю, вона чаклунка.

Вона опустила голову й почала розчісувати волосся гребінцем із золотою ручкою.

— Я знаю, ти думаєш, що мені всюди ввижаються закляття і магія, але мої підозри мають підставу. Міллі, можливо, добра і чудова жінка, але вона відьма. Без сумніву. Як би вона інакше дізналася, що ми втекли?

— Бо приїхала місіс Шарп, і вони почали нас шукати, — спантеличено відповів Кет.

— Але нас не було всього годину, і ми могли би просто піти збирати чорниці. Ми навіть не взяли з собою одягу, — пояснила Джанет. — Тепер розумієш?

Хоч Кет справді був переконаний, що Джанет перебільшує, але не погодитися з нею він не міг. І від того ставав пригніченим і безпорадним.

— Тоді вона дуже приємна чаклунка, — сказав він.

— Але ж, Кете, ти бачиш, скільки зусиль їй довелося докласти, щоб стати такою, — сказала Джанет. — Невже не бачиш? Та тебе треба було назвати Мулом, а не Кетом. Якщо ти не хочеш чогось знати, ти того не знаєш. До речі, чому тебе назвали Кет?

— Це був жарт, який вигадала Гвендолен, — сказав Кет. — Вона завжди казала, що я маю дев'ять життів.

— Гвендолен жартувала? — недовірливо запитала Джанет.

Вона замовкла, на мить завмерла і різко відвернулася від дзеркала.

— Не завжди, — сказав Кет.

— Сили небесні! Я здивована! — сказала Джанет. — Хоч у цьому місці, де майже кожна річ зачарована, дивуватися не випадає, проте дещо видається мені жахливим.

Вона крутонула дзеркало, аби воно відбивало стелю, зістрибнула зі стільця, підбігла до шафи, вийняла звідти коробку Гвендолен і почала у ній нишпорити.

— Можливо, я й помиляюся... Але, здається, їх було дев'ять.

— Дев'ять чого? — запитав Кет.

Джанет знайшла пачку листів, адресованих міс Керолайн Чант. Червона книжечка сірників так і лежала під рожевою стрічкою, якою

були охайно перев'язані листи. Джанет акуратно витягла маленьку книжечку, а листи поклала назад до коробки.

— Дев'ять сірників... Я так і думала... — сказала вона, коли розгорнула книжечку. — О Боже, Кете! П'ять з них уже згоріли! Поглянь.

Вона простягла книжечку Кету. І справді, всередині було дев'ять сірників. Голівки перших двох були чорні. Третій був спалений до самої основи. Четвертий — знову з чорною голівкою. А п'ятий спалений так нещадно, що навіть картон, до якого він кріпився, обвуглився, а на смужці наждачного паперу утворилася дірка. Дивом не згоріла сама книжечка і не спалахнули останні чотири сірники. Вони були нові-новісінькі: з яскраво-червоними голівками та жовтуватим пергаментним папером унизу, з-під якого виглядав картон.

— Це схоже на якесь заляття, — сказав Кет.

— Це справжнє, сильне заляття, — сказала Джанет. — Ці сірники — це дев'ять твоїх життів, Кете. Як ти примудрився втратити аж п'ять з них?

Кет не міг у це повірити. Його переповнював гнів.

— Такого не може бути, — сказав він.

Навіть якщо й справді у нього було дев'ять життів, йому були відомі лише три випадки, коли він міг їх утратити: коли Гвендолен наслала на нього конвульсії, а до того — при народженні та у кораблетрощі, коли загинули їхні батьки. Лише згодом йому пригадалися чотири привиди, які вилітали з охопленого вогнем казана, щоб приєднатися до жахливої процесії Гвендолен. Один з привидів був немовлям, другий — зовсім мокрим, третій — каліка, здається, мав конвульсії. Але чому привидів було чотири, а спалених сірників — п'ять. Кет затремтів і вирішив хай там що довести Джанет, що вона помиляється.

— А ти не міг раз або двічі непомітно для себе померти уві сні? Звичайно, не міг, — здивовано відповіла сама собі Джанет.

Кет нахилився й узяв книжечку.

— Дивися сюди. Я доведу, що це не так.

Він висмикнув шостий сірник й протяг його по наждачному папері. Джанет схопилася на ноги, крикнувши йому, щоб він зупинився. Але сірник спалахнув. Одночасно з ним спалахнув і Кет.

Хлопець зойкнув. Його тіло вкрилося полум'яними язиками. Він закричав і спробував збити полум'я руками. Вогненні язики, бліді та тремтячі, проривалися назовні крізь його одяг, його черевики, спалахували у волоссі та на шкірі обличчя, і уже за кілька секунд Кет став подібний на смолоскип. Охоплений блідим, майже білим, полум'ям, він впав на підлогу і почав качатися по ній. Джанет не панікувала. Вона схопила найближчий куток килима й кинула його на Кета. У своєму світі дівчина чула про такий спосіб гасіння пожежі. Але загасити це полум'я їй не вдалося. Нажахана Джанет дивилася як бліде, кольору привидів, полум'я завиграшки проривалось крізь килим, наче його там і не було, й палахкотіло зісподу ще сильніше, ніж будь-де. Воно не спалювало килим і не обпалювало руки Джанет, поки вона намагалася збити полум'я, катуляючи Кета у килимі по підлозі. Та все марно: до чого б не вдавалася Джанет, щоб хоч трохи втихомирити полум'я, воно проникало скрізь, а Кет ще більше репетував. Його голова виглядала з вогняного сувою, нагадуючи радше плетиво з язиків полум'я, ніж людську плоть. Вона бачила його перекривлене від болю і страху обличчя. І тоді їй сяйнула чудова думка. Вона схопилася на ноги й заверещала:

— Крестомансі! Крестомансі! Скоріше сюди!

Вона ще кричала, коли двері стрімко розчахнулися і на порозі з'явився Крестомансі. Джанет забула, що двері були зачинені. Та навіть зачинені на замок двері не стали на заваді Володарю замку. Вона забула, що на обід були запрошені гості. Про це вона згадала, лише коли побачила мереживні манжети мага та його костюм із чорного оксамиту, який виблискував у світлі полум'я опаловим, синім, малиновим, жовтим і зеленим кольорами. Але на це, схоже, Крестомансі також було байдуже. Він глянув на охоплений полум'ям сувій, й сказав:

— О Боже!

Потім опустився на коліна і почав розгортати килим не менш енергійно, ніж Джанет загортала його.

— Пробачте мені. Я думала, це загасить полум'я, — заникуючись, пробелькотіла Джанет.

— Воно мало б його загасити, — сказав Крестомансі, і знову заходився перекидати Кета, не звертаючи уваги на вогняних змії, які ковзали й вистрибували на рукави його чудового сюртука. — Як це сталося?

— Він запалив одного сірника. Я сказала йому...

— От, дурна дитина!

Крестомансі був такий розгніваний, що Джанет зі страху заридала. Нарешті, він розмотав останній виток килима, й звідти викотився Кет, усе ще палаючи, як пучок соломи. Тепер він більше не зойкав і не верещав. З його горла виривався лише тонкий писк, настільки неприємний, що Джанет затулила долонями вуха. Крестомансі запхнув руку у полум'я і вихопив з правої руки Кета червону книжечку з сірниками.

— Богу дякувати: він тримає її не в лівій руці, — сказав Крестомансі. — Біжи у ванну й включи душ. Швидко!

— Звичайно. Звичайно, — схлипнула Джанет і побігла виконувати прохання Крестомансі.

Вона відкрутила кран і випустила потужний струмінь холодної води, що засичав, бризнувши на дно синьої ванни, а у той час у ванну влетів Крестомансі, тримаючи на руках Кета в ревучому вогняному коконі. Він опустив хлопця у ванну і тримав його там, обертаючи туди-сюди, щоб він добряче намочився. З Кета зі страшним сичанням валила пара. Потік води, що лився згори, переливався проти сонця, і сам був золотий, як сонце. Він падав униз, немов сонячне проміння. Ванна наповнювалася, і здавалося, що Кет обертався й плюскався у басейні сонячного світла. Він кипів у золотих бульбашках. Кімната наповнилася парою.

Щільні солодкуваті кільця пари підіймалися над ванною. Це був той запах, який Джанет запам'ятала відтоді, коли вперше опинилася тут. Крізь дим Кет здавався чорним у ванні, наповненій рідким золотом. Але дим був насправді парою і Крестомансі швидко став мокрим.

— Невже ти не розумієш? — сказав він Джанет через плече, поки підіймав Кета, щоб тримати його голову під струменем води. — Тобі

не слід було йому про це говорити, поки замок не почав би впливати на нього. Він не був готовий це все зрозуміти. Ти приголомшила його.

— Мені справді дуже прикро, — сказала Джанет, гірко плачучи.

— Спробуємо обернути це на користь, — сказав Крестомансі. — Думаю, мені вдасться йому все пояснити. А ти біжи до переговорної труби, що в кінці коридору, й скажи, щоб вони принесли сюди трохи бренді й міцного чаю.

Коли Джанет побігла виконувати наказ Крестомансі, Кет вщент змок і помалу приходив до тями. Він спробував відкотитися від потоку води, що лив просто на нього, але йому це чомусь не вдалося. Над самим вухом він почув настирливий голос:

— Кете, Кете, ти мене чуєш? Ти мене розумієш? Кете, у тебе залишилося всього три життя.

Кет впізнав цей голос.

— Ви сказали мені, що я маю п'ять життів, коли розмовляли зі мною через міс Ларкінс, — пробурмотів він.

— Так, але тепер їх залишилося всього три. Будь обачнішим, — сказав Крестомансі.

Кет розплющив очі й подивився на мага. Крестомансі був дуже мокрий. Його зазвичай гладеньке чорне волосся зараз мокрими кучерями звисало на лоб.

— О, тоді то були також ви? — запитав він.

— Так, але тобі знадобилося чимало часу, щоб упізнати мене, правда ж? — сказав Крестомансі. — Та й мені було досить нелегко знайти тебе. Ну, все. Можеш вилізти з води.

Кет був надто слабкий, щоб самому вилізти з ванни. Але Крестомансі швидко підняв його, зняв мокрий одяг, і закутав у великий сухий рушник. Кетові ноги підкошувалися.

— Ходімо, Кете, — сказав Крестомансі, взяв його на руки, поніс до ліжка, накритого синім оксамитом, і зручно вмостив на ньому. — Тобі тепер краще, дитино?

Кет ліг на спину, слабкий, але спокійний і кивнув головою.

— Дякую. Ви ніколи раніше не називали мене Кет.

— Не називав. А можливо, й мав би. Ти нарешті зрозумів, чому тебе називають Кетом?

— Книжечка з сірниками — це дев'ять моїх життів, — сказав Кет. — І я щойно спалив іще одне. Я знаю, що зробив дурницю, але не

йняв віри, що це може бути правда. Як людина може мати дев'ять життів?

— Ти маєш їх лише три, — сказав Крестомансі. — Затям це собі. У тебе було дев'ять життів. Хтось, якимось чарівним способом, склав усі твої життя у цю сірникову книжечку. Тепер я заховаю її у секретний сейф, на який накладу найсильніші закляття з усіх, які я знаю. Але це тільки завадить іншим користуватися ними. Перешкодити тобі їх витратити воно не зможе.

Нарешті повернулася Джанет, заплакана, але вдячна, що може бути корисною.

— Зараз принесуть, — сказала вона.

— Дякую тобі, — відповів Крестомансі й подивився на неї довгим замисленим поглядом. Джанет була переконана, що він зараз зрозуміє, що вона — не Гвендолен, а натомість почула:

— Ти також можеш слухати нашу розмову, щоб уникнути інших нещасних випадків.

— Давайте, спочатку я принесу рушник, щоб ви трішки обсушилися, — смиренно запропонувала дівчина.

— Я вже майже висох, дякую тобі, — сказав він і усміхнувся до неї. — Отож... Люди з дев'ятьма життями дуже важливі, але народжуються вкрай рідко. Вони з'являються лише тоді, коли з тієї чи іншої причини не існує їхніх двійників, що живуть в якомусь іншому світі. Тоді життя, які мали б проживати двійники з інших світів зосереджуються в одній людині. Те ж саме відбувається і з талантами. Вони матимуть таланти усіх вісьмох двійників.

Кет зітхнув і сказав:

— Але у мене немає жодного таланту...

А Джанет запитала:

— Як часто з'являються такі люди?

— Вкрай рідко, — сказав Крестомансі. — Крім Кета, що має дев'ять життів, у цьому світі такий дар маю лише я.

— Справді?

Кет був задоволений і зацікавлений.

— У вас дев'ять життів?

— Я мав їх дев'ять. Тепер залишилося лише два. Я був недбалішим за тебе, Кете, — сказав Крестомансі. Його голос пролунав трохи

сором'язливо. — Тепер я дбаю про кожне зі своїх життів і зберігаю їх у найбезпечнішому місці. І тобі раджу робити те саме.

Готовий до роботи мозок Джанет відразу приєднався до розмови:

— Тобто, одне життя тут, а друге — внизу, там де інші обідають?

Крестомансі засміявся:

— Тут механізм зовсім інший. Я...

У цей момент до кімнати зайшла Евфімія з татцем у руках і Крестомансі замовк, так і не розповівши Джанет, як це відбувається. За нею зайшов містер Сондерс, у вечірньому костюмі з занадто короткими рукавами та штанинами.

— З ним усе гаразд? — з тривогою у голосі спитала Евфімія. — Мій Віл погрожував йому, але якщо це його рук справа, я більше з ним не розмовлятиму.

— А що сталося з килимом?

Містер Сондерс дивився на скручений і зібганий у купу килим.

— Хто це зробив? — запитав він. — Цей килим був достатньо зачарований, щоб з ним нічого не трапилось.

— Я знаю, — сказав Крестомансі. — Але цей нещасний випадок був дуже сильний.

Чоловіки подивилися один на одного виразним поглядом, і знову повернулися до Кета. Кет був неймовірно щасливий: містер Сондерс підбивав йому подушки, а Евфімія допомогла перевдягнутися у нічну сорочку, а потім сіла біля нього і почала лагідно гладити його по голові, ніби він ніколи не перетворював її на жабу.

— То був не Віл, — сказав їй Кет. — То був я.

Крестомансі дав йому ковтнути міцного бренді, а потім примусив випити солодкого чаю. Джанет також випила чай, і їй стало набагато краще. Містер Сондерс допоміг Евфімії розстелити на підлозі килим і запитав, чи не підсилити у ньому чари?

— Трішки драконячої крові — і все буде добре, — запропонував він.

— Якщо чесно, то вона тут не зарадить, — сказав Крестомансі. — Облиш це.

Він підвівся й поставив дзеркало на його попереднє місце.

— Переночуєш сьогодні у кімнаті Кета? — запитав він у Джанет. — Я хочу, щоб цієї ночі з ним хтось був поруч.

Джанет подивилася у дзеркало на Крестомансі, і почервоніла.

— А я корчила гримаски... — зніяковіла вона.

Крестомансі засміявся. Містер Сондерс теж так розвеселився, що з розгону плюхнувся на стілець, обтягнутий синім оксамитом.

— Схоже, я цього заслуговую, — сказав Крестомансі. — Деякі гримаски були справді оригінальними.

Джанет також трохи ніяково засміялася.

Кет лежав у ліжку. Йому було затишно і тепло, а довкола зібралося чимало людей, які намагалися з усіх сил йому догодити. Надвечір поряд з ним залишилася лише Джанет. Вона без упину базікала і базікала.

— Я дуже рада, що з тобою все гаразд, — говорила вона. — І хто мене потягнув за язик ляпнути тобі за ті сірники? Як я налякалася, коли ти спалахнув, мов сірник, а килимом тебе не вдалося загасити. Тоді я покликала на допомогу Крестомансі. Він з'явився, щойно його ім'я злетіло з мого язика, хоч двері до кімнати були замкнені. Але замок залишився цілий, я перевіряла. А потім з легкістю розмотав килим, яким я туго тебе обмотала. Він справжнісінький маг! І взагалі, коли він не схожий на жабу, яка замерзає в Грампіанських горах, то дуже приємний. Я це говорю не для дзеркала, я справді так вважаю. Мені здається, що в магії дзеркало є еквівалентом...

Кет ще щось хотів додати про жаб, які замерзають у Грампіанських горах, але Джанет все балакала і балакала, а він, відчуваючи тепло та турботу, заплющив очі й поринув у сон.

Недільного ранку Кет пробудився у холодному поті. Сьогодні йому доведеться перетворитися на жабу чи тигра (Віл Саджинс також перетвориться на тигра, але напевно, сильнішого та могутнішого за нього). А якщо йому пощастить (чи зовсім не пощастить, бо ж відкриється жахлива правда) дожити до понеділка, то усі дізнаються, що чаклувати він зовсім не вміє. Звичайно, Джулія та Роджер могли йому допомогти з простими закляттями, але чи має це значення, якщо у середу йому потрібно віддати бридкому містеру Беслему двадцять фунтів, а де їх взяти — він уяви не має. Від містера Нострама годі було сподіватися помочі. Від місіс Шарп — тим паче. Єдиний вихід — узяти трохи драконячої крові з майстерні містера Сондерса, і разом з Джанет втекти до іншого світу через портал у забороненому саду Крестомансі. Кет зліз було з ліжка, щоб піти за драконячою кров'ю, але якраз на цю хвилину нагодилася Евфімія з тацею смаколиків. Тому

Кет знехотя заліз назад під ковдри. Сьогодні Евфимія була такою ж доброю, як і учора. Кетові знову стало зле, але він все ж таки поснідав. Після сніданку до кімнати зайшла схвильована Міллі, сіла біля нього і щосили обійняла.

— Ти ж мій бідолашний, дурненький хлопчику! Богу дякувати, з тобою все гаразд. Мені страшенно хотілося зайти до тебе ще учора ввечері, але хтось мав залишитися з нашими бідолашними гостями. Все, вирішено: сьогодні ти цілісінський день лежиш у ліжку і відпочиваєш. Можеш просити що завгодно. Чого б тобі хотілося?

— Мені потрібно трохи драконячої крові. Ви б не могли мені її принести? — запитав Кет із надією в голосі.

Міллі засміялася.

— Святий Боже, Еріку! Ти щойно пережив найжахливіший випадок у своєму житті, а тепер просиш найнебезпечнішу річ на землі! Ні-ні-ні! Ніякої драконячої крові. Зарубай на носі, це одна з небагатьох речей у замку, яка справді заборонена.

— Так само, як заходити до саду Крестомансі? — запитав Кет.

— Не зовсім так, — сказала Міллі. — Сад старий, як і ті пагорби, на яких він розкинувся, і в ньому аж кишить магічними закляттями. Він таїть у собі й іншу небезпеку: усі чари там стають набагато сильнішими. Коли ти краще вивчиш магію, то зможеш туди піти. Але драконяча кров настільки небезпечна, що я хвилююсь навіть коли Майкл застосовує її. Тобі заборонено до неї торкатися!

Слідом за Міллі увійшли святково одягнені Джулія й Роджер, і притягли купу книжок та іграшок. Вони засипали Кета питаннями про його самопочуття і були такими добрими, що Кет аж засмутився. Таким його й застала Джанет. Він не хотів покидати замок, бо дуже до нього звик.

— Цей шматок тіста досі лежить на твоєму килимі, — похмуро мовила Джанет, і Кетову впевненість мов вітром здуло.

— Я щойно бачила Крестомансі. І, скажу тобі по правді, мені вже набридло віддуватися за чужі гріхи, навіть попри те, що я мала нагоду побачити його небесно-голубий халат, розшитий золотими левами.

— Я ще не бачив цього халата, — сказав Кет.

— Напевно, у нього є халат на кожен день тижня, — сказала Джанет. — Але сьогодні для завершення образу йому потрібно було взяти ще вогненний меч. Він заборонив мені ходити до церкви. Вікарій

не хоче навіть чути про мене після витівки Гвендолен минулої неділі. Я так розсердилася, що вже було відкрила рота, аби розповісти, що Гвендолен тут нема, але вчасно подумала, що мене змусять одягнути той жахливий білий капелюшок з маленькими дірочками. Як гадаєш, він може чути крізь це дзеркало?

— Ні, — сказав Кет. — лише бачити. Інакше він би все про тебе знав. Ти знаєш, я дуже радий, що ти залишаєшся вдома: ми зможемо разом піти до майстерні містера Сондерса і набрати драконячої крові.

Джанет підійшла до вікна і спостерігала, чи усі члени родини йдуть до церкви. За півгодини вона сказала:

— Нарешті! Вся родина вийшла на головну алею парку і чимчикує до церкви. Чоловіки — у циліндрах, а Крестомансі — ніби щойно з вітрини капелюшною майстерні зійшов. Ти їх усіх знаєш, Кете? От, наприклад, ота стара леді у червоних рукавичках, яка базикає без упину, хто?

— Не маю і найменшого уявлення, — сказав Кет, знову виліз з ліжка й побіг до своєї кімнати за одягом. Він почував себе чудово, казково, фантастично! — танцював по кімнаті, поки одягав сорочку; співав, поки натягував штани. Навіть шматок холодного тіста, що прилип до килима, не зіпсував йому настрою. Він насвистував, взуваючи чоботи. Джанет увійшла до кімнати, коли він, розпашілий, накидав на себе курточку і був готовий вибігти звідти.

— Оце так диво! — сказала Джанет, коли Кет промчав повз неї по сходах. — Твоя впевненість кого хочеш заразить.

— Поквапся! — гукнув Кет уже знизу. — Нам треба пройти до протилежного боку замку. Міллі каже, що драконяча кров дуже небезпечна, тож ти їй не торкайся. Я можу витратити на це ще одне своє життя, а ти — ні.

Джанет хотіла нагадати Кетові, що втрачати життя, судячи з останнього випадку, доволі небезпечно, але для цього їй потрібно було б перш за все його наздогнати, а це виявилось нелегко. Кет мчав крученими зеленими коридорами, поки нарешті не дістався до майстерні містера Сондерса. Отут його й наздогнала Джанет. Вони зайшли у кімнату, яка була сповнена магічних пахощів. З часу, коли Кет вперше сюди завітав, тут майже нічого не змінилось, хіба що містер Сондерс трохи прибрав при неділі. Світильник кудись зник. Усі знаряддя для магії, що стояли на першому столі, аж блищали, а книжки

й сувої були складені акуратними стосами на другому. На підлозі все ще виднілася намальована крейдою п'ятикутна зірка. Лише на третьому столі з'явилися нові символи. В кінці столу спокійнісінько лежала муміфікована істота. Джанет було тут дуже цікаво.

— Це наче справжня лабораторія, — сказала вона. — Лиш з тією різницею, що це не лабораторія. Які дивні речі! О, я бачу драконячу кров! Навіщо йому такий величезний глек? Він, напевно, навіть не помітить, якщо ми трішечки візьмемо.

Раптом від третього столу почулося тихе шарудіння. Джанет різко повернула голову на звук і побачила, як мумія дивної істоти ожила і розгортала, а потім знову згортала свої тоненькі крильця.

— Воно так і раніше робило, — сказав Кет. — Напевне, це нормально, і з ним усе гаразд.

Проте, коли істота звелася на задні лапки, дуже схожі на собачі, і позіхнула, показавши з десяток маленьких, гостреньких зубчиків, та випустивши хмарку синюватого диму, його впевненість як вітром здуло. Потім чудерня побігло до них, тупаючи ногами та тріпочучи маленькими крилами. Два клубки диму вилітали з його ніздрів і ліниво пленталися за ним... Біля стільця воно зупинилося і доскіпливо глянуло розплавленими кільцями золотих очей вгору. Діти знервовано відсахнулися.

— Воно живе, — сказала Джанет. — Я думаю, це маленький дракон.

— Звісно, так воно і є, — відповів дракончик.

Діти зі страху аж підстрибнули. Коли він говорив, з його ніздрів щоразу виривалося полум'я, і обпікало обличчя Кета та Джанет. Вони перелякалися ще дужче.

— А я й не знав, що ти вмєш говорити, — сказав Кет.

— Я доволі добре розмовляю англійською, — відповів дракон, бризкаючи полум'ям. — Навіщо вам моя кров?

Вони винувато глянули на великий глек із порошком, що стояв осторонь.

— Це все твоя кров? — запитав Кет.

— Якщо містер Сондерс примушує його тепер постійно давати кров, то це занадто жорстоко, — сказала Джанет.

— А, ви он про що, — сказав дракон. — Це порошок із крові старших драконів. Вони продають її людям. Але вам не можна мати

навіть найменшої її частинки.

— Чому? — запитав Кет.

— Бо я не хочу, щоб ти її мав, — сказав дракон, і нова порція вогню вилетіла із його пащі, змусивши дітей знову відступити. — Чи сподобалося б вам, якби я збирав людську кров і влаштовував з нею ігри?

Хоч Кет розумів, що дракон говорить слушно, Джанет мала на це свою думку.

— Ну і що? Хіба це щось страшне? — сказала вона. — Там, звідки я родом, роблять переливання крові, навіть є сховища для її зберігання. А одного разу тато показав мені її під мікроскопом.

— Це мене дуже турбує, — сказав дракон, знову випускаючи кільце вогню. — Адже моя мати загинула від рук браконьєрів.

Дракон доповз до краю стола й пильно подивився глянув у вічі Джанет. Іскри в його золотих очах то зникали, то знову з'являлися, але вже зовсім інші. Кетові здавалося, що на нього дивляться два маленькі золоті калейдоскопи.

— Я був надто маленький, щоб дати їм достатньо крові, тому вони мене відпустили, — він лагідно зблиснув очима на Джанет, — Отож вони покинули мене напризволяще. Я помер би, якби Крестомансі не знайшов мене. Тепер ти розумієш, чому це мене хвилює?

— Так, — сказала Джанет. — Чим вигодовують немовлят драконів? Молоком?

— Майкл спробував годувати мене молоком, але воно мені не засмакувало, — сказав дракон. — Тому він дає мені стейки, і, маю вам сказати, я зростаю чудово. А коли я виросту, він поверне мене до мого дому. Тим часом я допомагатиму йому в магії. З мене дуже добрий помічник.

— Справді? — запитала Джанет. — А що ти робиш?

— Я знаходжу старі речі, які сам він знайти не може, — голос дракончика став муркотливим, немов у кота. — Приношу йому різноманітних звірів з проваль: істот кольору старого золота, крилатих чудовиськ, морських страховищ з очима-перлинками, древні рослини, які люблять базікати.

Дракон змовк і подивився на Джанет, схиливши голову набік.

— Це було неважко, — зауважив він Кетові. — Я завжди хотів цим займатися, але раніше ніхто мені чогось подібного не доручав. — Він

знову видихнув довгу хмарку диму. — Шкода, що я маленький. Бо зараз би зі задоволенням нею поласував.

Кет кинув стривожений погляд на Джанет і побачив, що вона дивиться на дракона, наче сновиди, з дурнуватою усмішкою на устах.

— Але ж це підло!

— З усіх цих підлих трюків, — сказав дракон, — я повинен уміти виконувати хоча б кілька.

Кет зрозумів, що той жартує.

— Тільки спробуй її зачепити, я тобі шию скручу, — сказав він. — Шукай собі іншу іграшку для забави!

— Ти говориш точнісінько, як Майкл, — сказав дракон, випустивши похмуру хмарку диму. — Мені набридло їсти мишей.

— То попроси його, щоб він брав тебе з собою на прогулянку. — Кет узяв руку Джанет і щосили почав нею трясти. Дівчина здригнулася і прийшла до тями. Здавалося, вона зовсім не пам'ятала, що з нею відбулося.

— І взагалі, я прийшов не базікати з тобою, — сказав Кет драконові. — Мені потрібно трохи драконячої крові.

Для певності, що дракон знову чогось не затіє, він відтяг Джанет у безпечне місце і схопив маленьку китайську вазу з сусіднього столу. Дракон нахилився й почухався під підборіддям, як собака, аж крила залопотіли.

— Майкл каже, що кров дракона завжди завдає шкоди, навіть коли нею користується знавець, — сказав він. — Один необережний рух може коштувати вам життя.

Кет і Джанет глянули одне на одного крізь дим, що валив з драконячої пащі під час промови.

— Ет, пусте, я можу пожертвувати одним життям, — сказав Кет.

Він узяв велику скляну банку з написом «Драконяча кров», і вийняв звідти трохи брунатного порошку, що мав гострий і дивний запах.

— От Крестомансі чудово обходиться всього двома життями, що у нього залишилися, — сказала роздратовано Джанет.

— Але ж Крестомансі — особливий, — зауважив дракон. Він нервово смикався, стоячи на краю стола.

Його золоті оченята уважно стежили за руками Кета, поки той не зав'язав трішки драконячої крові у свою хустинку і не сховав до

кишені. Дракончик виглядав таким стурбованим, що Кет підійшов до нього і лагідно полоскотав його під підборіддям.

Малюк замуркотів, наче котик, витяг шию і притиснувся до його пальців. Дим валив із його ніздрів шумливими кільцями.

— Не турбуйся, — сказав Кет, — у мене залишилося ще три життя, розумієш?

— Авжеж! Тепер я розумію, чому ти мені так подобаєшся, — сказав дракон і трохи не впав зі столу, тягнучи шию за Кетовою рукою. — Не залишай мене тут самого!

— Нам уже час!

Кет знову посадив дракончика на стіл і поплескав його по спинці. Хлопцеві дуже хотілося ще раз торкнутися його теплої, бугристої шкіри.

— До побачення!

— До побачення! — відповів дракон.

Кет і Джанет залишили його у майстерні. Він дивився вслід за ними, як дивиться собака за господарем, що вирушив на прогулянку, не взявши його з собою.

— Я думаю, що йому тут нудно, — сказав Кет, коли вони вийшли з майстерні.

— Це ганьба! Він всього-на-всього дитина, — сказала Джанет.

Вона зупинилася на першому повороті сходів.

— Повернімося назад і візьмімо його з собою на прогулянку. Він мені дуже сподобався!

Кет був переконаний: якщо Джанет справді зараз туди повернеться, то він застане дракона за ласуванням її ногою.

— Не такий він вже й приємний. І взагалі, нам негайно треба бігти до саду, бо, щойно повернеться містер Сондерс, дракон вибовкає нашу таємницю.

— Так, на жаль, він уміє говорити, — погодилася Джанет. — Тому нам краще поквапитися.

Кет дуже обережно ішов замком, тримаючи руку в кишені на випадок непередбачених зустрічей. Він боявся втратити ще одне своє життя, щоб опинитися в забороненому саду. Адже, як виявилось, три попередніх він втратив надзвичайно легко. Це не переставало його дивувати. Судячи з усього, втрата п'ятого життя мала бути не менш ефектною, ніж втрата шостого минулої ночі. То чого ж він цього ніяк

не може пригадати? Це не вкладалося у Кета в голові. Його життя не достатньо міцно були пов'язані з ним, на відміну від життя інших людей. Єдине, в чому він був впевнений, що немає на світі інших Кетів Чантів, які б могли потрапити у халепу в його світі, коли Кет його покине.

15

Це був погідний осінній день, коли все довкола занурюється у солодку дрімоту, а світ переливається теплими відтінками жовтого та зеленого. Поблизу не було жодної душі й тишу порушувало лише шарудіння листя під ногами Кета й Джанет, коли вони поспішали через парк до старого саду. На півдорозі Джанет раптом зупинилася:

— Ми шукаємо сад, який скидається на замкові руїни? Правильно? Тоді нам треба йти у протилежний бік.

Кет міг запрягтися, що вони йдуть правильним шляхом, та коли зупинився й розглянувся довкола, то побачив, що високий, залитий сонцем мур зараз був позаду них. Кет вирішив, що всього лиш не пам'ятає дороги до саду, якою вони колись йшли з Гвендолен. Діти розвернулися і знову рушили до високого муру. Заборонений сад був за ним, але жодних дверей чи іншого входу там не було. Тоді вони рушили попри стіну до найближчої хвірточки, яка ховалася у кущах троянд. Зруйнований мур знову дивним чином опинився позаду.

— Це, напевно, діють ті чари, які захищають сад від непроханих гостей, — здогадалася Джанет, коли вони знову йшли через фруктовий сад.

— Думаю, так воно і є, — відповів Кет.

І вони знову опинилися в парку. Високий зруйнований мур знову був позаду.

— Вони придуть з церкви раніше, ніж ми знайдемо вхід у зачарований сад, — стривожено промовила Джанет.

— Спробуймо дивитися на сад краєм ока, а не йти навпростець до нього, — сказав Кет.

Так вони й зробили: йшли до саду, не дивлячись на нього. Здавалося, тепер він залишається на своєму місці. Несподівано для себе діти вийшли на стрімку стежинку в оточенні високих мурів. Ця стежечка вела до високої старої стіни зі сходами, замаскованими у мальвах й золотистому жабрії. Схвильованих дітей обвіяло теплом зі старого напівзруйнованого каміння. Та навіть збігаючи сходами вгору, вони намагалися не дивитися на високі руїни. Цього разу мур

залишився стояти нерухомо. Давні напівзруйновані сходи виявилися вдвічі вищими, ніж сам замок, і Кетові та Джанет довелося подолати цю відстань двічі: спочатку, притискаючись одним боком до гарячих каменів муру, щоб спіймати трохи тіні, вийти нагору, а потім стрімко спуститися на протилежний бік. Дорога була важкою, адже старе каміння під палючим полуденним сонцем ставало щораз гарячіше. У кінці підйому Кет уже тримав голову обома руками й ховався у тіні дерев, що нависали над однією зі зруйнованих стін, бо інакше голова йому йшла обертом. Та коли зрідка він все ж таки наважувався поглянути вниз, то бачив замок щоразу з іншого боку. Йому здавалося, що мур, руїни й він разом з ними кудись плили, а може, кружляли... У верхній частині муру діти зауважили отвір, схожий на все, що завгодно, тільки не на вхід. Почуття провини за непослух їх не покидало, але вони все-таки пролізли у нього. Земля з того боку входу було досить стоптана, наче люди тут віками походжали.

Могутні темні дерева росли впритул один до одного, і під ними було так добре відпочивати у прохолоді. Поміж дерев виляса ідеально протоптана стежина, і Кет та Джанет пішли нею углиб саду. І, як це буває у густому лісі, їм почало здаватися, що дерева довкола них також не стоять на місці, а крутяться, і в дивному танку розходяться врізнобіч, а потім знову стають у коло. Хоча, може так воно було і насправді? Стежинка привела їх у гущавину.

— Яке чудове місце! — прошепотіла Джанет. — Але надто вже дивне!

Маленька балка перед ними була вщерть заповнена весняними квітами: нарциси, первоцвіти, проліски, гіацинти й крихітні тюльпани росли тут в неймовірній кількості. І це у вересні! У балці панувала прохолода, якою, можливо, й пояснювалося це буйне цвітіння... Джанет і Кет, шулячись з холоду, йшли поміж цих квітів далі. Довкола відчувалися пахощі весни, прохолодні й запаморочливі, чисті й дикі, сповнені магічної сили. Ступивши ще два кроки, вони усміхнулися, а за мить вже дзвінко сміялися:

— О, дивись! — сказала Джанет. — Там кіт.

Це був великий смугастий кошак. Він стояв, вигнувши тіло дугою, під кущем примул, переводив здивований погляд з Кета на Джанет і роздумував, а чи не кинутися йому навтьоки. О, диво! Кет впізнав

у смугастику свою стареньку скрипку, яку Гвендолен зачарувала на kota. Він розсміявся. Тут усе приносило йому радість.

— Познайомся: це старий Скрипка, — сказав Кет. — Колись він був моєю скрипкою. Але що він тут робить?

Джанет опустила ся навколiшки й простягла руку.

— Ходи сюди, Скрипко. Ходи сюди, котику.

Кепський характер Скрипки, певно, трохи змінився в цьому квітковому заповіднику. Він дозволив Джанет почухати себе під шийкою і навіть погладити спинку. І, що взагалі було неймовірним, взяти себе на руки, та ще й мурчати у її обіймах. Обличчя Джанет засяяло від щастя. Зараз вона була неймовірно схожа на Гвендолен, коли та поверталася з уроку магії, лиш Джанет була добріша. Вона підморгнула Кетові.

— Я дуже люблю котиків! Усіх, усіх!!!

Кет засміявся. Він простяг ліву руку й собі погладив Скрипку. Дивно, але на дотик кіт здавався дерев'яним, наче справжня скрипка...

Від такої несподіванки, Кет швидко забрав руку. Діти перетнули широкий моріжок з нарцисів, що пахтіли, наче небесний рай. Скрипка і далі сидів на руках у Джанет. Квітковий килим закінчився, а Кет вже зрозумів, що сад навколо них рухається, як йому заманеться. Коли він проходив між синіми дзвіночками та великими червоними тюльпанами, сумніву у цьому вже не мав: дерева плавно, ледь помітно, ковзали, ніби вказуючи їм дорогу поміж безмежжям квітів на осяяний сонцем схил. Тут росла обплутана повзучим в'юном з синіми квітами шипшина. У Кета не залишилося сумнівів: сад рухався по колу й униз. Зараз його так само нудило, як і тоді, коли вони поверталися зі своєї втечі автомобілем до замку. Кет волів би краще пройтися пішки, розглядаючи усе довкола.

Коли діти проминали рослини, які найчастіше зустрічалися у розпал літа, Джанет сказала:

— Чи не здається тобі, що ми зараз на екскурсії «Рослини різних пір року»? — запитала вона. — В тебе також є відчуття, що ти біжиш вниз сходами, і сходи також рухаються вниз?

Сад таїв у собі різні таємниці. Смоківниці, оливкові дерева й фінікові пальми вивели їх у невеличку пустелю, в якій росли кактуси, схожі на химерні огірки й колючі зелені крісла. На деяких з них палахкотіли яскраві квітки. Сонце обпалювало обличчя Кета та

Джанет, але їм було байдуже. Вони йшли далі, і за деякий час стежинка між деревами вивела їх до галявини з осінніми квітами. Зміни пір року відбувалися настільки швидко, що їм було доволі важко до цього звикнути: на деревах щойно з'являлися стиглі плоди, а за хвилину листя ставало бурштиновим і опадало... Кет та Джанет відійшли до падуба, вкритого червоними ягідками. Ставало дедалі холодніше. Скрипці це не вельми сподобалося, він випручався з рук дівчини та помчав шукати теплішу місцину.

— Де ж тут ворота до інших світів? — запитала Джанет, пригадавши мету їхньої подорожі.

— Напевно, ми вже біля них, — сказав Кет.

Йому здавалося, що вони йдуть центральною алеєю саду, адже тут магія та чари відчувалися сильніше, ніж в інших його частинах. Дерева й кущі навколо них тепер блищали від морозу. Діти бачили на деревах блискучі ягоди в крижаних оболонках. Проте Джанет навряд чи встигла сильно змерзнути й натремтітися від холоду, бо уже за мить перед собою вони побачили крислате дерево, вкрите заледенілим рожевим квітом. Далі був зимовий жасмин, всипаний маленькими жовтими зірочками. А потім постав могутній чорний терен, що врізнобіч розкинув свої віти; на ньому було навіть кілька білих квіточок. Опинившись під темним покривом дерева, Джанет підняла голову та почала розглядати його вузлувате гілляччя.

— У Гластонбері є таке саме дерево, — сказала вона. — Кажуть, воно квітне на Різдво.

Кет зрозумів, що їх привело у серце саду. Зараз вони опинилися на галявинці, у балці. Всі дерева, окрім однієї яблуні, росли трохи вище — на схилі. Здається, саме у цій балці була правдива пора року — яблука достигали тільки тут. Яблуня, похилившись, росла у самісінькому центрі галявини, а за нею чорніли якісь дивні руїни. Підійшовши ближче, Джанет та Кет побачили невеликий струмочок, який брав свій початок між коренями яблуні. Він бурлив, витікаючи десь з-під землі і за кілька кроків знову невідомо куди зникав. Джанет здалося, що чиста вода була золотою, як-от вода у ванній Кета, коли його рятували. Руїни виявилися уламками напівзруйнованої арки. Напевно, саме від неї відкололася кам'яна брила, що тепер лежала під деревом. Хвіртки чи воріт тут ніколи не було.

— Мені здається, що це і є ворота, — зітхнув Кет.

Він дуже засмутився, що йому треба буде покинути цей світ.

— Я теж так думаю, — погодилася з ним Джанет. У її голосі вчувався страх. — Щось мені трохи лячно. А як туди зайти?

— Давай я кину біля арки трохи драконячої крові. Напевно, це допоможе, — сказав Кет.

Він вийняв з кишені хустинку, у якій був магічний порошок. У ніс ударив різкий запах чарівного зілля, і Кет зрозумів, що чинить неправильно. Не треба було брати заборонене зілля та ще й приносити його сюди, у це магічне місце з потужною енергетикою. Та позаяк Кет не знав, що йому робити далі, то обережно взяв правою рукою дрібку запашного брунатного порошку, а лівою сховав хустинку назад до кишені, потім, затамувавши подих, розвіяв порошок перед зруйнованою аркою. Повітря між колонами затремтіло, як тремтить воно у літню спеку. Клаптик освітленої сонцем галявинки за аркою почав затуманюватися, став молочно-білим, а потім почорнів. Згодом темрява поступово розсіялася, розповзлася по кутках простору — і вони побачили під аркою велетенський, у кілька акрів завбільшки, зал. Уся площа залу була вкрита вульгарно розмальованим килимом червоного, жовтого та синього кольорів. У залі сновигало безліч людей, які нагадували Кетові гральні карти, бо всі, як один, були одягнені у грубий, мішкуватий одяг яскравого забарвлення. Люди-карти блукали туди-сюди з поважним та заклопотаним виглядом. Повітря всередині арки все ще тремтіло, і Кет зрозумів, що туди зайти вони не зможуть.

— Звідки це все? — здивувалася Джанет.

Тільки-но Кет хотів сказати Джанет, що сам нічогосінько не розуміє, як побачив у залі Гвендолен. Її пронесли зовсім близько від нього на королівських ношах вісім чоловіків, одягнуті у важкі золоті однострої. Гвендолен спочивала поміж золотих подушок, одягнута у ще громіздкіший одяг білого та золотого кольорів. Її волосся було вкладене у високу зачіску, яка здавалася короною. Судячи з усього, Гвендолен була тут королевою. Вона вітала усіх важливих гостей кивком голови, і ті радісно підбігали до ложа, щоб захоплено слухати все, що вона їм скаже. За помахом руки інші піддані бігли виконувати її доручення. Одному чоловікові вона подала знак, і той у страху та трепеті впав перед нею навколішки, благаючи помилування. Він кричав навіть тоді, коли його тягнули геть з зали. Для Гвендолен усе це

було якоюсь дивною розвагою. Зараз золоте ложе стояло якраз поруч з аркою, і всі люди-карти у шаленій веремії бігали по залу, догоджаючи їй. В цей момент Гвендолен побачила Кета й Джанет. З виразу подиву та роздратування, що з'явився на її обличчі, Кет зрозумів, що вона їх також помітила, але не дуже зраділа. І чи то вона зробила якісь магичні заклинання, чи то драконяча кров перестала діяти, бо арка знову стала темною, далі молочною, потім туманною, насамкінець повітря перестало дрижати і крім галявинки між колонами не залишилось нічого.

— Це була Гвендолен, — сказав Кет.

— Я зрозуміла, — без найменшого захвату в голосі відказала Джанет. — Якщо вона й далі так їздитиме, то вже скоро стане товстою.

— Мені здається, вона щаслива, — сказав Кет із заздрістю.

— Я теж помітила, — промовила Джанет. — Але як ми знайдемо мій світ?

— Спробуймо обійти арку довкола.

— Ти добре придумав, Кете! Ходімо, — погодилася Джанет.

Вона уже почала обходити арку, аж раптом зупинилася:

— Ми маємо лише одну спробу, щоб зробити все правильно. Ти ж напевне, втратив ще одне своє життя?

— Я не відчув... — почав Кет.

Раптом вони побачили містера Нострама, який несподівано з'явився в отворі арки. Він тримав поштову листівку, яку Кет надіслав місіс Шарп. Він був роздратований і стривожений.

— Мій любий хлопче, — сказав він Кету. — Ми ж домовлялися зустрітися о пів на третю, а не о дванадцятій. Мені пощастило тебе знайти, адже я маю твій підпис.

Він повернувся й погукав свого брата, хоч на галявинці нікого не було видно:

— Ходімо, Вільяме. Неслухняний хлопчисько, напевно, не зовсім зрозумів моє прохання, але попри все заляття працює... Не забудь... е-е-е... інструмент...

Містер Генрі Нострам вийшов з арки, і Кет з острахом зробив крок назад.

Усе довкола раптом дивно затихло: листя на яблуні не ворушилося, навіть потічок змінив свій розмірений лет. Кет зрозумів, що він та Джанет зробили щось жахливе. Дівчина застигла біля входу до арки,

від страху затуливши рота долонями. Раптом перед нею, наче з-під землі, між двома колонами вироста кремезна постать Вільяма Нострама. Навколо його руки була обмотана мотузка, а з кишені піджака стирчали якісь блискучі речі. Його очі шалено вертілися, а від швидкої ходи він трохи засапався.

— Трохи швидше, ніж ми планували, зате вдало, Генрі, — відсапався він. — Всіх інших я вже покликав.

Вільям Нострам урочисто підійшов до яблуні й став поруч зі своїм братом. Земля затремтіла. У саду панувала мертва тиша. Кет відступив ще кілька кроків назад і побачив, що потічок раптом висох. Навколо нього залишилася тільки грузька улоговина. Відбувалося щось жахливе!

Услід за Нострамами крізь розбиту арку поспішно проходили якісь люди. Першою з'явилася одна з трьох Акредитованих відьом, які жили недалеко від них на Ковент-стріт, засмагла й чимось дуже налякана. Напевно, вона щойно вийшла з церкви, адже на ній був найкращий її одяг: жахливий капелюшок, прикрашений фруктами та квітами, та чорно-червона атласна сукня.

Люди, що йшли за нею, теж були у святковому одязі: чаклуни в синіх саржевих костюмах і циліндрах, відьми в шовкових і бомбазинових сукнях та в капелюхах усіх фасонів та розмірів, респектабельні на вигляд некроманти в піджаках, схожих на той, у якому був Вільям Нострам, кістляві чаклуни в чорному й ціла когорта чарівників. Останні ділилися на дві групи: ті, хто перед тим був у церкві — у довгих чорних плащах, та ті, хто грав у гольф — у брудних бриджах. Вони йшли, проштовхуючись між колонами арки, спочатку по двоє й по троє, а згодом — по шестеро й семеро. Усі трохи квапилися й здавалися чимось налякані. Серед них Кет упізнав багатьох відьом та чаклунок із Ковент-стріт, хоч там не було ані місіс Шарп, ані міс Ларкінз, — але можливо, він їх просто не помітив, бо опинився у центрі величезного натовпу, який щомиті ріс і збільшувався. Вільям Нострам кричав кожній групі, яка проходила між колонами:

— Не стійте у купі! Розійдіться по галявині! Оточіть арку зі всіх сторін! Не залиште жодної можливості для втечі!

Джанет проштовхалася до Кета й схопила його за руку.

— Що ми нарobili, Кете? Тільки не кажи мені, що всі ці люди — відьми та чаклуни, бо я тобі не повірю!

— О, моя люба Гвендолен! — сказав містер Генрі Нострам. — Як бачиш, ми втілюємо «План «Б»».

Усі схили галявини були вщент заповнені відьмами та чаклунами. Земля здригалася під їхніми кроками й гуділа від їхніх веселих розмов. Незлічена юрба — безліч яскравих капелюхів та блискучих циліндрів, — наче на відкритті благодійного ярмарку. Щойно останній некромант пройшов під аркою, важка долоня Генрі Нострама владно лягла на плече Кета. Хлопець схвильовано подумав, чи не випадково у тій самій руці чарівник тримає листівку, яку Кет адресував місіс Шарп. Він побачив, що біля однієї зі зруйнованих колон, синьоокий і завжди усміхнений, у тісному недільному костюмі, стояв Маг, який хотів стати чарівником. Вільям Нострам з серйозним виглядом став біля другої колони, для чогось зняв з піджака важкий срібний ланцюжок і тепер неквапно розмахував ним.

— А тепер, моя люба Гвендолен, — сказав Генрі Нострам, — чи не відмовишся ти від честі покликати Крестомансі?

— Я... напевно, я не буду... — сказала Джанет.

— Тоді це зроблю я, — задоволено сказав Генрі Нострам.

Він прокашлявся й крикнув високим тенором:

— Крестомансі! Крестомансі! З'явися!

І Крестомансі в ту ж мить виник між колонами арки, отак, як ішов по алеї парку, з сірим циліндром в одній руці, та молитвеником у правій. Він якраз намагався вкласти його до кишені свого чорного піджака. Відьми та некроманти, які тут зібралися, загуділи та заохкали, вітаючи його. Крестомансі розсіяно озирався довкола, і дивився на них незлобливим і вкрай здивованим поглядом. Він став ще здивованішим, коли побачив у натовпі Кета та Джанет. Кет розкрив було рота, щоб крикнути Крестомансі: «Тікайте!», але в цей момент Маг, який хотів стати чарівником, загарчав і стрибнув на Крестомансі. Його нігті перетворилися у пазурі, а зуби — в ікла.

Крестомансі нарешті вклав молитвеник до кишені, й так само розсіяно глянув на Мага, який хотів стати чарівником. Той на хвилю завмер у повітрі й почав швидко, зі свистом, мов повітряна кулька, зменшуватися і зменшуватися, поки не перетворився у маленьку коричневу гусеницю. Безсильно звиваючись, він упав на траву.

Скориставшись моментом, з-за іншої колони вибіг Вільям Нострам і спритно обмотав своїм ланцюжком від годинника руки Крестомансі.

— Позаду вас! — скрикнули Кет і Джанет, але було вже надто пізно.

Раптом брунатна гусінь вигнулась, підскочила з трави та знову перетворилася Магом, який хотів стати чарівником, звичайно, трохи розкошланим, але напрочуд задоволеним собою. З новими силами він кинувся на Крестомансі, який і так нерухомо стояв і нічому не опирався: срібний ланцюжок дивним чином робив його безсилим. Це була не остання битва біля арки між Крестомансі та Магом, який хотів стати чарівником. Крестомансі докладав неабияких зусиль, аби лівою рукою визволити себе з пут срібного ланцюга. Вільям Нострам також брав активну участь у бійці. Жоден з них не застосовував магію, але Крестомансі, здавалося, втратив уже всі свої сили, тому міг лише легко відпихати від себе Мага, який хотів стати чарівником. Але ще кілька спроб — і Крестомансі стояв із заламаними назад руками й одягнутими на зап'ястки срібними кайданками.

Крик тріумфу пронісся над рядами відьом та чарівників. Це був крик справжньої відьмацької могутності, від якого затремтіло небо. Крестомансі, ще більш розкошланого, ніж Маг, який хотів стати чарівником, витягнули з-під арки. Його сірий циліндр покотився до ніг Кета, й Генрі Нострам з великим задоволенням наступив на нього. Кет хотів скористатися моментом і спробував вислизнути з чіпких обіймів Генрі Нострама. Але дивним чином не зміг навіть поворушитися: Генрі Нострам утримував його за допомогою поштівки місіс Шарп. Кет був так само безпорадний, як і Крестомансі.

— Отже, це правда! — радісно промовив Генрі Нострам, коли Маг, який хотів стати чарівником, поволік зв'язаного Крестомансі до яблуні. — Срібло таки здатне подолати Крестомансі! Великого Крестомансі!

— Авжеж! Неприємно, правда? — зауважив Крестомансі.

Його потягли, прив'язали до яблуні. Вільям Нострам пихкаючи, підбіг до свого брата, і зняв з його просторої камізельки ще один срібний ланцюжок. Двох зачарованих ланцюжків з животів братів Нострамів вистачило для того, аби прикувати Крестомансі до стовбура яблуні. Вільям Нострам зав'язав ланцюжки у два чарівних вузли та відступив кілька кроків назад, задоволено потираючи руки. Відьмаки

реготали й плескали в долоні. Крестомансі зігнувся, наче був повністю виснажений. Волосся неслухняними пасмами спадало йому на обличчя, краватка сповзла аж під ліве вухо, а весь елегантний сірий костюм був вимазаний корою дерева. Кетові було ніяково дивитися на нього. Але Крестомансі тримав себе в руках.

— Ну, закували ви мене у срібні ланцюги, а далі що? — запитав він.

Очі Вільяма Нострама забігали, наче дві секундні стрілки.

— О, готуйтеся до найгіршого, мій дорогий пане! — сказав він. — Не сумнівайтесь. Ми вже ситі вашими заборонами й обмеженнями. Чому нам не дозволяють підкоряти інші світи? Чому нам не дозволено користуватися драконячою кров'ю? Чому ми не можемо бути такими лихими, як нам хочеться? Дайте мені відповідь на ці запитання!

— Подумайте головою і, я певен, ви знайдете відповідь на кожне з них, — порадив їм Крестомансі.

Не дивно, що його голос потонув у реві, який зчинила юрба. Поки вони кричали, Джанет помалу підбиралася до дерева. Вона добре розуміла, що Кет (поки рука Нострама лежала на його плечі) буде нерухомим, і треба щось вигадати, щоб врятувати його та Крестомансі.

— О, так, — сказав Генрі Нострам, сяючи на радіщах. — Тепер ми будемо керувати магічним світом, ми беремо у свої руки мистецтво чарів, ми хочемо знищити тебе та твою могутність, щоб підкорити собі інші світи, про існування яких нам відомо. Але перш за все, ми зруйнуємо цей сад.

Крестомансі замислено подивився на свої руки, що безвільно звисали в срібних кайданках.

— Я б вам не радив цього робити, — сказав він. — Цей сад має в собі речі, які належать різним світам. Він набагато сильніший, аніж я. Зараз ви намагаєтесь підкорити собі сад, але знайте: у нетрях цього саду заховані основи магічної майстерності. Отож навіть якщо ви до них докопаєтесь, сад зруйнувати буде надзвичайно важко.

— Он як, — сказав Генрі Нострам. — Але нам відомо, що тебе ми не зможемо знищити, доки не буде знищений сад. Ти хотів нас знову обдурити! Але знай, цього разу усе буде по-іншому, бо у нас є засіб для досягнення своєї мети!

Вільною рукою він поплескав Кета по плечу.

— Ось він — наш засіб.

У цю мить Джанет перечепилася об величезний плаский камінь, що лежав у траві біля яблуні.

— О-йой! — скрикнула дівчина й впала просто на нього.

Усі довкола почали реготати та показувати на неї пальцями, і цим ще більше її розсердили. Дівчина підняла голову і нищівним поглядом обвела картатий натовп недільних капелюшків та циліндрів.

— Підведися, люба Гвендолен, — весело промовив Генрі Нострам. — Це місце для Кета.

Він обняв безпорадного хлопця, взяв його на руки й поніс до плаского білого каменя. Вільям Нострам, сяючи від щастя, поквапився до нього, швидко розмотуючи свою мотузку. Маг, який хотів стати чарівником, також підбіг, щоб допомогти Нострамам. Але Кет несподівано навіть для себе зламав закляття Нострамів і кинувся до арки, дорогою похапцем виймаючи з кишені вузлик з драконячою кров'ю. Ще кілька кроків і... втеча не вдалася: кожна відьма, кожен некромант і чаклун водночас проказали закляття. Повітря над галявиною стало аж густим від магії. Серце мало не вискакувало з грудей Кета. Він відчував, що біжить усе повільніше й повільніше, наче незаведена механічна іграшка. Джанет кричала: «Не зупиняйся!», але він рухатися більше не міг, і всього в кількох кроках від зруйнованої арки завмер, немов соляний стовп, заледве дихаючи. Брати Нострами та Маг, який хотів стати чарівником, забрали його, й знову обмотали мотузкою. Джанет зі всіх сил намагалася їм завадити.

— О зупиніться, благаю вас! Що ви робите?

— Облиш, Гвендолен, — сказав Генрі Нострам роздратовано. — Ти ж усе чудово знаєш. Я ж тобі розповідав, що сад ми зможемо розчаклувати, лише перерізавши горлянку невинній дитині на оцьому камені. Ти ж погодилася!!!

— Я не погоджувалася! То була не я! — вигукнула Джанет.

— Заспокойся! — звелів їй прикутий до дерева Крестомансі. — Ти ж не хочеш опинитися на його місці? Джанет витріщилася на нього й закам'яніла, вражена тим, що відбувалося довкола.

Тим часом Кета, нерухомого та обмотаного мотузками, взяв на руки Маг, який хотів стати чарівником, і кинув на кам'яну брилу. Кет із відразою глянув на нього: Маг завжди так добре до нього ставився. Попри усю складність ситуації, Кет зберігав спокій: він пам'ятав, що

у нього ще три життя, і рана на горлі швидко загоїться. Але доти йому доведеться пережити кілька не дуже приємних хвилин. Побачивши розпач Джанет, він намагався поглядом її заспокоїти.

Цієї миті якась невидима сила висмикнула дівчину з цього світу, і скоріш за все, повернула у її власний. Від неї не залишилося нічого, крім здивованого крику. Почувся ще один крик, і усі, хто був на галявинці, закликали від здивування. Здивованим був і Кет.

— Супер! — сказала... Гвендолен, виходячи з іншого боку арки. — Я з'явилась вчасно.

Усі витріщилися на неї. Вона повільно йшла від колони, витираючи рештки драконячої крові з пальців шкільним нарисом Кета. Кет побачив угорі свій підпис: Ерік Емеліус Чант, Ковент-стріт, 26, Волверкот, Англія, Європа, Світ, Усесвіт — це, без сумніву, його нарис. Волосся Гвендолен усе ще було зібране у високу зачіску, але масивну сукню зі щирого золота вона зняла, залишивши на собі одяг, який у її світі, напевно, вважали домашнім. Хоча, правду кажучи, він був набагато вишуканіший, ніж найкращий халат Крестомансі.

— Гвендолен! — вигукнув Генрі Нострам, здивовано глипаючи на місце, де щойно стояла Джанет. — Але... Як?.. Що?.. Хто?..

— Це була всього-на-всього заміна, — недбало кинула Гвендолен... — Щойно я їх побачила — одразу зрозуміла...

В цю мить вона помітила полоненого Крестомансі, прив'язаного до яблуні.

— Он як! Ви його спіймали. Хвилиночку... — Сказавши це, Гвендолен підійшла до нього, задерла вгору свій золотий одяг, і зі всієї сили вдарила його по обох гомілках. — Ось тобі! Ось!

Крестомансі навіть не намагався вдати, що йому не болить. Він скорчився — носики її черевиків були гострі, як ножі.

— То на чому я зупинилася? — сказала Гвендолен, знову повертаючись до братів Нострамів. — О, так. Я подумала, що треба повертатися: я ж не хочу пропустити такої розваги. І ще я пригадала важливу річ: у Кета дев'ять життів. Напевно, вам потрібно буде його вбити кілька разів.

— Дев'ять життів! — закричав Генрі Нострам. — Ти сказала?

Після цих слів довкола здійнявся неймовірний гвалт та вереск. Ніхто вже нікого не чув. Кет бачив, як Вільям Нострам, розчервонілий, з очима, що хаотично оберталися у різні боки, нахилився до Гвендолен,

а вона щось кричала йому у відповідь. Коли галас трохи стих, почувся гучний голос Вільяма Нострама:

— Дев'ять життів! Якби він мав дев'ять життів, дурне дівчисько, то був би найсильнішим чаклуном з-поміж усіх нас!

— Я не дурепа! — закричала Гвендолен. — І знаю про це не гірше за вас! З дитинства я використовувала його дар! Та, мабуть, уже не зможу ним користуватися, коли ви його вб'єте. Тож мені довелося піти. Однак зараз я повернулася і, думаю, вчинила правильно. Ви мені ще подякувати маєте, що я вам розповіла.

— Як ти могла користуватися його силами? — запитав Генрі Нострам, ще більше спантеличений, ніж його брат.

— Дуже просто: хотіла — та й користувалася. Кет нічого не мав проти.

— А чому це я нічого не мав проти? — запитав Кет зі свого не зовсім зручного місця. — Ти б могла мене запитати, я ж тут!

Гвендолен здивовано глянула на нього, але перш ніж змогла щось відповісти, Вільям Нострам голосно зашикав, заспокоюючи розлючений натовп, і вийняв з кишені довгу, блискучу річ, щоб показати її усім присутнім.

— Замовкніть! — наказав він. — Ми зайшли надто далеко, щоб відступати. Потрібно лише знайти вразливе місце хлопця, інакше вбити його нам не вдасться. Але він його має, як і всі чаклуни!

Із цими словами Вільям Нострам спрямував на Кета блискучу річ, яку тримав у руках. Хлопець був занадто приголомшений, щоб помітити, що це довгий срібний ніж. Некромант підніс його до обличчя Кета, (а от свій погляд він ніколи не зміг би спрямувати з такою точністю).

— І де ж твоє слабке місце, хлопче? Розповідай!

Кет мовчав. Це була єдина можливість зберегти хоча б одне життя.

— Я знаю. Усі його життя складені у книжечку з сірниками: так їх простіше було використовувати. Книжечка у моїй кімнаті. Принести її?

Усі полегшено зітхнули.

— Тоді все добре, — сказав Генрі Нострам. — А можна його вбити, не спалюючи сірника?

— Звичайно можна, — сказала Гвендолен. — Одного разу він трохи не втопився.

— Нам лише потрібно дізнатися, скільки життів у нього ще залишилося? — сказав Вільям Нострам і відчув велику полегкість. — Скільки їх у тебе, мій хлопчику? — Ніж знову націлився в Кета. Кет зацікавився.

— Йому це невідомо, — нетерпляче сказала Гвендолен. — Одне він втратив при народженні, друге — коли топився. Ще одне я використала, щоб їх скласти у цю книжечку. Тоді у нього почалися конвульсії. Потім ота жаба, обмотана сріблом, не захотіла давати мені уроки магії та відібрала відьмацький дар, тож мені тієї ночі довелося відібрати ще одне життя Кета й змусити його доправити мене до мого чудового нового світу. Кет мені в цьому зовсім не допомагав, скоріше заважав, але все ж таки зробив. І це стало для мене кінцем цього життя. О, згадала! Я вклала його четверте життя в його скрипку й обернула її на kota. Пригадуєте, містере Нострам?

Генрі Нострам почав дерти на собі волосся з розпачу. Жах знову опанував усіх присутніх.

— Ти дурне дівчисько!!! Хтось забрав цього kota! Тепер ми взагалі не зможемо його вбити...

На якусь мить Гвендолен здалася дуже спантеличеною. А потім її осінило:

— Якщо я знову піду у свій світ, сюди повернеться моя заміна і ви зможете її принести в жертву.

З боку яблуні почувся дзенькіт ланців, якими був скований Крестомансі.

— Ностраме, ви даремно картаєтеся, — змучено сказав маг. — Це я наказав купити Скрипку і привезти сюди в сад. Десь тут він і бігає.

Генрі Нострам швидко розвернувся і, все ще тримаючи руками пасма сивого волосся (наче це допомагало йому думати), підозріливо подивився на Крестомансі.

— Я сумніваюся у правдивості ваших слів, сер. Ви відомі своєю хитрістю та підлістю.

— Ви мені лестите, — сказав Крестомансі. — Але, на жаль, я не можу брехати. Так на мене впливає срібло.

Генрі Нострам подивився на свого брата.

— Найімовірніше — це правда, — із сумнівом у голосі сказав Вільям. — Отож ще одне життя хлопчика розгулює десь поблизу.

Для Гвендолен і всіх інших цього було достатньо, щоб почати пошуки. Гвендолен одразу взяла ініціативу у свої руки:

— Я його знайду.

І побігла за Магом, який хотів стати чарівником, по галявині до дерев так швидко, як тільки дозволяли їй бігати її гостроносі туфлі. Коли дівчина порівнялася з чарівницею в зеленому капелюшку, та сказала:

— Правильно, моя люба. Нам усім потрібно полювати на котика. — Вона повернулася до натовпу і пронизливо (такий голос притаманний тільки відьмам) крикнула: — Усі полюймо на котика!!!

Немов по команді, відьмаки та відьми підняли спідниці, поскидали святкові капелюхи й ринулися шукати котика. Галявина спорожніла. Дерев докола зашуміли, заколихались і заскрипіли: чарівний сад не хотів впускати їх у свої нетрі і щосили виштовхував картато вбраних відьом, чаклунів у чорних шатах та сивих чародіїв знову на галявину. Кет почув, як Крестомансі сказав:

— Твої друзі — справжні невігласи, Ностраме. Вибігти звідси можна тільки рухаючись у зворотному напрямку. Можливо, ти їм про це скажеш? Кіт, скоріш за все, у літній чи весняній частині саду.

Вільям Нострам спробував сфокусуватися на ньому й щосили закричав:

— У зворотному напрямку, пані та панове! У зворотному напрямку!

— Хочу вам сказати, сер, — мовив Генрі Нострам, звертаючись до Крестомансі, — що ви неабияк починаєте мене дратувати.

Некромант на хвилю зупинився, але побачив, як сад знову відкинув Гвендолен, Мага, який хотів стати чарівником, і весь картатий натовп відьмаків на галявину, підтюпцем побіг до них, вигукуючи:

— Ні, ні, мої любі друзі! Мої дорогі учні! У зворотному напрямку! Ви повинні бігти у зворотному напрямку.

Кет і Крестомансі на якийсь час залишилися без нагляду біля старої яблуні й зруйнованої арки.

16

— Кете, — сказав Крестомансі десь майже над головою Кета. — Кете!

Кет не хотів розмовляти. Він лежав на камені й дивився на синє небо, що пробивалося поміж листя яблуні. Раз по раз його погляд затуманювався, очі заплющувались і по щоках нестримно бігли сльози. Він не хотів вірити, що Гвендолен могла так з ним вчинити. Йому було настільки боляче і прикро, що він вже почав сумніватися, чи потрібне йому хоч одне його життя. З гущавини були чутні крики чарівників, які ганялися за Скрипкою, а він прагнув лише одного: щоб kota спіймали якнайшвидше. Вряди-годи йому здавалося, що він — лютий, наляканий Скрипка, який відштовхує і дряпає товсту відьму у квітчастому капелюсі.

— Кете, — знову озвався Крестомансі. У його голосі вчувалися нотки жалю, навіть відчаю. — Кете, я знаю, як тобі зараз прикро. Ми сподівалися, що ти не дізнаєшся про вчинок Гвендолен. Зберися з силами, бо ти — чарівник. Сильніший за мене. Тобі потрібно лише захотіти користуватися своїм даром і тобі все вдасться. Прошу тебе, скористайся своїми магічними силами, поки вони не спіймали бідолашного Скрипку! Поможі мені позбутися тих клятих срібних ланцюгів і знову стати могутнім.

Кет знову відчув себе котом-Скрипкою. Він видерся на дерево, але Маг, який хотів стати чарівником, та Акредитована відьма струсили його звідти. Він кинувся навтьоки та швидко побіг, потім прослизнув між пазуристих пальців Кандидата в чаклуни, і стрибнув. То був довжелезний стрибок, який завдав йому такого болю, що Кет аж розплющив очі. Листки яблуні так само лопотіли на тлі синього неба, а над його головою висіло уже майже досяггле яблуко.

— Що вам від мене треба? — запитав він. — Я нічого не вмю робити.

— Я знаю, — сказав Крестомансі. — Колись давно мене також назвали чарівником і попросили зробити щось схоже, а я був лише наляканим хлопцем. Ти можеш ворушити лівою рукою?

— Уперед і назад, — сказав Кет. — Проте витягти її не можу.

— Цього досить. — сказав Крестомансі. — Повір, ти зараз маєш у своєму мізинчику більше магічної сили, аніж більшість магів — і Гвендолен також — отримують за ціле своє життя. А магія саду тобі допоможе. Спробуй пиляти мотузку лівою рукою й уявляй, що мотузка срібна.

Кет повернув голову набік і недовірливо глянув на Крестомансі. Маг здався йому неохайним, блідим, але дуже щирим. Схоже, це була правда. Кет потягнув ліву руку проти грубої і шорсткої мотузки. Але він спробував переконати себе, що то не мотузка, а срібні ланцюги. І мотузка враз стала гладенькою. А от пиляти її було значно складніше. Кет відвів руку якомога далі й ребром долоні спробував «пиляти» срібло. Дзень. Клац. Пути ослабли.

— Дякую, — сказав Крестомансі. — Мої ланцюги також розірвалися! Залишаються лише кайданки, але на них, здається, накладено сильніше закляття. Ти зможеш спробувати його зняти?

Мотузка ослабла і Кет без особливих зусиль скинув її з рук та сів на камінь. Крестомансі, перечіпляючись через коріння яблуні, знесилено підійшов до хлопця. Його руки, сковані срібними кайданками, безвільно висіли за спиною. У цей час з-за кущів вийшли Кандидат у чаклуни та Акредитована відьма у квітчастому капелюшку.

— Повір мені, кіт уже мертвий. Він упав із висоти у п'ятдесят футів, не менше.

— Але коти завжди падають на усі свої лапи, — заперечила відьма.

— Тоді чому він не схопився на ноги?

Кет зрозумів, що немає часу уявляти собі це все жахіття. Він поклав руки на кайданки й смикнув їх.

— Ой! — скрикнув Крестомансі.

Кайданки з дзенькотом впали зі зап'ястків. Кет неймовірно зрадів своєму нововідкритому таланту. Він розділив кайданки на дві частини й перетворив їх на лютих орлів.

— Наздоженіть Нострамів, — наказав він.

Лівий кайданок стрімко злетів у небо, а правий — безвільно впав на траву.

Кет підняв його, узяв у ліву руку, і аж тоді кайданок підкорився наказу.

Потім малий маг озирнувся на Крестомансі. Той стояв під яблунею і дивився в бік схилу, з якого, постійно перечіпляючись, біг балакучий товстун Бернард. Його недільна краватка для зручності була розв'язана, а в руках він тримав олівець і газету, розгорнуту на кросворді.

— Чари, п'ять літер, закінчується на «с», — мурмотів він.

Він підняв очі вгору, і раптом побачив Крестомансі, у брудному костюмі. Потім його погляд упав на срібні ланцюги, на Кета, на мотузку і, нарешті, на натовп людей, які бігали поміж деревами.

— Сили небесні! — сказав він. — Пробачте мені, я не знав, що мене тут потребують. Але, здається, я вчасно нагодився? Покликати решту?

— Якнайшвидше, — сказав Крестомансі.

Відьма у квітчастому капелюсі побачила, що Крестомансі звільнився від пут і закричала фальцетом:

— Вони тікають. Зупиніть їх!

Відьми, чарівники, некроманти й чаклуни на чолі із Гвендолен, яка постійно робила якісь закляття, вибігли на галявину. Садам ширилося низьке гудіння, а в повітрі з'явився уже звичний густий запах чарів. Крестомансі підняв руку, вимагаючи тиші. Натомість мурмотіння ставало сильнішим і сердитішим. Але ніхто з тих людей, які шепотіли закляття, близько до нього не підходив. Єдиними, хто досі рухався (і доволі швидко!), були брати Вільям і Генрі Нострами. Вони з'являлися й зникали серед дерев, пихкаючи і волаючи, бо за кожним з них гнався величезний орел.

Бернард погриз свій олівець, і наморщив чоло.

— Це жахливо! Їх так багато!

— Старайтеся з усіх сил! Я допоможу, щойно матиму можливість, — сказав Крестомансі, стривожено глянувши на ревучий натовп.

Густі брови Бернарда злетіли вгору.

— Ой!

На схилі пагорба над ним стояла Міс Бессемер. В одній руці мала годинник, а в іншій — скатертину. Зараз вона виглядала значно вищою, аніж зазвичай (можливо тому, що стояла на узвишші), а її пурпурова сукня ще більш насиченою, ніж досі. Їй вистачило одного погляду, щоб оцінити ситуацію.

— Щоб перемогти цих обідранців, потрібні сили усіх наших, — сказала вона Крестомансі.

Одна з відьом, що постійно репетувала і зараз зчинила гвалт:

— Йому прийшли на допомогу!!!

Кет був упевнений, що то репетувала Гвендолен. Запах чар густішав, а бурмотіння переросло у перекоти грому. Натовп повільно сунув вперед. Рука, яку Крестомансі підняв, щоб утихомирити людей, затремтіла.

— Сад і їм допомагає, — сказав Берnard. — Зроби щось, Венікс, дорогенька.

Від нервового збудження він постійно гриз олівець. Міс Венікс також почала рости. Зусібіч почала сходитися родина Крестомансі. Якась магічна сила висмикувала їх зі своїх домівок і переносила до зачарованого саду. Одна молода леді якраз тоді розплутувала клубок вовни, а її чоловік допомагав їй змотувати. Інший молодик тримав більярдний кий, а його дівчина з'явилася з уламком крейди в руках. Поважна леді в мереживних рукавичках плела ще одну пару рукавичок. Глухий удар супроводжував появу містера Сондерса. З-під його руки стирчала хитрюща мордочка дракончика. Обоє мали розгублений вигляд, бо їх відірвали від захопливої гри. Побачивши Кета, дракончик випручався з-під Сондерсової руки, підлетів до нього і скочив йому на руки, тріпочучи крилами й викидаючи язички полум'я. Кет прихилився до яблуні, щоб втримати на руках важкенького дракончика, який скакав по колінах і облизував його лице полум'ям. Хлопець міг би отримати серйозні опіки, якби вчасно не наказав вогням охолоджуватися. Він підняв голову й побачив, як по схилі бредуть Роджер та Джулія. Напевне, вони знову літали на дзеркалах, адже їхні руки так і залишилися піднятими. Їхньому здивуванню не було меж.

— Це зачарований сад, — сказав Роджер. — Дивись, скільки тут людей!

— Ти досі нас ніколи не кликав, тату, — сказала Джулія.

— Сьогодні особливий випадок, — відповів Крестомансі.

Підняту праву руку він стомлено підтримував лівою.

— Ви повинні привести сюди маму. Якнайшвидше.

— Ми стримуємо їх, — сказав містер Сондерс. Хоч він і намагався говорити бадьоро, у голосі все одно вчувалася тривога. Натовп,

бурмочучи, підходив усе ближче.

— Ні, ми нічого більше не зможемо зробити без Міллі! — заголосила стара леді в мереживних рукавичках.

Кет зрозумів, що кожен з них намагається відшукати Міллі. І вирішив їм допомогти, от тільки ще не розумів як. До того ж полум'я дракончика ставало дедалі гарячіше, і він був змушений докладати чималих зусиль, аби не обпектися. Роджер і Джулія не змогли знайти Міллі.

— Нічого не розуміємо... — здивувалася Джулія. — Раніше це завжди вдавалося нам завиграшки.

— Закляття цих людей стають на перешкоді, — сказав Роджер.

— Спробуй ще раз, — сказав Крестомансі.

— Я не можу. Щось мені теж перешкоджає.

— Ти також чаклуєш? — запитав дракон Кета.

Кет ніяк не міг зосередитися. Полум'я дракона щораз дужче обпікало йому обличчя — воно почервоніло і сильно пекло. Та щойно дракон заговорив, Кет усе зрозумів: так, він чаклував, але на боці ворога, бо Гвендолен знову використовувала його здібності попри його волю. Він настільки звик до цього, що навіть не помічав, коли вона це робить. Але зараз вона використовувала надто багато його сили, щоб завадити Крестомансі знайти Міллі. Кетові аж обпікало шкіру. Уперше у своєму житті він розгнівався.

— Гвендолен не має права користуватися моїм даром! — сказав він драконові.

І забрав свої чари назад. На нього одразу війнуло приємною прохолодою.

— Кете! Припини! — зарепетувала десь із натовпу Гвендолен.

— О, замовкни! — заволав у відповідь Кет. — Це мої чари!

Раптом біля його ніг, у траві, знову забило джерельце. Кет здивовано дивився на нього і не розумів, що сталося. Лише піднявши голову, він побачив неймовірну радість на обличчях усіх членів родини Крестомансі, а сам маг дивився кудись вгору, і його обличчя просіяло. Кет і собі глянув за Крестомансі й побачив Міллі, яка йшла до них зі схилу. Здається, тут був якийсь обман зору, адже Міллі здавалася вищою за яблуню. Та її обличчя, що випромінювало спокій та умиротворення погідного літнього вечора, було справжнім. Вона

тримала на руках Кота-Скрипку — брудного, жалюгідного, але муркїтливого....

— Пробачте мені, — сказала Міллі. — Я прийшла б раніше, якби знала. Цей бідолашко впав із муру і я не могла залишити його напризволяще.

Крестомансі усміхнувся й опустив руку. Він не відчував потреби більше стримувати натовп. Усі чаклуни стояли на своїх місцях у цілковитій тиші.

— Все гаразд, — сказав він. — Але зараз нам треба дещо зробити.

Родина стала до справи як одне ціле. Згодом Кетові було важко описати чи згадати події того дня. Він пам'ятав удари грому й розряди блискавки, темряву й туман. Йому здалося, що Крестомансі став вищий за Міллі, виріс аж до небес, хоча це могло тільки здаватися, адже він приліг на траву, щоб заспокоїти переляканого дракончика. Звідти він вряди-годи дивився на членів родини, які, немов велетні, гігантськими кроками міряли величезний луг. Відьми й чарівники завивали й гарчали. Іноді нізвідки з'являвся вихор дощу або білого снігу, а можливо, то був всього лиш білий дим, що кружляв у повітрі. Кетові здавалося, що сад починає крутитися все швидше, швидше, швидше... У клубах білого диму з'являлися то летючі некроманти, то Бернард, що кудись собі крокував, то Сондерс зі снігом на волоссі, швидко пробігала Джулія, зав'язуючи безкінечні вузлики на своїй хустинці. І Міллі. Напевно, це вона привела із собою підкріплення: Евфімію, дворецького, двох садівників і (о, ні, тільки не його!) Віла Саджинса, який сміливо підставляв своє лице розвихреному, розкрученому, гуркїтливому небу. Все довкола крутилося з такою швидкістю, що у Кета запаморочилося у голові. Раптом із білого вихору вийшов Крестомансі й подав йому руку. Маг був мокрий, з обвітраним лицем і такий височенний, як усі його друзі.

— Ти позичиш мені трохи драконячої крові? — запитав Крестомансі.

— Як ви довідалися, що вона в мене є? — винувато запитав Кет, відпускаючи дракона, і заліз у кишеню за хустинкою з порошком.

— Я відчув її запах, — відповів Крестомансі.

Кет простягнув йому вузлик.

— Ось. Як ви гадаєте, я втратив ще одне своє життя, коли користувався нею?

— Ні, — сказав Крестомансі. — Але ти вчинив правильно, що не дозволив Джанет доторкнутися до неї.

Він ступив крок до вихору і вкинув магічний порошок. Туман одразу став брунатно-червонястим, а гудіння перетворилося на страхітливий звук дзвонів, що майже оглушив мага. Відьми та чаклуни завили від жаху.

— Нехай гарчать, — сказав Крестомансі, і прихилився до правої колони арки. — Кожен із вас уже втратив свій чаклунський дар! Ви можете скаржитися своїм парламентарям, а вони — у Парламент, ми якось це все переживемо, але свого рішення я уже не зміню! Він знову підняв руку і перелякані чаклуни у мокрих-мокрісінських святкових костюмах по одному вискакували з білого туману і залітали під зруйновану арку, немов опале листя у водоверть. Їх було щораз більше, більше і більше. Але в цьому гармидері Крестомансі дивним чином упіймав братів Нострамів і поставив їх перед Кетом (на превелике його задоволення). Один з орлів клював лисину Генрі Нострама, а інший літав довкола Вільяма, шукаючи більш вгодовані місця.

— Відклич їх, — сказав Крестомансі.

Кет не без жалю відкликав орлів, вони знову перетворилися на кайданки та впали у траву. Братів Нострамів разом із кайданками закрутило у неймовірному вихорі і понесло під арку, як і інших чарівників. Останньою з'явилася Гвендолен. Крестомансі зупинив і її. Білий вихор зник, гудіння стихло, і всі члени родини, трохи захекані та спітнілі, зібралися на сонячній стороні галявини. Кет подумав, що сад досі крутиться, хоча, можливо, він перебував у постійному русі. Нажахана Гвендолен озирнулася довкола.

— Відпустіть мене. Я повинна повернутися й знову стати королевою!

— Не будь егоїсткою, — сказав Крестомансі. — Ти не маєш права розпоряджатися долями вісьмох дівчат із різних світів. Залишайся тут і навчися поводитися достойно! До речі, ці твої придворні не слухаються тебе, а всього лиш прикидаються.

— Мені байдуже! — заверещала Гвендолен.

Сказавши це, вона підбрала поли свого золотого одягу, зняла з ніг туфлі з гострими носами й шмигнула до виходу з арки. Крестомансі простяг руку, щоб зупинити її, але вона сипонула йому в лице останню жменю драконячої крові. Поки маг протирав очі, вона швиденько

перейшла крізь арку. Пролунав потужний вибух. Простір між колонами став чорним. Коли всі прийшли до тями, Гвендолен уже зникла. Темінь розсіялася, і між колонами арки знову виднілася галявина. Навіть гостроносі туфлі зникли.

— Що ця дитина зробила? — здивовано спитала стара леді в мереживних рукавичках.

— Назавжди закрила себе в тому світі, — відповів Крестомансі.

Він був приголомшений навіть більше за неї.

— Чи не так, Кете? — запитав він.

Кет майже радісно кивнув. Йому зовсім не хотілося ще хоч раз зустрітися з Гвендолен.

— І погляньте, що сталося, — сказав містер Сондерс, повернувши голову до схилу пагорба.

Постійно перечіпаючись, униз по схилі бігла заплакана Джанет. Міллі віддала кота Скрипку Джулії й обійняла Джанет, що далі гірко схлипувала. Решта родини обступили її зусібіч. Бернард плескав Джанет по спині, а стара леді в мереживних рукавичках заспокійливо мурмотіла.

Кет самотньо стояв поблизу руїн, і лише дракончик здивовано дивився на нього з трави. Кета гризла совість: «Джанет була щасливою у своєму світі. А тут вона сумувала за мамою і батьком. Тепер через мене вона знову опинилася у цьому світі, а Крестомансі називає Гвендолен егоїсткою... Я ще гірший за неї».

— Ні, це не зовсім так, — ніби прочитавши його думки сказала Джанет. — Повір мені.

Вона присіла на великий білий камінь, але швидко зірвалася з нього, пригадавши, з якою метою його сюди принесли чарівники. Тоді Кет вигадав дещо цікавіше. Він подумки звернувся до обтягнутого синім оксамитом стільця з кімнати Гвендолен і велів йому стати на траві поруч з Джанет. Дівчина крізь сльози усміхнулася.

— О, як добре! Дякую, — вона сіла на той стілець.

— Я належу замку Крестомансі, — заверещав стілець. — Я належу замку Кресто...

Міс Бессемер суворо зиркнула на нього, і він замовк.

— А де Кет? — стривожилася Джанет.

— Я тут, — сказав Кет. — Це я приніс для тебе стілець.

Йому було приємно бачити, що він догодив Джанет.

— Здається, саме час ланчу? — запитала Міллі в міс Бессемер. — Вже майже друга.

— Хвильку, — сказала міс Бессемер і велично повернулася до дворецького.

Він кивнув головою. За деякий час лакей і два садівники притягли на галявину кілька величезних кошків, схожих на білизняні. Та коли зняли з них кришки, виявилось, що вони напхом напхані різними смаколиками: курчатами, хамоном, пиріжками з м'ясом, морозивом, фруктами та вином.

— Та це ж чудово! — вигукнув Роджер.

Усі повсідалися на траву довкола кошків, щоб перекусити. Кет сів якнайдалі від Віла Саджинса. Міллі вмостилася на кам'яну брилу. Крестомансі освіжився кількома пригорщами води зі струмочка і сів поруч з нею, прихилившись до кам'яної брили. Стара леді в мереживних рукавичках вийняла невідомо звідки маленький пуф і комфортно влаштувалася на ньому. Бернард акуратно зібрав докупи рештки мотузки, які Кет залишив біля руїн, перетворив їх на гамак і повісив його між колонами арки. Схоже, він почував себе надзвичайно зручно, лежачи у ньому, хоча водночас утримувати рівновагу і їсти все-таки було трохи не комфортно. Дракончик ревнував Кета до кота-Скрипки. Увесь час він проводив поруч з хлопцем, випрошуючи у нього якусь поживу: то шматочок курочки, то пиріжок з м'ясом, і сердито пускав з ніздрів сивуватий дим у бік кота, що втік від нього аж на дерево.

— Я попереджаю тебе, — сказав містер Сондерс. — Це найзіпсованіший дракон у світі.

— Я єдиний дракон у світі, — трохи образився дракончик.

Джанет досі була готова у будь-яку мить розридатися.

— Моя люба, ми тебе розуміємо, — сказала Міллі, — й нам дуже шкода, що з тобою це трапилось.

— Я можу відіслати тебе назад, — сказав Крестомансі. — Це не так легко, бо світ Гвендолен не входить до нашої групи світів, але не думай, що цього не можливо зробити.

— Ні... Ні, усе гаразд, — схлипнула Джанет. — Принаймні, все буде добре, коли я звикну до цього світу. Я сподівалася сюди повернутися, але зараз мені трішки сумно. Розумієте...

Її очі наповнилися слізьми, а губи затремтіли. В повітрі з'явилася хустинка і вклалася у її руку. Кет не знав, хто це зробив, але дуже хотів би, щоб це був він.

— Дякую, — сказала Джанет.

— Ти розумієш, тато й мама навіть не помітили різниці.

Вона енергійно висякала ніс.

— Я повернулася до своєї спальні, а інша дівчина — її звать Ромілія — писала щось у своєму щоденнику. Її покликали, і вона залишила щоденник на столі розгорнутим. Тому я змогла прочитати, про що вона писала. Вона переймалася, що мої батьки побачать підміну, і раділа, що вони цього не помітили, бо зовсім не хотіла повертатися у своє жахливе, сирітське життя. Мені її справді стало шкода. Між іншим, — суворо сказала Джанет, — вона дуже ризикує, залишаючи щоденник на столі. Я написала їй лист, де порадила, якщо вже їй так хочеться вести щоденник, тримати його в одному з моїх сховків. А потім... а потім я довго сиділа і мріяла про те, що колись все-таки повернуся до вас.

— Ти правильно вчинила, — сказав Кет.

— Звичайно! Ми дуже раді, що ти повернулася! — сказала Міллі.

— Ти певна? — запитав Крестомансі, забувши про курячу ніжку, якою щойно ласував. Джанет ствердно кивнула головою, хоч і продовжувала схлипувати.

— Найбільше я хвилювався за тебе, — сказав Крестомансі. — Та й тепер картаю себе, що не одразу зрозумів, що й до чого. Гвендолен знала, що дзеркало у її кімнаті зачароване, і тому робила закляття лише у ванній. Про могутність Кета жоден з нас також не мав ні найменшого уявлення. Я усе зрозумів лише після тієї жахливої пригоди з жабою. І тоді поглянув, що сталося з Гвендолен та з іншими сімома дівчатами. Гвендолен була у своїй стихії. А Дженніфер, яка прийшла на місце Ромілії, була такою ж непримиренною, як Гвендолен, і завжди хотіла бути сиротою. Королева Кароліна, яку замінила Гвендолен, не хотіла правити країною і вже тричі утікала звідти. Те саме відбувалося з п'ятьма іншими: всі лише виграли від цієї заміни, напевно, окрім тебе.

Джанет забрала хустинку від очей і обурено глянула на Крестомансі.

— Чому ви не сказали мені, що все знаєте? Я б не боялася вас! Ви хоч розумієте, що пережив Кет, у які халепи він потрапив і ще міг потрапити через усю цю історію? Я вже не кажу про двадцять фунтів, які ми були винні цьому жахливому містеру Бегвешу, і те, що я не знала ні вашої географії, ні вашої історії. І це зовсім не смішно! — сказала вона, хоч засміялися майже всі.

— Пробачте мені, — сказав Крестомансі. — Це було одне з найважчих рішень, які мені довелося приймати. Але хто з біса цей містер Бегвеш?

— Гвендолен купила в нього трохи драконячої крові й, по суті, не заплатила.

— Він вимагає набагато вищу ціну, — сказала Міллі.

— І торгувати драконячою кров'ю заборонено.

— Я піду й поговорю з ним завтра, — сказав Бернард зі свого гамака. — Хоч його на той час, напевне, не буде вдома. Він знає, що я за ним стежу.

— Але що ж це було за найважче рішення? — запитала Джанет у Крестомансі.

Крестомансі кинув курячу кістку драконіві й повільно витер пальці хустинкою з тисненою золотом літерою «К» в кутику. Він повернувся до Кета і втупився кудись над його головою своїм розсіяним, затуманеним поглядом. Лише тепер Кет зрозумів: що розсіянішим здавався погляд Крестомансі, то більше він на чомусь був сконцентрований. Тому вже не здивувався, коли Крестомансі сказав:

— Я прийняв це рішення заради Кета. Нам було б простіше, якби він комусь розповів про все, що з ним відбувається. Але він тримав язика за зубами, і врештірешт ми подумали, що він знає, на що спроможний.

— Але я не знав, — сказав Кет.

І Джанет, вже у доброму настрої, відповіла:

— О, як сильно ви помилялися! Ми обоє так налякалися, що прийшли у цей сад і трохи не вбили себе і вас. Вам треба було усе нам розповісти.

— Можливо, — погодився Крестомансі й замислено почав обчищати шкірку з банана, все ще дивлячись на Кета.

— Зазвичай, ми не даємо спуску таким людям, як Нострами. Я знав, що вони планують щось через Гвендолен, але подумав, що Кет

про це також знає. Вибач мені, Кете. Гвендолен не була б у замку жодної хвилини, якби не ти. Ти був нам потрібний, бо Крестомансі має бути чаклуном у якого дев'ять життів. Будь-який інших чарівник занадто слабкий для такої посади.

— Посади? — запитала Джанет. — Це хіба не спадковий титул?

Містер Сондерс засміявся й теж кинув кістку дракону:

— Звичайно, ні! Ми всі посадовці. Робота Крестомансі полягає у тому, щоб не дозволити чаклунам зосередити владу над світом у своїх руках. Пересічні люди також мають свої права. До того ж, Крестомансі повинен пильнувати, аби чарівники не потрапляли в інші світи й там не бешкетували. Це дуже важко. А ми його помічники.

— І потрібні ми йому, як дві ліві ноги, — зауважив Берnard, смикаючись у гамаку, щоб вхопити морозиво.

— Ой, не кажи так! — сказав Крестомансі. — Я без тебе сьогодні б не вижив.

— А я саме згадував, як ми знайшли наступного Крестомансі, — сказав Берnard, витираючи морозиво зі свого піджака. — Ви за це взялися, коли ми зайшли у глухий кут.

— Чаклунів, які б мали дев'ять життів, знайти дуже важко, — почав пояснювати Крестомансі Джанет. — По-перше, їх мало, а по-друге, вони повинні застосувати магію, перш ніж ми їх знайдемо. А Кет цього не зробив. Ми вже подумували про те, як би залучити когось з інших світів, аж тут Кет прийшов до місіс Ларкінс. Отак ми дізналися про його існування, але не знали, хто це і де його шукати. Я навіть подумати не міг, що ним може бути Ерік Чант, мій родич, мій племінник... Хоча я мав би пам'ятати, що його батьки були кузенами, а це збільшувало шанси їхніх дітей стати видатними магами чи чаклунами. І, мушу визнати, Франк Чант написав мені лист, у якому повідомив, що його донька — відьма й якимось чином користується магичним даром свого молодшого брата. Пробач мені, Кете. Я знехтував цим листом, бо твій батько повівся, як грубіян, коли я запропонував йому захистити його майбутніх дітей від магії.

— Так, він був брутальний чоловік, — сказав Берnard.

— Про це й ішлося в тих листах? — запитав Кет.

— Я не розумію, — здивувалася Джанет. — Чому ви нічого не розповіли Кетові? Щось вам завадило?

Крестомансі знову неухважно дивився крізь Кета, але було зрозуміло, що він дуже зосереджений.

— Пам'ятаєте, як я познайомився з Кетом. Він, здавалося, не мав жодних магічних здібностей, проте його сестра виробляла такі трюки, які значно перевищували її власні можливості, і робила їх навіть тоді, коли ми позбавили її магічного дару. У моїй голові виникає шалена кількість запитань. Чи Кет знає, що відбувається? Якщо ні, то чому так відбувається? А якщо так, то що хоче цим досягти? Потім Гвендолен зникає, а Кет — ні мур-мур... Отож я чекаю відповіді на свої запитання не менше за вас. До речі, Кет так нічого магічного й не зробив.

— Як це «нічого»? — сказала Джанет. — Адже це він пришвидшив досягання кінських каштанів та стримував Джулію, коли вона робила мені капості.

— Атож, і я не розуміла, що сталося, — засоромлено сказала Джулія.

Кет відчув себе скривдженим і приниженим.

— Дайте мені спокій! — крикнув він і скочив з місця.

Усі стривожилися, навіть Крестомансі. Лише Джанет залишалася спокійною, але це й не дивно: вона не звикла до магії.

Кет вкрай засоромився, коли зрозумів, що неслухняні сльози затуманили йому очі.

— Перестаньте поводитися зі мною, як з дитиною! — сказав Кет і зі всіх сил змусив сльози, що підступно виступили на очі, знову сховатися. — Я не дурненький і не мала дитина. Усі ви боїтеся мене, чи не так? Тому нічого не сказали мені й не покарали Гвендолен, бо боялися, що я зроблю щось жахливе. А я нічого не робив. Я не знав як. Я не знав, що можу зробити щось магічне.

— Любове моя, ніхто в цьому не був переконаний, — сказала Міллі.

— То тепер вже будьте в цьому впевнені! — сказав Кет. — Усе, що я робив досі, було помилкою. Помилково заліз у сад, помилково перетворив Евфімію на жабу, хоча й сам не знав, що це моїх рук справа.

— Не переймайся, Еріку, — сказала Евфімія, сидячи на схилі пагорба поруч з Вілом Саджинсом. Звичайно, мені було важко це

сприйняти, але я знаю, що чаклуни відрізняються від нас, відьом. А з Мері я поговорю. Обіцяю.

— Заодно поговори із Вілом Саджинсом, — сказала Джанет. — Бо він пообіцяв, що помститься Кетові, перетворивши його на жабу. Евфімія повернулася на стільці й глянула на Віла.

— Що?

— Як це розуміти, Віле? — запитав Крестомансі.

— Я пообіцяв накласти на нього закляття, — сказав Віл Саджинс з острахом, — якщо сьогодні, о третій годині, він не захоче зустрітися зі мною, як із тигром.

Крестомансі дістав великий золотий годинник.

— Гм. Скоро третя. Час поєдинку. Хочу тобі сказати, Віле, ти зробив велику дурницю. Ну, гаразд. Починайте. Перетвори Кета на жабу або сам перетворися на тигра. Я не втручатимусь.

Віл Саджинс незграбно піднявся на ноги й тепер стояв, дивлячись на Кета так, ніби хотів опинитися якомога далі звідси.

— Тоді хай тісто займеться ділом, — сказав він.

Кет досі був засмучений і йому страшенно хотілося плакати. Він роздумував, як краще розважити Віла: перетворитися на жабу чи на блоху? Втім, йому було до цього всього байдуже.

— Чому б тобі не перетворитися на тигра? — запитав він.

Віл Саджинс перетворився на чудового смугастого тигра. Він велично походжав туди-сюди пагорбом, а потім так граціозно побіг, що здавався невагомим. Та вже за хвилину Віл Саджинс зіпсував враження, бо потер морду лапою і благально подивився на Крестомансі. Маг не зміг не засміятися. Щоб краще познайомитися з тигром, угору схилом помчав дракон. Побачивши дракончика, Віл Саджинс так злякався, що позадкував, і спробував втекти. Кетові стало соромно за поведінку тигра, і він його знову перетворив на хлопця Евфімії.

— Він що несправжній? — запитався дракон.

— Ні, — відповів Віл Саджинс, витираючи рукавом обличчя. — Гаразд, хлопче, ти переміг. Як тобі це вдалося так швидко?

— Я не знаю, — винувато сказав Кет. — Справді! Не маю ні найменшого уявлення. Коли ви навчатимете мене магії? — запитав він у містера Сондерса.

Містер Сондерс трохи зблід.

— Ну, що ж...

— Ні, Майкле, хлопцеві уже не потрібно пояснювати Елементарну Магію, — втрутився Крестомансі. — Я навчатиму тебе сам, Кете, й почнемо ми з поглибленого вивчення теорії. Так-так, ти почнеш вивчати теорію з того місця, де інші закінчують.

— Але чому він нічого не знав про свій дар? — запитала Джанет. — Я завжди нервую, коли чогось не знаю, а в цій ситуації я була аж лиха, бо через все, чого я не розуміла, Кет потрапляв у жахливі ситуації.

— Я згоден із тобою — це нелегко, — сказав Крестомансі. — Але напевно, це і є природа магії. Приблизно те саме відбувалося зі мною. Я теж не вмів чаклувати і не міг нічого з цим зробити. Однак через деякий час виявилось, що в мене дев'ять життів, і я втрачав їх так швидко, що цього не могли не помітити. Лише тоді я дізнався, що повинен стати наступним Крестомансі. Це приголомшило мене, адже я не міг накласти навіть найпростішого закляття. Отож мене віддали до старого вчителя, який і мав пояснити, чому мені не вдається чаклувати. Той побачив мене і одразу закричав:

— Вийми все зі своїх кишень, Чанте! Я зробив так, як він мені велів, і витягнув срібний годинник, шилінг, шість пенсів, срібний ланцюжок — подарунок хрещеної, срібну шпильку і срібну зубну пластинку. Тоді зі мною почали відбуватися неймовірні речі. От, наприклад, дах вчительського дому цього дня відлетів у далекі краї, немов пташки у вирій.

— То срібло справді погано впливає на вас? — мовила Джанет.

— Авжеж, — сказав Крестомансі.

— Свята правда, мій бідолашний чоловік, — сказала Міллі, усміхаючись йому. — Це так незручно. От хоча би гроші: він може тримати при собі фунтові банкноти або мідяки.

— Якщо тато нам видавав гроші, то ми отримували їх мідними пенні, — сказав Роджер. — Уявіть шістдесят пенні у своїй кишені.

— Найважче, звичайно, поїсти, — засміялася Міллі. — Він безсилий, коли у його руках виделка та ніж. Гвендолен частенько цим користувалася, щоб чинити капості.

— Дурниці! — відповіла Джанет. — Чому ви досі не користуєтесь столовими приборами з нержавійки?

Міллі й Крестомансі здивовано переглянулися.

— Я ніколи про це не думала, — сказала Міллі. — Джанет, любове моя, як добре, що ти з нами!

Джанет подивилася на Кета й засміялася. І Кет, якому досі було самотньо і хотілося плакати, теж усміхнувся.

